

Claude Cheinisse

Sebevražda

Matné, našedlé světlo padalo zaprášenými a popraskanými skly okýnka na stůl ze světlého dřeva, který byl spolu se zahradním křesílkem jediným nábytkem v celém pokoji. Na špinavé podlaze se vršily hromady křehkého laboratorního skla a přesných měřících přístrojů předválečné výroby, které získal jen díky vynaložení značné dávky trpělivosti a diplomacie. Na zdi visel oficiální portrét císaře Františka Ferdinanda s hluboce znuděným výrazem ve tváři a vedle něj věčný kalendář, na jehož číselníku stálo: 8. listopadu 1934.

Anglická raketa někde v dálce vydala dlouhé zavytí a pak vybuchla v údolí. Profesor ani nezdvihl hlavu a nepodíval se, kam letí; nedal najevo nejmenší znepokojení: už celý rok, od té doby, co poslední bomby zničily poslední jaderné továrny, neměl ani jeden z protivníků *žádný* štěpný materiál, který by mohl shazovat na nepřítele. A tyhle poslední rakety s náloží obyčejných trhavin, které byly posledním vzepětím skomírající války, mohly těžko pohnout někým, kdo zažil Bomby...

Válka vlastně trvala ještě pořad trochu i ze zvyku - ze zvyku starého dvanáct let -, ale hlavně proto, že ani v jednom táboře nezbyl nikdo, kdo by byl oprávněn vydat rozkaz k zastavení palby. Pokud profesor věděl, císařství už neexistovalo. Milionové armády zbavené veškerého spojení se zničeným týlem se rozkládaly, rozpadaly se na tlupy, na bandy lapků, kteří ničili celé oblasti, bez naděje pochodovali do svých rodných krajů a šířili při tom děs a hrůzu. Na obou stranách zbylo pár jednotek, snad disciplinovanějších nebo lépe vedených nějakými energickými důstojníky plnými iluzí, a ty vlastně spíš nazdařbůh odpalovaly poslední náboje a vypouštěly poslední rakety.

Válka neměla ani vítěze, ani poraženého, svět byl zničen a poslední ostrůvky civilizace se jeden po druhém potápěly; profesor byl ve své tyrolské laboratoři už půl roku odříznut od světa a z Innsbrucku nedostával žádné zprávy. A na to, že by se tam vypravil, nebylo ani pomyšlení: údolí severně od něj pokrývaly mrtvé zóny kontaminované Bombami, zóny zkázy, kde se dokonce ani mršiny nerozkládaly. A telegrafická stanice v Curychu od Velké říjnové švýcarské revoluce zůstávala němá nebo nejvýš vysílala čas od času nesouvislé a navzájem si protřečící proklamace.

28. červen 1914. Arcivévoda František Ferdinand před vojenským velitelem Sarajeva neskřýval, že má mizernou náladu. Měl taky proč: přijel se podívat, jak se konečně bosenský lid přimkl k říši v osobě jeho strýce, starého císaře Františka Josefa, a zatím našel nepřátelské město, které jeho průvod v ulicích přivítalo vyčítavým mlčením.

Dokonce i vojáci z pořádkových jednotek, kteří patřili k bosenskému pluku, mu zakaboněnými obličejí a nedbalým způsobem, kterým dávali k počtu zbraň, jasné naznačovali, že větší radost by jim udělala jiná návštěva: návštěva starého Petra Karadjordjeviče, krále srbského. Královský pár jel v otevřeném automobilu a poskytoval skvělý cíl: Ferdinand sice nebyl žádný zbábělec, ale ucítil, jak mu po páteři probíhají záchvěvy strachu.

Ale nic se nestalo. Průvod dorazil na nádraží, kde skupina hudebníků zmasakrovala "Gott Erhalte" tak brutálně, jako kdyby místo nácviku tajně cvičila srbskou hymnu. Ferdinand pomohl arcivévodkyni po schůdkách, otočil se, chladně stiskl ruku místodržiteli, nastoupil do vagónu také a naposledy pozdravil nepřátelský dav. Když se vlak pohnul, ulehčeně si vydechl.

Vražedné závody začaly kolem roku 1910. Vůdci všech evropských zemí počítali - a právem - s tím, že je nevyhnutelné, aby do deseti nebo dvanácti let vypukla světová válka, a s ohledem na tento odklad také řídili své přípravy. Rakousko-Uhersko "je potřebovalo, aby stmelilo své různorodé armády a sjednotilo jejich vybavení, carské Rusko zase k tomu, aby proměnilo neorganizovanou mnohamilionovou masu v použitelnou sílu. A co se Německa týče... plán na výrobu válečných lodí, který předložil starý Tirpitz, se zdál být šílený, a císař Vilém II. jej také přijal jen proto, že si byl jist, že loděnice jej nedokáže uskutečnit: podle tohoto plánu měla Hochseeflotte získat sílu dvojnásobně větší než anglické a francouzské vojenské loďstvo dohromady. V červnu 1922 starý admirál triumfálně ohlásil svému pánu, že stovka dreadnoughtů je připravena opustit tajné doky a nastolit na mořích nadvládu hohenzollernské orlice.

Ale Dohoda také nebyla nečinná: dobře vycvičená armáda Francie, kterou už třicet let rozpalovala doběla touha po odvetě, měla nést první úder - nebo jej sama zasadit - a být připravena na povel vyslat ke hranicím sto divizí. A za tímto štítem měli dokončit svou mobilizaci Angličané: Za nejpřísnějšího utajení oba spojenci připravovali - a k roku 1916 také měli připravenou - strašlivou tajnou zbraň: motorové, obrněné a silně vyzbrojené vozidlo, které pásy vypůjčené od traktoru měly hnát přes jakýkoli terén a jakoukoli překážku. Obrovská množství těchto "tanků" (šlo o kódové slovo, jehož účelem bylo posílit utajení) stála ve skladech a jejich osádky byly cvičeny v naprosté tajnosti.

Na druhé straně se rodilo něco horšího, mnohem horšího: od roku 1915 němečtí chemici pracovali na vývoji dusivých plynů, jejichž použití slibovalo naprosté vítězství: germánská pěchota mohla postupovat se zbraněmi na řemenu, dýchat přes filtry masek a nesetkávat se s žádnou horší obtíží než s nutností prodat se skrz hory mrtvol. A mocná Luftwaffe měla rozšířit účinek těchto plynů na celé území nepřítele. Jak se předpokládalo, mezi těmi, kdo přežijí, zavládne taková panika, že vlády nabídnou urychlenou kapitulaci. Po sedmi letech zkoušek byly výsledky obdivuhodné: němečtí chemici byli plni optimismu...

Na druhé straně zase freneticky pracovali fyzici. 11. května 1919 upozomil britský vědec Rutherford premiéra na fantastickou energii vázanou v atomech a na to, že si troufá tuto sílu uvolnit, pokud k tomu dostane dostatečné materiální prostředky. Rychle se zrodil Projekt Rutherford a v obrovských laboratořích krytých tím nejpřísnějším utajením byli shromážděni nejlepší fyzici z obou zemí Dohody.

Jejich bádání ovšem nebylo lze utajit natolik, aby profesor Einstein z Jeny neměl určité podezření, což stačilo k tomu, aby slavný teoretik, kterého kaiser pokrýl poctami a tituly, hluboce citově při-

poutaný k Německu, potlačil svůj pacifismus a převzal vedení laboratoře, která měla vyvinout Absolutní zbraň. Všichni byli připraveni.

Boje vypukly v červenci 1922, kvůli banálnímu diplomatickému incidentu. Za tři dny byl ve válečném stavu skoro celý svět. A za měsíc už bylo dvacet milionů mrtvých.

Už první dny zvrátily všechna očekávání a všechny tradiční názory. Vláda na moři přešla na druhou stranu: britský expediční sbor poslal Tirpitzovy obměnce i s celým Královským námořnictvem na dno Kanálu. Ale v téže době už francouzská armáda postupovala na Ulm a Augsburg a útočné tanky a obrněné vozy smetly vše, co se jim postavilo do cesty. Němci proto svěřili svou obranu Plynům; ale ještě než sebou přestal v bolestech zmítat na zemi poslední francouzský voják, začaly už na Poníří dopadat první Bomby.

Sto milionů mrtvých za šest měsíců. Místo měst v Porúří a Porýní zely zeskelnatělé krátery. A sever Francie se ke konci roku změnil v obrovská jatka, kde tlely miliony mrtvol válejších se v oblacích zeleného plynu, který se odmítal rozpílit.

Dvě stě milionů mrtvých na konci prvního roku války. Posléze se zabijácky rytmus začal zpomalovat: vojáci se zakopávali, civilisté našli způsoby, jak přežít pod troskami a dokonce i na krátký čas obnovit dodávky na fronty. A konflikt se začal protahovat, konečně vítězství nikde, žádný veliký úspěch v bitvě nebo veliká porážka. Poslední neutrálové si museli vybrat svou stranu. Ale ne, byl tu jeden, jeden jediný poražený: civilizace. Opravdu už nezbývala prázdná naděje: škody byly příliš velké, než aby mohly být napraveny. Všechna velká města zmizela a všechny důležité továrny se vypařily. Komunikace už neexistovaly. A mezi těmi, koho ušetřily Bomby a Plyny, řádily hlad, mor a tyfus, jako by jejich práci chtěly dokončit.

Profesor si položil hlavu do dlaní a na chvíli zakolísal a pocítil únavu, pochyby, na chvíli jako by ztratil odvalu. Už mu nezbývalo moc konzerv; jeho asistenty skosila tyfová epidemie. Jestli teď zemře, je všechno ztraceno, všechno včetně té poslední, křehké naděje...

8. listopad 1934. Když si odměří dávky, bude mít co jíst až do konce roku: takže zbývá padesát dní. Kdyby se jen jeho přítel Heisenberg nepokusil naposledy sejít dolů do Innsbrucku a přinést kondenzátory...

Ale když se bude snažit a zapojí do toho trochu představivosti, s komplikovanějším montážním schématem by mohl dovést Projekt poslední naděje k cíli i bez kondenzátorů. Bez Heisenberga to bude mít velmi těžké - bude nucen pracovat jen podle jím náhodně zanechaných poznámek. Nenapravitelná ztráta... to on byl otcem Projektu. Profesor jako by jej ještě stále slyšel, jak před rokem tvrdil: "Ale ano, minulost, jak ji známe, není nic než pravděpodobnost, naprosto to není jistota. Je to prostě jen ta nejpravděpodobnější možnost. Ale mohli bychom, ano, mohli bychom do ní vstoupit a změnit osud, způsobit, aby se narodila jiná pravděpodobnost: a to je naše poslední šance... Samozřejmě, není možné, abychom se do minulosti vypravili my sami: to je zcela vyloučeno, protože by to bylo porušení zákona o příčině a následku. Ale může se nám podařit vyslat svoji vůli, aby zapůsobila na nás samotné, takové, jací jsme byli v minulosti. Aby donutila naše druhá já udělat to, co je udělat třeba... vlastně bude třeba... chci říct: to, co by bývalo bylo třeba udělat pro to, aby byla změněna budoucnost, jejich budoucnost. Takže do práce..."

Profesor si povzdechl, otevřel zásuvku a podíval se na starou automatickou pistoli, kterou si koupil před dvaceti lety. Únava začínala nabývat vrchu: pokušení opustit tenhle zkažený svět bylo veliké. Pokrčil rameny a zásuvku zase zavřel. Tahle sebevražda by byla mamá. Zato ta, kterou chystá...

Pečlivě studoval dějiny oněch deseti roků, které předcházely válce. Je třeba začít jednat co nejdříve; přirozeně nemůže být řečí

o tom, že by se dal konflikt zastavit, jakmile jednou vypukne. A kdyby jej oddálil, ve skutečnosti by následky jen zhoršil. Takže je třeba naopak rozpoutat válku dřív, než zbrojení dosáhne té strašlivé síly, je třeba zasáhnout na začátku příprav na válku: rozříznout absces, než se z něj stane gangréna.

Čím dřív, tím lip... jenže v tom jej omezuje jeho věk. Bylo by lákavé zasáhnout v srpnu 1911, v době té agadírské záležitosti: samozřejmě, stačilo by zavraždit císaře Viléma během jeho návštěvy v Tangeru; nikdo by neváhal připsat zločin francouzskému agentovi. Válka, která by následovala, by se odehrávala za pomoci bajonetů, bez letectva, bez automatických zbraní, bez Plynů a bez Bomb... a byla by krátká a nepřiliš krvavá. Jenomže jak má takový skutek, navíc ve vzdálené zemi, vykonat šestnáctiletý kluk, který ještě chodí ve Vídni na gymnázium?

Zato v době té srbské záležitosti, v srpnu 1914, mu bude už devatenáct. Ještě to stačí, ale dál se už zajít nedá: rok nato vyvinou němečtí chemici Plyny. Samozřejmě, použijí je ve válce, ale nedostanou čas je odzkoušet a zdokonalit. A dá se doufat, že válka skončí před rokem 1919; v poválečné náladě nebude mít Projekt Rutherford žádný smysl a vývoj Bomby se opozdí aspoň o dvacet let. 1914... válka, která vypukne toho roku, bude-dlouhá a tvrdá, ale ne dost na to, aby ohrozila civilizaci.

Profesor Princip zdvihl hlavu a zadíval se na portrét muže, kterého se chce pokusit zavraždit. A dal se zase do práce.

28. červen 1914. Arcivévoda František Ferdinand před vojenským velitelem Sarajeva neskrýval, že má mizernou náladu. Mří taky proč: přijel se podívat, jak se konečně bosenský lid přimkl k říši v osobě jetio strýce, starého císaře Františka Josefa, a zatím našel nepřátelské město, které jeho průvod v ulicích přivítalo vyčítavým mlčením.

Dokonce i vojáci z pořádkových jednotek, kteří patřili k bosenskému pluku, mu zakaboněnými obličejí a nedbalým způsobem, kterým dávali k počtě zbraň, jasné naznačovali, že větší radost by jim udělala jiná návštěva: návštěva starého Petra Karadjordjeviče, krále srbského. Královský pár jel v otevřeném automobilu a poskytoval skvělý cíl: Ferdinand sice nebyl žádný zbabělec, ale ucítil, jak mu po páteři probíhají záchvěvy strachu.

První výstřely jej vlastně ani nepřekvapily. Student Princip stál strojeně, jako na střelnici, pálil, vyprazdňoval zásobník browningu. Velkověvodkyně se vrhla před Františka Ferdinanda a potom se zhroutil. Princip vystřílel poslední náboje - a celou tu dobu mířil pečlivě, velmi pečlivě.

Když jej vyslýchali, odmítal odpovídat. Při celém procesu jen povýšeně mlčel. Přelíčení si ostatně dohromady nikdo nevšímal: mezitím už začala zuřit válka.

Zemřel ve věku dvaceti let a nikdy nevysvětlil důvody svého činu.

Stephen Baxter

Měsíc číslo šest

Bado stál sám na předvěké pláži mysu Canaveral v bílém skafandru pro měsíční vycházky a v ruce v rukavici držel kufřík s kameny z Měsíce a nástroji na vzorky.

Zvedl si zlatou sluneční clonu přilby a rozhlédl se. Písek pláže byl tvrdý a hladký. O trošku dál do vnitrozemí rostla řada zakrslých borovic, možná tři metry vysokých.

Nebyl tam žádný startovní komplex mezikontinentálních balistických střel.

Vlastně tam vůbec nebylo Kennedyho vesmírné středisko: očividně žádná známka vesmírného programu, vyjma něj samotného. Uvázl na téhle prázdné, pusté pláži.

Obloha začala tmavnout a odhalila pohled na rozjasňující se měsíc.

Bado na něj pohlédl. "Měsíc číslo šest," řekl. "Do hajzlu."

Sundal si přilbu a rukavice. Zvedl přepravku s nástroji a vykročil směrem do vnitrozemí. Jeho modré návleky, stále ještě zašpiněné tmavě šedou barvou lunárního prachu, zanechávaly ve vlhkém písku pláže stopy jako z měsíční procházky.

Bado sestupuje z posledního metru žebříku a dopadá na fólií pokrytou přistávací plochu. Jemný šedý prach se mu rozprskne po nohách vzhůru.

Slade na něj čeká s kamerou. "Dobrá, otoč se a široce se na mě usměj. Hodný hoch. Vypadáš skvěle. Vítej na Měsíci." Bado nevidí Sladovu tvář, je skrytá za reflexním zlatým stínítkem.

Pravou rukou se drží žebříku a levou botu pokládá na Měsíc. Potom sestupuje i pravou nohou a pouští se modulu. A je tu, na Měsíci.

Oblek kolem něj je teplá, pohodlná bublina. Slyší hukot čerpadel a větráků v PZUŽ - svém batohu, Přenosném zařízení pro udržování života - a cítí jemný vánek kyslíku na tváři.

Váhavě dělá krok dopředu. Zdá se, že mu prach křupe pod nohama jako sněhová pokrývka: pod měkkou, pružnou vrstvou tlustou několik centimetrů je pevné podloží. Jeho stopy jsou zázračně ostré, jako kdyby došlápl dojemného, vlhkého písku. Pořizuje fotografie jedné obzvlášť dobře obtisklé stopy; uvědomuje si, že zde přetrvá miliony let, jako zkamenělá stopa nějakého dinosaura, postupně bude rozrušována řídkým deštěm mikrometeoritů, dozvuky obrovského bombardování v dávné minulosti.

Rozhlíží se kolem.

Modul stojí v širokém, mělkém kráteru. Nad blízkým obzorem ční nízké kopce. Všude kolem jsou vidět krátery, velké od několika metrů až po ty velikosti nehtu, nízké sluneční světlo prohlubuje jejich stíny.

Místu přistání říkají Taylorský kráter, po okrese v El Lago - nedaleko od Centra pro pilotovaná vesmírná plavidla v Houstonu - kde se on a Fay usadili. Tohle jezírko zmrzlé lávy má relativně hladký, plochý povrch v údolí kdysi zaplaveném roztavenou skálou. Hlavním cílem jejich letu je jiný kráter pár set metrů na západ, který pojmenovali podle Sladova domovského okresu Wildwoodský. Surveyor 7, automatická robotická sonda, dosedla ve Wildwoodu před pár lety; astronauti jsou tu proto, aby z ní odebrali vzorky.

Tohle místo přistání je blízko Tycha, čistého, lesklého kráteru v jižní měsíční vrchovině. Když byl Bado malý, měl ostrý zrak. Dokázal vidět kráter Tycho pouhým okem, jasnou špendlíkovou hlavičku na popelavě bílém povrchu, s paprsky, které se rozbíhaly přímo přes tvář úplňku.

A teď je tady.

Bado se otáčí a vyráží zpět k modulu.

Po několika kilometrech dorazil do nějakého městečka.

Ukryl lunární skafandr v příkopu a oblečen v hadičkami pokryté chladicí kombinéze proklouzl na čísi dvorek. Ukradl džíny a košili, které tam našel viset na šňůře.

Švalo ho, že musel krást; zavázal se, že už to nebude muset nikdy opakovat.

Našel malý bar. Vešel přímo dovnitř a zeptal se na práci. Věděl, že si nemůže dovolit váhat, poflakovat se kolem a uvažovat, co je to za svět, ve kterém se nakonec ocitl. Neměl vůbec žádné peníze, ale teď byl hladce oholen a slušně oblečen. Po pár dnech přespávání kde se dá by byl špinavý a páchl by příliš na to, aby ho někdo zaměstnal.

Přidělili mu mytí skleniček a uklízení záchodků. Tu první noc spal v parku na lavičce, ale koupil si snídani a umyl se na toaletě u benzínky.

Po týdně už měl našetřeno něco málo peněz. Uložil si lunární výbavu do starého kufru a vydal se do Daytona Beach, pár kilometrů nahoru podél pobřeží.

Lehce vyšplhali z Tyloru.

Jejich první měsíční procházka tvoří šišatou kružnici, která je provede kolem několika kráterů. Geologové říkají, že ty krátery jsou jako díry po vrtáku, hloubkové sondy do lunární historie.

První zastávkou je severní okraj stometrového kráteru, který nazvali Huckleberry Finn. Leží asi tak tři sta metrů na západ od přistávacího modulu.

Bado pokládá kufřík s nástroji. Je to přenosná sada příhrádek s rozličným vybavením: geologická kladívka, sáčky na sesbírané vzorky, trubičky na vzorky z vrtů. Předklání se a ryje v lunárním povrchu lopatkou. Když oškrábe vrchní šedou půdu, naráží na světlejší šedou, těsně pod povrchem.

"Hej, Slade. Pojd' se na to podívat."

Slade k němu přilétá. "To jsou mi věci. Myslím, že jsme našli nějaký radioaktivní materiál." Radioaktivní hornina na tomto místě budou pozůstatky nárazu, který vytvořil Tycho.

Lunární povrch byl tvarován nárazy velkých meteoritů, které jej ostřelovaly v pravěku. Hlavním důvodem pro vyslání této výpravy tak daleko na jih je to, aby zůstala co nejdál od masivního nárazu, který na severní polokouli vytvořil Maře Imbrium. Radioaktivní hmota neznečištěná pozůstatky z Imbria jim umožní datovat mnohem čerstvější náraz v oblasti Tycha.

A tady to mají, hned na začátku jejich první procházky.

Slade si odklápí zlatou clonu, aby mu Bado viděl do tváře, a usmívá se na něj. "To jsou mi věci. Tak tady koukáme na cíl naší výpravy, chlapče."

Končí rychle a vyrážejí v běhu k následující zastávce. Slade vypadá jako nafukovací míč ve tvaru člověka, který v zářivě bílém skafandru poskakuje po povrchu Měsíce připomínajícím pláž. Pohvizduje si.

Blíží se ke stěnám Wildwoodského kráteru. Bado postupuje po mírném stoupání a pociťuje to. Kufřík naplněný kamením je také těžší nést. Musí si ho zvednout na prsa, aby mu kameny nevypadávaly, a také neustále bojuje s tuhostí svého tlakového skafandru.

"Hej, Bado," říká Slade. Plavnými dlouhými skoky běží ze svahu. Ukazuje. "Podívej."

Bado si uvědomuje, že právě dosáhl okraje Wildwoodského kráteru. Stojí na vrcholku jeho erodované stěny připomínající dunu. A tam, usazen ve středu kráteru, stojí Surveyor. Dřepí od nich necelých sto metrů. Je to plochá, třínohá konstrukce, jako odlomený kus modulu.

Slade se zubí. "Nevypadá krásně? Dokázali jsme to, Bado."

Bado poplácá svého velitele po rameni. "Výtečně, člověče." Ví, že pro Slada představuje nalezení Surveyoru a přivezení vzorků domů cílovou pásku této výpravy.

Bado se ohlíží na východ, směrem, odkud přišli. Vidí velkou mělkou proláklinu v povrchu, což je Taylor, s modulem spočívajícím v jeho středu jako nějaká hračka na dlani jakési obrovské ruky. Je to třípytivá, lehoučká konstrukce ze zlaté a hliníkové fólie, ježící se anténami, navigačními terčíky a stabilizačními reaktivními motory.

Od Tayloru k nim vedou dvě řádky stop, jako otisky chodidel na pláži po odlivu.

Bado došlapuje zpět na paty a pohlíží na oblohu.

Obloha je černá, bez hvězd; Bado má zorničky stažené slunečním jasem a odrazem od světle hnědého lunárního povrchu. Ale vidí Zemi, v třetí čtvrti, čtyřikrát větší než bývá úplněk. A tam, křížující obzor, je jediná, třípytivá, neblíkáající hvězda: obíhající Velitelský obslužný modul Apollo s pilotem Alem Fondem, který tam čeká, aby je odvezl domů.

Okolí se podivně zavlní, jako opar z horka. A hvězda se ztratí.

Přesně tak: zmizí z oblohy, Badovi přímo nad hlavou. Ten zamrká a ztuhle pohne hlavou v domněnce, že ztratil Apollo v odlesku na přilbě.

Ale je pryč.

Co teď? Mohl se posunout do stínu Měsíce? Ale po krátkém zamyšlení to zamítá: poloha Slunce, Měsíce i vesmírné lodi to vylučuje.

A kromě toho, co to bylo za to zamlžené vlnění? K vlnění vzduchu z horka nemůže docházet tam, kde není vzduch.

Sklání hlavu. "Hej, Slade. Vidíš to?"

Slade ale není nikde na dohled; svah, na kterém před chvilkou stál, je hladký, prázdný.

Bado cítí, jak mu buší srdce.

Upouští přepravku s nástroji - ta se snáší do zaprášeného, rozdrobeného kamení - a vyráží vpřed. "No tak, Slade. Kde k čertu jsi?"

Slade je známý svými vtípky; chystá si jich pár, o kterých Bado ví, a nejspíš i nějaké, o kterých neví, na později. Je ovšem těžké pochopit, jak se mu mohl povést tenhle. Tady se není kde schovat, proklatě.

Dobíhá na místo, kde podle něj stál Slade naposledy. Není tam po něm žádná známka. A nejsou tam dokonce ani stopy, jak si teď uvědomuje. Jediné otisky pod jeho nohama jsou ty, které udělaly jeho boty, jež vedou do vzdálenosti několika metrů směrem na sever.

A vypadá to, jako by začínaly zničehonic, jako stopy Pátka v panenském měsíčním písku. Jako kdyby vystoupil na povrch odnikud.

Když se ohlédne na východ, nevidí dokonce ani jejich modul.

"Slade, tohle není legrace, ztraceně." Vyráží rychlými poskoky zpět ve směru modulu. Neohrabanými kroky rozhazuje spršky prachu na neporušený povrch.

Cítí, jak se mu zrychluje dech. Není dobrý nápad se hned plašit. Říká si, že modul je možná schovaný za nějakou nízkou terénní vlnou. Vzdálenosti jsou tady, v této ostrosti bez vzduchu, ošidné.

"Houstone, Bado. Došlo tady ke zvláštní situaci." Odpověď nepřichází okamžitě; představuje si, jak jeho radiový signál překonává tu propast k Zemi hlubokou několik světelných vteřin. "Ztratil jsem spojení se Sladem. Nejspíš někam zapadl, mimo zorné pole. A vypadá to, že nejsem schopen zahlédnout modul. A -"

A když jsem se neřádal, někdo vymazal naše stopy.

Dochází mu, že mu nikdo neodpoví.

Zmlkne a zastaví se. Na nohy mu padá prach. Na povrchu Měsíce se nic nehýbe.

Vzhledne k dorůstající Zemi. "Ach, Houstone, tady Bado. Houstone. Johnne, ozvi se, potvrďte příjem."

Jen ticho, praskání ve sluchátkách.

Vyráží opět k východu, dýchá těžce, po krku mu stéká pot.

Pronajal si byt.

Našel si lepší práci v prodejně elektro. V Letectvu, než přešel do NASA, se specializoval na elektroniku. Předpokládal, že se mu nemusí podařit zvládnout veškerou zdejší techniku, ale zjistil, že není složitá - poměrně primitivní ve srovnání s tím, co ovládal. Měli tady tranzistory, ale stále ještě používali velké elektronky a svitkové kondenzátory. Bylo to, jako kdyby se vrátil do konce 60. let. Rádía byla rozšířená, ale bylo tu jen málo televizorů: malé černobílé aparáty, jejichž kvalita příjmu byla bídná.

Začal sledovat televizní zprávy a číst noviny, jak se snažil dopídit, do jakého světa to byl vlastně uvržen.

Předpovědi počasí byly mizerné.

A zprávy ze zahraničí, dokonce i televizní, byly přenášeny po drátech, jako tomu bývalo v době, kdy ještě byl malý, a často byly zpožděné o jeden až dva dny.

Válka ve Vietnamu se vlekla. Avšak nedocházelo zde k žádným protiválečným demonstracím tak, jak to vídal doma. Chyběly přímé televizní přenosy, barevné družicové snímky vojáků v bahně a dešti, kteří shazují napalm na civilisty. Nikdo nevěděl, co se tam děje. Reakce na válku v podstatě připomínaly ty, které si pamatoval z druhé světové války.

Neprobíhal tady vůbec žádný vesmírný program. Nezfnizely jen pilotované lety: neexistovaly ani meteorologické, ani komunikační družice. Sputnik, Explorer, ani nic takového se prostě nikdy nestalo. Měsíc byl pouze světlem na obloze, o které se nikdo nestaral, stejně jako v době jeho dětství. Byl ale jasnější, protože na něm chyběla ta velká skvrna vrchoviny, kde by mělo být ímbrium.

Ústa má vysušená na troud čistým kyslíkem. Dýchá těžce; slyší šumění vody v chladicí soustavě skafandru, v hadičkách, jež se mu vinou kolem údů a trupu.

Určitě pro to existuje rozumné vysvětlení. Musí. Třeba že se nějak dostal z dohledu modulu a je nedosažitelný vysílačkou. Jo, tak to musí být. Jakmile se dostane na dohled modulu, může se spojit s domovem. A možná se Sladem.

Ale nedokáže si vysvětlit, jak se v první řadě mohl dostat z dohledu modulu. A co ty zmizelé stopy?

Snaží se na to nemyslet. Jen se soustředí na skoky vpřed.

Po pár minutách je zpět v Taylorském kráteru.

Modul tam není. Povrch prašné plochy je neporušený.

Může být na špatném místě? Měsíční krajina má sklonky vypadat všude stejně... K čertu, ne. Uprostřed Tayloru mu dochází, že má pravdu; rozeznává obrysy kopců. Nemůže být nejmenší pochyby.

Co teď? Mohl se Slade nějak dostat zpět do modulu a odstartovat bez něj?

Ale jak by ho Bado mohl přehlédnout? A kromě toho, povrch by byl poznamenán zážehem návratové sekce.

A, uvědomuje si pochmurně, zbyla by tady samozřejmě opuštěná přistávací konstrukce a různé zbytky. A jejich stopy. Myšlenky se mu vlečou, chápe pomalu. Možná příznaky šoku.

Pravdou zůstává, že kromě jeho vlastních stop je povrch stejně neporušený, jako kdyby sem byl Bado spuštěn přímo z nebe.

A kromě toho, nikdo z Houstonu se neozývá.

Stydí se, když si uvědomuje, že pláče, něco si drmolí a v přilbě mu po tvářích stékají slzy.

Vyráží zase zpět na západ. Po vlastních stopách - té jediné řádce, kterou vytvořil, když se vracel při hledání modulu - míří k Tayloru a zpět na okraj Wildwoodu.

K čertu, vždyť nemá kam jít.

Za chůze nepřestává volat Slada, Houston, ale odpovídá mu jen praskot. Ví, že jeho signál stejně nemůže doletět na Zemi, ne bez velkého zesilovače v pásnu S z modulu.

Na okraji Wildwoodu není nic než otisky stop, které tam zanechal předtím. Shlíží do Wildwoodu a tam stojí netečně Surveyor, třpytící se jako nějaká hliníková hračka.

Nachází svou upuštěnou přepravku s rozsypaným nářadím a kamením v sáčkích. Naklání se na stranu, sbírá ty věci a ukládá je zpět do přepravky.

Bado schází do Wildwoodu a víří lunární prach.

Zkoumá Surveyor. Jeho solární panel se rozkládá nad ním, možná tři metry nad povrchem. Plavidlo se ježí nádržemi na palivo, bateriemi, anténami a čidly. Bado vidí mechanické klepeto na místě, kde rylo do měsíčního povrchu. A vidí, že bílý nátěr plavidla zhnědl, možná vlivem slunečního záření. Prach pod tryskami pomocných raket je rozhozen do stran; Surveyor je zkonstruován pro tvrdé přistání, takže jeho tři nohy vyryly do povrchu hluboké stopy..

Chytne se přistávací nohy a zaťrese Surveyorem. "Dobrá," zavolá nahoru. "Třesu jím. Sedí tu jako přikovaný." Bere si z přepravky velké nůžky, chytá televizní kameru Surveyoru a začíná přestřihávat její vzpěry a kabely. "Už jen pár trubiček," říká. "A potom je ta hračka moje."

Plánuje, že skončí svou procházku po Měsíci podle časového rozvrhu v kroužkovém bloku, který má připoután k zápěstí. Bude pokračovat v popisu svých pozorování pro případ, že někdo naslouchá. A potom -

A potom, až se dostane na konec trasy, promyslí si, co dělat dál. O něco později vyčerpá zásoby PZUŽ. To bude řešit, až to bude aktuální. Pro tuto chvíli bude pracovat.

Kamera se uvolňuje a on ji chytá do rukavic. "Mám ji! Je naše!"

Ukládá si kameru do přepravky a prudce dýchá. Ústa má vyschlá jako písek; dal by prokleté moc za sklenici ledové chladné vody, právě tady a teď.

Objeví se podivné vlnění, jako opar z horka, ke kterému dochází mezi ním a Surveyorem. Přesně jako předtím.

Zaklání se a pohlíží vzhůru. Je tam stará Země, v třetí čtvrti. A jedna hvězda, jasná a neblíkájící, křížuje černou oblohu, přímo nad jeho hlavou.

Měl by to být hlavní modul Apolla.

Upouští přepravku do prachu, začne poskakovat na místě a mává rukama, jako kdyby se snažil upoutat pozornost míjejícího plavidla. "Hej, Ale! Ale Ponde! Slyšíš mě?" Pond by ho mohl zaslechnout dokonce i bez přistávacího modulu.

Nálada se mu mění v euforii. Neví, kde k čertu bylo Apollo, ale pokud je zpět, možná, že brzy bude i jeho modul i Slade i všechno ostatní. Bude spokojen, pokud se všechno vrátí do stavu, v jakém to bylo, tak, jak by to mělo být, a nad tím, co se mu přihodilo, se zamyslí později.

"Ale! To jsem já, Bado! Slyšíš mě? Slyšíš..."

Něco je špatně.

To světlo nestojí na místě. Vyjasňuje se a odchyluje se ze svého přímého směru, jak mu klesá nad hlavu.

Není to modul na orbitě. Je to jakési hranaté plavidlo, mnohem menší než jejich, které klesá směrem k němu a třpytí se ve slunečním světle.

Bado zvedá kufřík, tiskne si ho na prsa a zůstává v blízkosti Surveyoru. Jak se plavidlo přibližuje, cítí nesmyslný strach.

Ledviny v něm prudce vysílají nával nutkání. Stojí nehybně a uvolňuje se do bažanta na sběr moči. Stydí se; je to jako kdyby si pomohl kalhoty.

Plavidlo připomíná obyčejnou bednu na čtyřech tenkých přistávacích nohách. Klesá kolmo za pomoci hlavního motoru. Bado nevidí samozřejmě kolem trysky žádné světlo, ale vidí, jak dolů směřující tah začíná vířit mračna prachu. Chystá se to přistát možná padesát metrů od Surveyoru, přímo uprostřed Wildwoodského kráteru. Celý stroj je vyroben z nějakého stříbřitého kovu, možná hliníku. V přední části má umístěn malý ovládací pult, za kterým někdo stojí. Vypadá jako člověk, tvář má skrytou za zlatě zabarveným průzorem.

Bado zahlédne modř loga NASA a zaprášené hvězdy a pruhy namalované na boku plavidla.

Asi tak patnáct metrů nad zemí se raketa vypíná a plavidlo začíná padat. Vějíře prachu jemně dosedají zpět na lunární půdu. Teď se zažehují malé pomocné rakety připevněné po stranách otevřeného oddílu, aby zpomalily pád, a víří vlastní malé závoje prachu.

Všechno se to děje v naprostém tichu.

Plavidlo dosedá na zem s tvrdým žuchnutím. Bado vidí, jak pilot, astronaut, přecvakává několik přepínačů a potom se otáčí a seskakuje ten slabý metr z malé plošiny na zem.

Astronaut vysokými přískoky zdolává lunární povrch směrem k Badovi.

Zastavuje se asi metr od Bada a zůstává tam, lehce předkloněn, jak vyrovnává váhu svého PZUŽ.

Jeho skafandr vypadá velmi podobně jako standardní TMJ, Terénní mobilní jednotka z Apolla. Má i obvyklý zářivě bílý krycí potah - termální mikrometeoritický oděv - a spodní části nohou a návrstů obalené a zašpiněné prachem z Tycha. Bado zahlédne kyslíkové a vodní ventily PZUŽ na hrudním krytu a tužkovou svítilnu a kapsy na výstroj na pažích a nohou. A americkou vlaječku našitou na levém rameni.

Badovi však nic neříká jméno našité na prsou. WILLIAMS. V jednotce dole v Houstonu není žádný astronaut toho jména.

Badova sluchátka ožívají, což jej poleká.

"Zaslechla jsem vás, když se můj kluzák vyhoupl nad obzor. Slyšela jsem vás mluvit, popisovat, co právě děláte."

Bado žasne. Je to ženský hlas. Tenhle Williams je ženská.

Nenapadá ho nic, co by řekl.

Zjistil, že není příliš těžké najít si ve zdejší společnosti své místo, obstarat si tady falešné doklady. Počítače byly pěkně primitivní a křížové ověřování záznamů se moc neprovozovalo.

Uvažoval, že v jeho domově byl možná vývoj počítačů urychlen projektem Apollo.

Neviděl žádný způsob, jak by se mohl dostat domů. Zůstal tady třet. Ale byl si zatraceně jistý, že nechce strávit celý svůj život laděním mizerných rádií konstrukce 60. let. Pohrabal se v kameře ze Surveyoru, kterou si přinesl z Měsíce. Byla mnohem odlehčenější konstrukce než cokoli, co zde bylo k dispozici, alespoň pokud mohl posoudit. Požadované výrobní technologie však příliš nepřesahovaly možnosti, které zde byly k dispozici.

Začal nosit součástky z kamery společností vyrábějícím elektronikou.

Rozebral svůj lunární skafandr. Na celém tomhle světě nebylo nic podobného miniaturizovanému telemetrickému systému ze skafandru. Dokázal jej upravit tak, aby byl schopen přenášet údaje z EKG v sanitkách do nemocničních jednotek intenzivní péče. Poslal vzorky krycího potahu z Beta-tkaniny jednomu podniku na výrobu skleněných vláken a poradil jim, jak může být tento materiál využit na požární hadice. Další vzorky směřovaly k vojenským dodavatelům, aby jim pomohly vyvinout lepší izolační příkrývky. Otěruvzdorné čočky z kamery Surveyoru putovaly do jedné optické firmy, aby mohly být vyrobeny lepší ochranné brýle a podobné vybavení. Miniaturní výkonné motorky pohánějící čerpadla a ventilátory v jeho PZUŽ našly spoustu uplatnění.

Dbal na to, aby si patentoval vše, co "vyvinul" podle své lunární výbavy.

Velmi rychle se mu začaly hrnout peníze.

"Možná, že se mi to zdá," říká Williamsová. "Dehydratace nebo tak něco... Ach, myslím, že mě těší, že vás poznávám."

Zdá se mu, že má přízvuk z Tennessee.

Bado si s ní potřásá rukou. Cítí ji přes svou tuhou tlakovou rukavici. "Řekl bych, že na ducha jste příliš hmotná."

"Nápodobně," odpovídá. "Kromě toho, ještě nikdy jsem nepotkala ducha, který by používal frekvence VHF."

Pouští její ruku.

"Nevím, jak jste se sem k čertu dostal," říká ona. "A předpokládám, že vy tomu nerozumíte o nic lépe než já."

"To je fakt."

Sklání hlavu krytou průzorem. "Copak tady vůbec děláte?"

Zvedá přepravku. "Beru vzorky ze Surveyoru. Odebral jsem mu televizní kameru."

"Ach. Ale vy ji nemůžete mít."

"Proč ne. Tady je."

Otáčí se k Surveyoru. "Podívejte se támhle."

Surveyor je opět kompletní, televizní kameru má pevně uchycenou ke vzpěrám.

Ale když Bado skloní zrak ke své přepravce, leží tam oddělená televizní kamera, kterou odstříhl.

"Kde je váš LM?" ptá se ona.

"V Taylorském kráteru."

"Kde?"

Popisuje polohu kráteru.

"Aha. V pořádku. Tomu my říkáme Saň Jacinto. Ale váš modul tam není."

"Já vím. Šel jsem se tam podívat. Kráter je prázdný."

"Ne, není," odpovídá, v jejím hlasu ovšem zaznívá stopa znepokojení. "Tam je můj LM. S mým parťákem a Nákladním modulem."

Nákladním modulem?

"K čertu s tím," říká ona. "Pojďme se tam podívat."

Otáčí se a vyráží poskoky vpřed ke svému létajícímu plavidlu a kolébá se při tom ze strany na stranu. On tam zůstává stát a sleduje její běh.

Ona se po několika krocích zastavuje a otáčí se. "Chcete svézt?"

"Uvezete dva?"

"Ovšem. Pojďte. Co máte na vybranou, když jste tady zůstal trčet bez LM?"

V jejím hlase se nese kapka zdravého rozumu, která mu přináší jakousi útechu.

Bok po boku skáčou po Měsíci.

Dorážejí k létajícímu stroji Williamsové. Je to jen hliníková krabice dřepící na svých čtyřech nohách s tryskami pomocných raketek připevněných ke stěnám jako trsy jiker. Pilot musí vlézt dovnitř zezadu a postavit se nad krytem hlavního raketového

motoru, který podle Badova odhadu velikostí odpovídá zhruba motoru automobilu. Velké kulové nádrže na palivo a okysličovadlo jsou připevněny k podlaze. Na podlaze je nějaká výbava, kladívka, lopatky, sáčky na vzorky a kamery; Williamsová energicky vyhazuje všechny ty věci ven na měsíční povrch. Pak naskakuje na plošinu a začíná přecvakávat přepínače. Její ovládací pultík obsahuje jen pár přístrojů a displejů a jedna sluchátka.

Bado vyvleče svou těžkou přepravku s nářadím nahoru na plošinu, potom se oběma rukama zachytí zábradlí a vyskakuje nahoru. "Jak jste tomuhle říkala? Kluzák?"

"Jo. Lunární létající jednotka."

"Mám nějaké matné vzpomínky na podobnou konstrukci," říká Bado. "Nikdy nebyla vyvinuta, když byly zrušeny rozšířené výpravy Apolla."

"Zrušeny? Kdypak k tomu došlo?"

"Když jsme byli přinuceni skončit. Když jsme se dostali k Apollu 17."

"Jo tak," pronáší váhavě. Stáčí zrak k přepravce na nářadí.

"Tuhle věc chcete brát s sebou?"

"Ovšem. Není to snad příliš těžké?"

"Ne, ale k čemu to chcete?"

Bado pohlíží na otlučený, zaprášený kufřík s tím nesmyslným nákladem kamení. "Je to to jediné, co mám."

"Dobrá. Vypadneme odsud," říká rozhodně.

Williamsová zažihá hlavní moton Bado vidí, jak z vyrovnávacích trysek uniká zmrzlá pára v proudu třpytivých krystalků, jako kdyby tohle byl nějaký nepravděpodobný parní stroj, fantazie technika viktoriánské doby o letu na Měsíc.

Dno kráteru pod nimi se vzdaluje. Stoupání vyvolává krátký, příjemný tah.

Williamsová povykuje. "Júúva! To je jízda, co, kamaráde?" Zvedá LLJ do výšky dvaceti metrů a zpomaluje stoupání. Nakladní plavidlo a odlétá z Wildwoodu.

Podstata toho zvláštního plavidla je Badovi dostatečně zřejmá. Stojíte na svém raketovém pohonu. Polohu vyrovnáváte čtyřmi svazky peroxidových reakčních motorků, čas od času zažehujete malé pomocné rakety rozmístěné po konstrukci. Pokud je tah jediné velké rakety zaměřené dplů nakloněn ke svislé ose, kluzák se žene dopředu, do stran nebo dozadu.

Williamsová mu ukazuje ruční ovladače. Vypadají přesně jako ty v modulu. Ovladač sklonu se pohybuje stupňovitě; pokaždé, když Williamsová pohne páčkou, reaktivní rakety se zažehnou a plavidlo se naklání o jeden stupeň.

"Tohle jsou šikovná letadýlka," říká Williamsová. "Létají na zbytky paliva ze sestupné části modulu. Mají dolet několik kilometrů a každé z nich uveze tři lidi."

"Každé?"

"Máme s sebou dvě. Pro případ záchranné operace."

Bado si myslí, že začíná chápat smysl toho, co se s ním přihodilo.

Určitým způsobem je přítomnost kamery v jeho kufříku ukliďující. Znamená to, že není šilený. Opravdu existovaly dva exempláře Surveyoru: jeden, ze kterého odebral vzorek, a druhý, který byl kompletní.

Možná, že existuje víc Měsíců než jen jeden.

Měsíc číslo jedna je ta stará dobrá lucerna na obloze, na kterou on se Sladem dosedli včera. Možná, že Slade je stále ještě tam, i s jejím modulem. Bado tam určitě není. Nějak se dostal na Měsíc číslo dva, na místo se Surveyorem, ale bez LM. A potom se objevila tahle Williamsová a očividně v ten okamžik se ocitl na dalším Měsíci, Měsíci číslo, tři s jiným Surveyorem. A s jinou skupinou astronautů, kteří jej zkoumají, s mímě odlišným vybavením.

Jako kdyby putování najeden Měsíc nestačilo.

Uvažuje o tom podivném vlnění, jakoby z tepla. Možná, že to má co do činění s těmi zvláštními přesuny.

Nemůže nic z toho probírat s Williamsovou, protože ona žádou z těch změn neviděla. Alespoň prozatím ne.

Bado se pevně drží okrajů plavidla a sleduje povrch Měsíce ubíhající pod ním. Všude jsou překrývající se krátery všech možných velikostí, některé sotva patrné na povrchu obdělávaném po miliardy let dopady mikrometeoritu. Povrch vypadá přízračně, pustý, nehybný, jakoby neskutečný.

Věděl, že tím riskuje, ale donesl své měsíční vzorky na pár univerzit.

Všude se mu vysmáli. Obzvlášť když nedokázal vysvětlit, jak se tyhle kameny černé jako uhlí mohly dostat z Měsíce na Zemi.

"Možná, že byly odraženy dopadem meteoritu," řekl jednomu "odborníkovi" v Cornellu. "Možná, že poletovaly vesmírem, dokud nedopadly sem. Četl jsem o tom."

Ten chlapík si posunul brýle na čtení výš po úzkém nosu. "No, to je možné." Usmál se. "Není pochyb, že jste četl stejné senzační spekulace jako já, v populárně-naučném tisku. Co když jsou kameny přehazovány z jedné planety na druhou? Možná, že opravdu existují kousky z Měsíce, možná i z Marsu, které mohou být objeveny na Zemi. A jelikož víme, že uvnitř kamenu může přetrvávat život - a jelikož dále víme, že některé rostliny a bakterie mohou přežít dlouhé období vegetačního klidu - mohlo by být dokonce možné, aby se takovýmto způsobem šířil pustou prázdnotou život."

Pochybovačně zvedl Bado měsíční kámen. "V tom případě bych ovšem očekával, že uvidím nějaké známky svědčící o průniku tohoto kamene atmosférou. Natavení, nějaké sklo. A kromě toho, tenhle kámen není vulkanický. Pane Bado, všichni vědí, že hlavní měsíční útvary byly zformovány především vulkanickou činností. Tohle nemůže být kámen z Měsíce."

Bado popadl svůj kámen. "Jsem plukovník Bado," řekl. Odkrácel pryč.

Vzdal to a vrátil se do Daytona Beach.

Plavidlo klouže nad okrajem Taylorského kráteru. Nebo kráteru San Jacinto. Bado pod sebou vidí rozhrnutou půdu a nalevo velký kráter Huckleberryho Finna, kde si on se Sladem udělali první zastávku. Uprostřed Tayloru stojí jakýsi modul. Třpytl se jako nějaký obří klenot, nejbarevnější předmět na lunárním povrchu. Před ním, podobný nějakému bílému balónu, poskakuje astronaut. On - nebo ona - pracuje s něčím, co vypadá jako Lunární povrchová experimentální souprava Apolla, bíle natřené krabičky a válce a tyče rozložené do hvězdice a připojené k centrálnímu jadernému generátoru oranžovými kabely. Vypadá to jako LPES A, ale je to očividně větší, propracovanější.

Avšak modul není jediný. Vedle něj stojí druhý LM, nižší a připomínající pavouka. Bado vidí, že vstupná sekce byla důkladně upravena; vypadá to, že chybí přetlaková kabina, která je nahrazena nákladními paletami.

"To je váš Nákladní modul, že?"

"Jo," odpovídá Williamsová. "Lunární nákladní laboratorní modul. Přistál tady automaticky ještě předtím, než jsme odstarkovali z Mysu. Tohle je výprava se dvěma starty Saturnu, Bado. Máme tady pobývat čtyři týdny."

Opět má jen matné vzpomínky na návrhy podobných věcí: dva starty, dobře vybavený dlouhodobý pobyt s vyjížděkami po povrchu. Ale škrtly v rozpočtu od roku 1966 znemožnily tohle všechno financovat. Jak to tak vypadalo, tam, odkud přicházela Williamsová, proudí peníze o trochu volněji.

Plošina se naklání dozadu, aby zbrzdila pohyb vpřed. Williamsová snižuje tah hlavního motoru, začínají klesat. Bado pohlédne na čísla; digitronový displej plynule zobrazuje údaje o výšce a rychlosti, Bado odhaduje, že kluzák musí být vybaven nějakým jednoduchým výskoměrem pracujícím na principu radaru.

Ve výšce patnácti metrů Williamsová vypíná hlavní motor. Badovi se zhoupne žaludek, zatímco sleduje, jak se k němu řítí země, začíná rozeznávat nepřijemné detaily, ostré balvany, jámy po nárazech a stopy nasvícené nízkou visícím dopoledním sluncem.

Kolem se od pomocných raketek zvedají oblaka prachu. Bado cítí příjemný tlak brždění.

Plošina přistává s nárazem, který Bado pociťuje v kolenou.

Okolí se zavlní jako rozpálený vzduch. "A krucinál."

Williamsová se věnuje vypínání motoru. Otáčí se k němu, ale obličej má zakrytý průzorem.

Astronomie se tady vlastně moc neprovzovala, jak zjistil, když se porozhlédl po knihovnách. Jen hrstka velkých teleskopů rozptýlených po světě s několika nerudnými starými chlápky, kteří prováděli obskurní, dekády trvající projekty. A všechny projekty se zaobíraly hlubokým vesmírem: hvězdami a tím, co je za nimi. Nikoho nezajímala Sluneční soustava. Určitě nic tak světského, jako byl Měsíc.

Znepokojeně pohlédl k Měsíci číslo šest, na jeho jasný, nezji-zvený severozápadní kvadrant. Pokud meteorit Imbria nedopadl před třemi miliardami let - ani v roce 1970 - kde byl k čertu tečí?

Možná, že ten macek už je touto dobou na cestě.

Nenápadně přelil něco svých peněz na podporu drobnélv výzkumu na univerzitách zaobírajícího se asteroidy v okolí Země.

Také vypustil nějaké peníze do pokusů, které mu mely pomoci zjistit, co se s ním přihodilo. Jak se sem dostal.

Když se poslední zbytky prachu usadí, Bado pohlédne do středu Taylorského kráteru, tam, kde stála dvojčata lunárních modulů.

Dokáže tam rozeznat jakési hranaté těleso.

Cítí ostré vzednutí úlevy. Díky Bohu. Možná, že tenhle přechod nemusel být tak dramatický jako ty předchozí. A možná, že k žádnému přechodu vůbec nedošlo...

Ale modul Williamsově zmizel i se svým nákladním souputníkem. A také s astronautem a tou jeho povrchovou sestavou. Kráter však není prázdný. Bado vidí, že plavidlo, které tam stojí, má stejné základní proporce jako lunární modul, s krabíci sestupné sekce stojící na čtyřech nohách a s baňatou kabinou vstupné části nahoře. Ale je vysoký jen pět metrů - ve srovnání se sedmi metry jeho modulu - a kabina vypadá o hodně menší.

"Můj Bože," říká Williamsová. Jen tam tak stojí jako špalek a zírá na malý modul.

"Vítejte na Měsíci číslo čtyři," zašeptá Bado.

"Můj Bože." Opakuje jeho společnice stále dokola.

Otočí se k ní a zvedá si zlatou clonu, aby mu mohla vidět do tváře. "Poslouchejte. Nezešflelajste. Prošli jsme čímsi na způsob - přechodu. Nedokážu to vysvětlit." Usmívá se. Cítí se lépe, když vidí někoho ještě někdo vystrašenějšího a otřesenějšího, než je on sám.

Seznámí ji se svou hypotetickou teorií mnohonásobných Měsíců.

Ona se znovu otáčí k tomu hranatému modulu. "Napadlo mě, • že to musí být něco takového."

Vyjeveně na ni zírá. "Napadlo vás..."

"Jak jinak byste se sem dostal k čertu vy? No, a co bychom jako teď měli dělat?" Kontroluje si čas na velkých rolexkách. "Bado, ja!^ dlouho ještě vydrží vaše PZUŽ?"

Je na rozpacích. I když jelfokovaná, dokáže se přizpůsobit této bezvýhodné situaci mnohem rychleji, než toho byl schopen on. Pohlíží na své hodinky na manžetě vedle zbytečného notesu. "Pár hodin. A co vy?"

"Méně, řekla bych. Jdeme."

"Kam?"

"Samozřejmě k tomu malému modulu. Kam jinam? Je to jediný zdroj zásob, který vidím široko daleko kolem." Výrazivě skoků k plavidlu.

Bado po chvíli zvedá svou přepravku a následuje ji.

Jak se blíží, může si modul prohlédnout lépe. Vzestupná sekce je cibulovitá deformovaná koule, na které je usazen tlustý široký disk, který vypadá jako spojovací zařízení. Na výsuvných ramenech vyčnívajících ze sestupné sekce jsou usazeny dvě všesměrové antény velikosti podnosu. Celá ta neforemně vyhlížející sestava je zahalena do jakéhosi zeleného přehozu, nejspíš kvůli tepelné izolaci.

Z kruhového výstupu v přední části plavidla vede po jedné z přistávacích noh k povrchu žebřík. Zem kolem je poseta otisky stop.

"Je to proklatě malá kabina," říká Williamsová. "Musí být jednodušší."

"Myslíte, že je to americké?"

"Ne z žádné Ameriky, kterou bych znala. Ta vzestupná sekce vypadá povědomě. Připomíná mi to upravený orbitální modul Sojuz. Víte, to ruské plavidlo, jejich ekvivalent Apolla."

"Ruské?"

"Vidíte snad nahoře na té věci nějaký spojovací tunel?"

Podívá se. "Nic takového. Nahoře je jen ten tlustý disk."

"Posádka musela přestoupit z velitelského modulu venkem. Povedená konstrukce."

Ze strany se blíží nějaký astronaut, kolébá se ze strany na stranu a víří prach. Když zahlédne Bada s Williamsovou, ztuhne na místě.

Neznámý nese nějaký prapor na žerdi. Prapor je napnut drátem a je zářivě rudý s vyšitým zlatým srpem a kladivem.

"To jsou mi věci," zašeptá Williamsová. "No, řekla bych, že pokaždé nemusíme vyhrát."

Neznámý - kosmonaut, jak si jej Bado označí - popojde o pár kroků směrem k nim. Začíná gestikulovat, mává kolem sebe rukama. Kolem pasu má jakousi obruč, která mu drží od těla za pomoci pevného drátu.

"Myslím, že se s námi pokouší mluvit," říká Williamsová.

"Byl by zázrak, kdybychom byli na stejné frekvenci. Možná, že má jen pásmo S, aby mohl mluvit se Zemí. Žádné VHF. Podívejte, jak prkenně se pohybuje."

"Jo. Myslím, že má polotuhý skafandr. Musí to být fuška pohybovat se v něm."

"A na co má tu obruč?" ptá se Bado.

"Zabrání mu to v pádu, kdyby náhodou klopýtl. Nechápete to? Ten modul je jen jednodušší. Není tady nikdo, kdo by mu mohl pomoci, kdyby se dostal do nějakých potíží."

Kosmonaut je čím dál nervóznější. Teď zvedá prapor a hází ho po nich jako oštěp; ten dopadá Badovi kousek od nohou. Potom se kosmonaut otáčí a skáče ke svému modulu, jak se očividně shání po dalších nástrojích nebo improvizovaných zbraních.

"Podívejte na to," říká Bado. "Ty velké panty po jedné straně zadní stěny skafandru. Tudy nejspíš leze dovnitř."

Williamsová si zvedá clonu. "Ukažte mu svou tvář. Musíme najít nějaký způsob, jak se s tímhle chlapíkem dohodnout."

Bado má smích na krajíčku. "A k čemu?"

Světlo se náhle mění.

Bado stojí jako solný sloup. "Do hajzlu, už ne."

Williamsová se ptá: "Co?"

"Další přechod." Rozhlédne se kolem po pohádkovém vlnění.

"Nemyslím," říká Williamsová jemně. "Tentokrát ne."

Na povrch Taylorského kráteru sklouzne stín, úzký a černý jako tuš, dlouhý stovky metrů.

Bado se zaklání a zvedá tvář.

Ta loď vypadá jako obrovská, stříbřitě se třpytící dělová střela. Vznáší se nad lunárním povrchem ve výšce takových patnácti

metrů a v místech, kde ústí neviditelné raketové trysky, víří prach, který je v prudkých póry věch rozmetán do obrovských hustých závojų. Loď se pohybuje ladně, i když je velmi masivní. Ze spodní části jí trčí čtyři silné přistávací nohy s velkými tlumiči nárazů. Kolem nosu jí jasnou žlutí září kruh průzorů. Na boku má namalován velký terč v kombinaci červené, bílé a modré a vedle něj registrační číslo.

"Sakra," říká Bado. "Ta věc musí být vysoká nejméně třicet metrů." Čtyřikrát nebo pětkrát vyšší než jeho ztracený LM. "Kolik podle vás může vážit? Dvě stě, tři sta tun?"

"Přímý start," říká ona.

"Co?"

"Podívejte na ni. Je aerodynamická. Je zkonstruována k přistání na Měsíci v jednom kuse, opětovnému startu a návratu na Zemi."

"To ale bylo navrhováno už dávno, voň Braunem a jeho kumpány. Takováhle loď je pro chemické rakety příliš těžká."

"A kdo říkal něco o chemickém pohonu? Musí být jaderný. Je tam nějaká tyčka ze štěpného materiálu, která zahřívá pohonnou směs na .vysokou teplotu. Zatraceně účinný tah. Rozhodně to je tohle nebo antigravitace -"

Velké stříbrné torpédo se chvilku vznáší na místě a potom se vrhá dolů k povrchu. Letí bez stabilizátorů. Bado se pozastavuje nad tím, jak udržuje stabilitu; nevidí žádné pomocné rakety. Možná má uvnitř nějaké velké setrvačníky.

Ozývá se bubnování, skoro jako dešť, jak těžké úlomky narážejí Badovi do průzoru. Bado si zvedá ruce v rukavicích před tvář a lehce se předklání proti větru vanoucímu od rakety.

Malý křehký ruský modul se v tom závanu prostě převrací a baňatá vzestupná sekce se odlamuje a kutálí se pryč.

V zrcadle v ložnici zkoumal své prošedivělé vlasy a kynoucí brýško.

Bylo zvláštní, jak krátce mu trvalo, než přestal postrádat svou ženu Fay.

Možná proto, že všechno bylo tak jiné. Vlastně toho ani moc nelitoval; uvědomil si, že jeho prvořadým úkolem bylo přelít zde - vydělat si na živobytí, udržovat si zdravý rozum - a sklíčené touhy po nedosažitelném by mu nepomohly.

Byl ale rád, že spolu neměli žádné děti.

Nemělo samozřejmě žádný smysl pátrat po Fay v Houstonu. Houston bez vesmírného programu byl jen naftářským městečkem s velkými dobytčími pastvinami severně od Clear Lake, kde by jinak bylo Centrum pilotovaných vesmírných plavidel. El Lago, sídliště u Tayloru, nebylo nikdy postaveno.

Dokonce zajel i do Atlantic City, kde se před pár desetiletími poprvé setkal s Fay. V telefonním seznamu ji nenašel. Usoudil, že se nejspíš vdala a žila tam pod nějakým jiným jménem.

Nechal to plovat.

Několikrát se tady pokoušel navázat nějakou známost z jiným i ženami. Zjistil však, že pro něj velmi obtížné se s někým sblížit. Stále měl pocit, že se musí hlídat, co říká. Konec konců, tohle nebyl jeho domov.

Takže žil docela sám. Dalo se to vydržet. Dokonce to bylo snazší, když o něco zestárl.

Zvláštní, že se mu mnohem víc stýskalo po chůzi po Měsíci než po čemkoli jiném z celého toho světa, který ztratil. Stále dokola prožíval v paměti těch pár hodin. Vzpomínal na Slada, jak vypadal, když poskakoval po lunárním písku jako nějaký blyštivý bílý balón. Jak šťastně se při tom tvářil.

Stříbrná loď dosedá a její velké nohy se pokrčí, jak pružiny zapracují jako svaly.

Ve špičce lodi se dobrých dvacet pět metrů nad zemí otevře průlez a ven zazáří žluté světlo. Objeví se postava ve skafandru

a začne dolů k povrchu rozbalovat provazový žebřík. Postava mává na Bada s Williamsovou a zve je do, lodi.

"Co si myslíte?" zeptá se Bado.

"Myslím, že je britská. Podívejte na ten terč výsostného znaku. Vzpomínám si na válečné filmy o Bitvě o Británii... Ať už přilétají odkudkoli, to místo musí být hodně odlišné od světa, na kterých jste vyrůstal vy i já."

"Myslíte, že bychom tam měli jít?" ptá se..

Rozhodí ruce. "A máme na vybranou? Nemáme modul. A už tady moc dlouho nepřežijeme. Tihle chlapíci aspoň vypadají, jako že vědí, co dělají. Ještě si můžeme zjistit, co si o tom myslí Ivan."

Kosmonaut dovolí Williamsové, aby došla až k němu. Lomcuje za vzestupnou sekci. Ale Bado vidí, že trup je rozkrápnutý jako nějaké hliníkové vajíčko a kosmonautova činnost je jen projevem zoufalství.

Williamsová ukazuje na stříbrnou loď, kde na ně stále ještě mává postava v propusti.

Kosmonaut se nechává apaticky vést k lodi.

Zblízka vypadá stříbrné plavidlo ještě větší než předtím, tak vysoké, že když Bado stojí u jeho základny, nevidí na špičku.

Williamsová vyráží po žebříku jako první, v nízké měsíční gravitaci vytahuje svou váhu snadno jen za pomoci rukou. Kosmonaut si sundává obruč, odhazuje ji na zem a následuje Williamsovou.

Bado leze poslední. Pohybuje se pomaleji než první dva, protože si k hrudi tiskne přepravku s nářadím, se kterou se těžko manipuluje, když současně musíte lézt po provazovém žebříku.

Trvá mu věčnost, než proleze kolem blyštivého kovu spodku lodi. Ten kov ostatně připomíná spíš olovo. Stínění kolem atomového reaktoru? Přemýšlí o energii, která je třeba k přemístování této obrovské kovové masy. Nemůže si pomoci, aby ji nesrovnával s vlastním LM, který, z důvodů úspory hmotnosti, byl oholen na něco jen trochu víc než bublinu z alobalu.

Trup se mu začne chvět před očima. Opět to vlnění.

Shlédne dolů. Vrak malého ruského modulu zmizel. Povrch pod zádi téhle velké lodi nyní vypadá neporušeně, chybí na něm dokonce i závěje způsobené přistáním.

"To jsou mi věci," říká nad ním Williamsová suše. Její signál je teď slabší; nemá už k dispozici zesilovač z kluzáku, který by umocňoval její VHF frekvence.

"Jsme na Měsíci číslo pět," pronese Bado.

"Měsíci číslo pět?"

"Připadá mi důležité počítat si to."

"Jo. Jasně. Bado, tentokrát se změnila krajina. Možná, že nedošlo k jednomu z těch prapůvodních meteorických nárazů, takže celý lunární povrch má teď jiný tvar."

Dorážejí k průlezu. Bado podává astronautovi svou přepravku a vyhoupne se dovnitř.

Astronaut trhnutím zavírá průlez a zajišťuje jej otáčením velkého těžkého kola. Na rukávu má britskou vlajku a na prsou našitu jmenovku: TAINÉ.

Všichni čtyři postávají v propusti v rozdílných typech skafandrů. Krátce zasyčí vzduch.

Otevírají se vnitřní dveře a Taine je do nich popohání netrpělivými gesty. Bado vstupuje do dlouhé chodby, v jejímž stropu jsou připevněny trysky. Všichni čtyři zůstávají stát pod tryskami.

Začne z nich proudit vodajterá jim stéká po skafandrech.

Williamsová si odklápí zlatou clonu a otáčí se k Badovi. "Sprchy," říká.

"Proč?"

"Aby opláchly radioaktivní prach ozářený tryskou." Začíná si otírat vodu z rukávů a nohavic skafandru.

Bado podobné množství vody v měsíčních podmínkách dosud neviděl. Pomalu se snáší od trysek, spojuje se ve vzduchu do

velkých chvějících se kapek. Šedočerný lunární prach klouže k výpustím pod jejich nohama. Špína je ovšem do látky na nohavicích jejich skafandrů zažraná; ty už budou sedět zašpiněné navždy.

Když voda ustane, jsou pobízeni do třetí, větší komory. Její stěny jsou zaoblené a poseté kulatými, masivně vypadajícími průzory; vypadá to, jako kdyby tato místnost zabírala podstatnou část obvodu válcovitého plavidla.

Jsou tam lidé, je jich na tucty, dospělí, děti i starci, oblečení do prostých bavlněných kombinéz. Sedí v řadách masivních křesel s kovovými rámy natočenými ven směrem k průzorům. Beze strachu si prohlíží nově příchozí.

Astronaut Taine si odklápí průzor; ten se zhoupne na pantech do strany jako malá dvířka.

Bado si stahuje kapuci a natahuje ruce k přilbě připomínající akvárium. Odšroubuje ji na krku a zalehne mu v uších, jak mu vyšší tlak v kabině nažene do přilby vzduch.

Cítí ostrý, kouř z hořícího dřeva podobný štiplavý pach měsíčního prachu.

Rus, který si sundal přilbu, si znechuceně odfrkne. "Éto užásno!"

Williamsová si sundává Snoopyho leteckou helmu. Je jí téměř čtyřicet, odhaduje Bado - stará asi tak jako on - s tvrdými, výraznými rysy ve tváři a nakrátko střiženými blondatými vlasy.

Taine zahání všechny tři do houfu. "Vítejte na *Prométheu*" říká. "Pojďte. Táhle kousek dál jsou ještě nějaká volná sedadla." Jeho přízvuk je monotónní, matně připomínající Bostoňana. Bezesporu je to Brit, myslí si Bado, nejspíš z jihu Anglie. "Doufám, že jste poslední. Musíme odtud pryč. K nárazu dojde nejpозději za dvanáct hodin."

Bado, který se vleče se svou přepravkou s nářadím, kráčí vedle něj. "Jakému nárazu?"

"Meteoritu, to dá rozum." Taine vypadá neklidně. "To proto jsme museli evakuovat kolonie. A vás alternativní. Většinu jich samozřejmě odvezl Massolite, ale -"

Ozve se Williamsová: "Massolite?"

Taine mávne rukou. "Hromadný transportér. Ovšem, že to byla spěšná práce. A měla i své chybičky. Ale my jsme věděli, že nedokážeme odvézt všechny domů včas, ne všechny ty tisíce z velkých kolonií, ne před srážkou; pochopte, Massolite byl to nejlepší, co jsme mohli udělat." Došli ke třem prázdným křeslům. "Rekl bych, že tahle by vám měla stačit. Sedněte si prosím, abych vám mohl ukázat, jak si máte upravit bezpečnostní pásy a seznámit vás s bezpečnostními pokyny -"

"Ale," ozývá se Williamsová, "co má společného ten Massolite s -" Zarazí se a pohlédne na Bada.

Ten pokračuje: "S přesuny mezi alternativními světy?"

Taine odpovídá nakvašeně. "No, vlastně nic. To je prostě chybička v konstrukci. Pracujeme na tom. Rozptýl nelineární kvantové mechaniky, víte. Byl bych rád, kdybyste se posadili; musíme odletět..."

Bado si sundává batoh s PZUŽ a strká si přilbu s přepravkou pod sedadlo.

Taine jim pomáhá nastavit pásy, dokud jim těsně neobepínají skafandry. Pro Rusa je to obtížnější; jeho skafandr je tak tuhý, že spíš připomíná brnění. Rus vypadá mladě, na necelých třicet. Vlasy se mu ježí ve vzduchu vlhké potem a on se zoufale dívá na ostatní ze skořápky svého skafandru. "Cdě *tualjét*"

Průzory před nimi jim poskytují dobrý výhled na lunární povrch. Bado vidí, že je to stále Měsíc číslo pět se svými pohořími a těmi vlnitými černými brázdami.

Rozhlíží se po ostatních spolucestujících. Dospělí nejsou ničím pozoruhodní; někteří z nich ztloustli, ale mají nepřiměřené vyzábělé nohy a ruce. Dlouhodobá adaptace na lunární přitažlivost, domýšlí si Bado.

Ale jsou tam také nějaké děti, od nemluvnat v náručích matek až po mladé adolescenty. Děti jsou neobvyklé: hubené, vytáhlé. Děti, které podle tváře vypadají na sedm nebo osm let, převyšují své rodiče.

Cestující si zapínají bezpečnostní pásy a opětují mu pohled. Bado slyší klapání uzávěrů a houkání sirén, které se odráží od kovových stěn.

Loď se jemně otřásá a tíže lehce zesílí.

"Mně nádo idtí k vračů," úpí Rus a svírá si břicho.

Jak léta ubíhala, doma sledoval zprávy, jak se snažil vypátrat, nakolik se všechno liší.

Studená válka pokračovala rok za rokem. Telekomunikace byla v plenkách, ale měli letky bombardérů a atomové ponorky a rozsáhlé armády v pohotovosti v Evropě. A žádné špiónážní družice; nikdo neměl nejmenší ponětí o tom, k čemu se Rusové - nebo Číňané - chystají. Docházelo ke spoustě špinavostí, kterých by se bylo možno podle Badova názoru vyvarovat pod dohledem družic. Zvolna prosakovaly na povrch do papírových novin, obvykle se zpožděním několika měsíců nebo let. Jako třeba čínský jaderný útok na Tibet. A co Sověti provedli s Afghánistánem.

Sovětský svaz přetrvával jako monolit, neprůhledný, hrozivý, neproniknutelný. Všichni v USA připadali Badovi paranoidní, celé generace, s těmi svými atomovými kryty a jedovými tabletkami. Připadal si, jako kdyby zůstal třet v druhé polovině 50. let.

A ta prokletá válka v Indočíně se stále vlekla, doma téměř zapomenutá, a vysávala životy a peníze jako nějaká krvavá houba.

Kolem roku 1986 pocítil ostré bodnutí nostalgie. Představeno, si, že právě teď na druhé straně té podivné vlnící se bariéry děla někdo první kroky po Marsu. Mohl by to být i jeho starý kamarád Slade nebo někdo jako John Young. Klidně to mohl být i sám Bado.

Chybí mu televizní sportovní přenosy.

Ve stavu beztlíže jim Taine dává bavlněné kombinézy; nášivka na Badově hlásá LEDUC a na Williamsově HASSELL.

Bado si s úlevou stahuje tři vrstvy svého přetlakového skafandru: vnější mikrometeoritický potah, tlakovou sestavu a vnitřní chladicí oblek. Ostatní cestující zvědavě pokukují po Badově chladícím obleku se spleť trubiček. Bado cpe svlečené vrstvy skafandru do velké síťovky, kterou si připíná za sedačku.

Podává se jídlo: těžko stravitelné dušené maso v zelenině, vlašné a přilepené k talíři sosem a k tomu něco na způsob zákušky, pnpomínající biskupský chlebiček. Taine tomu říká *flekatý frantík*.

Neustále se ozývá hučení ventilátorů a čerpadel, tlumený šum hovorů a dětský pláč.

Taine k nim připluje a usmívá se. "Kapitán Richards by si s vámi rád promluvil. Je fascinován, že vás má na palubě. Posbírali jsme celkem dost alternativních kolonistů, ale jen pár alternativních průkopníků, jako jste vy. Půjdete prosím se mnou do kajuty? Možná byste rádi sledovali tu podívanou odtamtud."

Williamsová s Badem si vymění pohledy. "Jakou podívanou?"

"Samozřejmě, že náraz. Pojdte. Váš německý přítel je samozřejmě zván také," dodává Taine nepřesvědčivě.

Kosmonaut má hlavu nacpanou do zvracího sáčku.

"Myslím, že bude lepší, když zůstane, kde je," reaguje Bado.

"Běžte sám," říká Williamsová. "Já si chci zkusit chvíli zdřímnout." Badovi připadá její tvář unavená, její výraz nedůtklivý, jako kdyby se přemáhala, aby se ovládala. Možná, že na ni konečně doléhá šok z přechodů, myslí si Bado.

Kajuta má tvar kužele, jak je zasazena přímo do špičky plavidla. Taine vede Badá velkými oválnými dveřmi. Na stěnách jsou

přípevněny různé grafy a matematické tabulky a vedle toho obrazy a fotografie. Některé z nich zobrazují mohutně vypadající vzdušná plavidla neznámých konstrukcí. Nástroje a osobní věci jsou ke stěnám připevněny elastickými popruhy.

Ke stěně jsou pomocí volných pásek přichyceny tři skafandry, splasklé a prázdné. Jsou stejného typu, jaký měl na sobě Taine v propusti: tlusté a ohebné s vřítými kovovými obručemi a přilbami na panty nahoře.

Před ovládacími panely jsou rozestaveny tři sedačky. V tuhle chvíli jsou sedadla natočena dopředu, směrem ke špičce plavidla, ale Bado vidí, že jsou uloženy na čepech, takže se překlopí v případě, že plavidlo přistává svisle. Bado spatří velký, robustní periskop vyčnívající ze špičky, který je tam očividně kvůli výhledu při přistávání.

Ve stěnách jsou zasazena velká panoramatická okna. Okna rámuje pláty jako tuš černého nebe poseté hvězdami.

V prostřední sedačce pilota sedí nějaký muž. Na sobě má koženou leteckou bundu, kšiltovku a - Bado tomu nemůže uvěřit - kouří dýmku. Ten chlapík natahuje ruku. "Pane Bado. Jsem rád, že vás poznávám. Jim Richards, RAF."

"Já jsem plukovník Bado." Bado si s ním potřásá rukou. "Letectvo USA. Později NASA."

"NASA?"

"Národní úřad pro letectví a vesmír."

Richards pokyvuje hlavou. "Amefičan. Zajímavé. Jen málo alternativních jsou Američané. Je mi líto, že jsme neměli možnost prohlédnout si lépe vaši loď. Vypadala trochu těsná pro vás tři."

"To nebyla naše loď. Byl to ruský jednomístný modul."

"Opravdu," mumlá si Richards bez většího zájmu. "Posaďte se." Ukáže Badovi najedno ze dvou sedadel vedle sebe; Taine usedá do toho druhého a usrkává slámkou čaj. Richards se zeptá: "Viděl jste někdy podobnou loď, jako je ta naše, plukovníku Bado?"

Bado se rozhlíží kolem. Hlavní ovládání je klasické konstrukce s pákami a kormidelním kolem, upravené pro vesmírné lety; doplňkové ovladače představují velké, hlučné přepínače, kola a páky. Horní deska ovládacího pultu je vyrobena ze dřeva. A na jednom místě, kde byl odstraněn panel kvůli údržbě, zahlédne Bado tlumený svit elektronek.

"Ne," odpovídá. "Pouze v comicsech."

Richards s Tainem se smějí.

"To musí být po čertech pořádný startovací systém."

"Och," odpovídá Richards, "S tím nám pomáhá stará dobrá Beta."

"Beta?"

"Tahle lunární loď se jmenuje Alfa," vysvětluje Taine. "Beta nás vynáší na zádech ze zemské gravitace. Startujeme z Woomey v Jižní Austrálii. Beta je nadzvuková aerotermodynamická trubice."

Richards na Badá zamrká. "Tihle odborníci, co? Myslí tím, že Beta je atomový tahač."

Bado sebou trhne. "Vy startujete s atomovou raketou uprostřed Austrálie? Jak se vypořádáváte s omezováním účinků radiace?"

Taine vypadá překvapeně. "Jaké omezování?"

"Musíte mi říct všechno o svém vesmírném plavidle," ozývá se Richards.

Bado se zadržáváním začne popisovat systém Apolla.

Richards celkem slušně naslouchá, ale po chvíli Bado vidí, že zrakem sklouzává ke svým přístrojům a že si začíná pohrávat s dýmku, když z ní vyklepává zbytky tabáku do velkého uzavřeného popelníku.

Richards si všimne, že jej Bado pozoruje. "Och, musíte mi prominout, plukovníku Bado. Je to prostě proto, že člověk se setkává s tolika alternativními."

"To vám věřím."

"Massolite, víte. Ten prokletý rozptýl kvantové mechaniky. Plessey prostě nedokáže tu věc přesně vyladit. Taková škoda. Ale co, nemějte žádné obavy; jsem si jistý, že ti kutilové na zemi vás vrátí tam, kam patříte."

Bado si uvědomuje, že tyhle Brity nemá rád. Jsou samolibí, povýšení, studení. Nemůžete odhadnout, co si myslí.

Taine se předklání. "Už je to skoro tady, Jíme."

"Vida!" Richards se chápe kniplu. "Hlavní událost." Naklání páku a Bado slyší hluboko v útrokách lodi zvuky připomínající hučení setrvačníků. Hvězdy za okny se posouvají. "Malá ukázka našich schopností, plukovníku Bado. Chci nás natočit tak, aby cestující měli ten nejlepší možný výhled. A samozřejmě, že my také. Koneckonců, tohle je sedadlo na hlavní tribuně při nejdramatičtější astronomické události tohoto století, co?"

Měsíc, oblý, šedý a více než z poloviny ozářený, se přesouvá do rámců oken.

Měsíc - Měsíc číslo pět, jak to o něm předpokládá Bado - vypadá jako skleněná koule, jejíž povrch je popraskaný spletitými trhlinami, jako po zásahu z brokovnice. Střed Měsíce, zabarvený do matně bílé, se rysuje nad Badem a trojrozměrnou podstatu mu dodává stínování světlem ze Země.

Měsíc vypadá jinak. Bado se snaží pochopit proč.

Tam, blízko nultého poledníku, jsou jasné prohlubně Tycha na jihu a Koperníku na severu. Rozeznává důvěrně známé obrysy moří východní polokoule: Serenitatis, Crisium, Tranquillitatis - šedá jezera ztuhlé lávy lemované jasnějšími, staršími lunárními vrchovinami.

Předpokládá, že v této verzi moře Klidu nemůže stát žádná sestupná sekce Apolla 11.

Měsíc ještě není v úplňku, on ale vidí světla ve zbývajícím srpku tmy. Jsou to opuštěné kolonie Měsíce číslo pět.

Přesto je stále ještě něco špatně. Západní polokoule nevypadá správně. Zaměřuje se podle Koperníku. Táhle na západním okraji je maře Procellarum a na sever od něj -

Nic než lesklá vrchovina.

"Hej," říká. "Kde je k čertu maře Imbrium?"

Richards se na něj překvapeně, lehce zamítavě podívá.

Bado ukazuje. "Táhle. Na severozápadě. Velký kráter po nárazu - největší - zaplavený lávou. Třináct set kilometrů v průměru."

Richards se zamračí a Taine se dotkne Bado vy paže. "Všechny alternativní měsíce jsou určitým způsobem odlišné," vysvětluje mu smířlivě. "Rozdíl v detailech -"

"Maře Imbrium není zatraceně detail." Bado cítí, že s ním opět zacházejí blahosklonně. "Vždyť mluvíte o mém Měsíci, proklate." Ale k nárazu, po kterém vzniklo Imbrium, nikdy nedošlo, takže není divu, že povrch Měsíce číslo pět vypadá jinak.

Richards si zkontroluje náramkové hodinky. "Už jen několik vteřin," říká. "Pokud to ti všeználkové nespletli -"

V severozápadním kvadrantu Měsíce se objevuje záblesk světla. Vypadá to, jako když se povrch v oblasti výbuchu rozpadá, stará lesklá hornina vrchoviny se taví a zvolna klesá do rudě zářící jímky, ohnivého jezera, které pokrývá možná jednu osminu tváře Měsíce. Bado sleduje, jak po té šarlatové, kruhové ráně přebíhají obří soustředné vlny.

Dokonce i z této vzdálenosti vidí Bado obrovská mračna úlomků rozlétající se po lunárním povrchu, zahalující a pohřbívací starší terén a vyzářující jasné paprsky, které se rozbíhají po tváři Měsíce.

Světla kolonií na noční straně s mrkáním pohasínají, jedno po druhém.

Richards si vyndává z úst dýmku. "Dobrý Bože všemohoucí," říká. "Díky nebesům, že jsme dostali všechny lidi pryč."

"V nejvyšší čas, pane," ozve se Taine.

Bado přitakává. "Ach. Už to chápu. Tohle, to byl náraz formující Imbrium. O tři miliardy let později."

Richards s Tainem na něj s tázvým výrazem pohlédnou.

Ukázalo se, že k vybudování teleportačního přístroje byste museli něco vědět o kvantové mechanice. Konkrétně o principu neurčitosti.

Podle jednoho výkladu se princip neurčitosti v podstatě zakládá na nekonečném počtu paralelních vesmírů, z nichž každý leží velmi blízko všech ostatních - jak si to Bado představoval - jako stránky v knize. Vesmíry se mohou při nějaké příležitosti krátkodobě prolínat a vzápětí se zase oddělit.

Princip neurčitosti hlásá, že nikdy nemůžete změřit polohu a rychlost žádné částice s absolutní přesností. Mé k teleportaci jste právě tohle potřebovali: pořídit záznam nějakého objektu, přenést jej a na druhém konci znovu náklad sestavit.

Ale existoval způsob, jak princip neurčitosti obejít. Alespoň teoreticky.

Kvantové vlastnosti částic se mohou proplést: elementárně si mohou promísit informační obsah. Tihle Britové museli vzít skupiny promísených částic, polovinu jich nechat na Měsíci jako vysílač a druhou polovinu umístit na Zem i.

Byla v tom spousta technických záležitostí kolem Einsteinova-Podolského-Rosenova teorému, které Bado přeskočil; vykristalizovalo se mu z toho poznání, že použijete-li popis svého teleportovaného pasažéra k rozkmitání částic ve vysílači, můžete tohoto pasažéra věrně rekonstruovat na druhém konci podle odpovídajícího kmitání v přijímači.

Ale byly s tím potíže.

Pokud došlo k malým nelinearitám v kvantově-mechanických operátorech - a podle Sadových výzkumů to nemusí být víc než milióntina milióntiny milióntiny - vznikne mezi těmito paralelními světy, přesné podle zákonů principu neurčitosti, cosi jako zkrat.

Britové z Měsíce číslo pět se pokusili sestavit laciný a ^fušovaný teleportační přístroj. S ohledem na velké vzdálenosti, které byly ve hře, tato nelinearita miliontiny-miliontiny-miliontiny se stala významnou a ta zatracená věc propouštěla. A tím náhodou vybudovali bránu do paralelních světů.

To by mohlo být správné vysvětlení, uvažoval Bado. Odpovídalo to mlhavým narážkám kapitána Richardse o "nelineární kvantové mechanice".

Toto nové pochopení ovšem nijak nezměnilo jeho pozici. Stále tady byl uvízlý. Teleportační přístroje, které naznačili jeho výzkumníci - dokonce i kdyby jejich teorie byly správné, s ohledem na ty fragmenty, které jim poskytl - byly celé dekády před možnostmi tohoto primitivního světa, ve kterém se Bado nalézal.

Návrat je snadný. Bado odhaduje největší zpomalení na ne víc než pár G, není to horší než na mírném tobogánu. I přesto to mnoha cestujícím očividně působí potíže a ty vyzábělé děti narozené na Měsíci tiše pláčou, přišpendlené do svých sedaček jako nějaký hmyz.

Po přistání se velké dveře Alfý rozlétají, aby tak odkryly výhled na plochou, neúrodnou poušť. Bado s Williamsovou jsou mezi prvními šplhajícími dolů po provazových žebřících, vlečou své skafandry - a Bado navíc přepravku - ve velkých síťovkách.

Bado vidí malé městečko uspořádané ve stylu vojenských kasáren.

Z městečka vyjíždí pozemní personál v malých nákladáčcích, aby se s nimi setkal. Jsou přijímání účelně; posádka *Prométhea* podává podrobnosti o tom, kde byl který cestující vyzvednut a všichni dostávají malé visačky a formuláře, jak tady tak stojí v sálajícím slunečním světle pouště.

Vyzábblé lunární děti jsou uloženy na zem a odváženy v kolečkových křeslech. Bado přemítá, co se s nimi stane, když uvízly tady na dně hluboké pozemské gravitační studně.

Williamsová ukazuje. "Podívejte na to. Další *Prométheus*."

V písku vede přistávací kolej jako čára tužkou, která mizí do ztracena k obzoru. Ke koleji přilne stříbrná šipka s tělesem ve tvaru tenké střely připoutaným k zádi. Další Beta s Alfou. Bado vidí ochranné provazové sítě kolem koleje.

Taine přichází přivítat Bada s Williamsovou. "Je mi líto, ale musíme se rozloučit," říká. Podává jim ruku. "Chceme vás lidi dostat zpátky tak rychle, jak jen budeme moci. Vás alternativní, myslím. To je hrozný zmatek. Ale čím dříve se z toho dostanete, tím lépe.

"Kam zpátky?" ptá se Bado.

"Na Floridu." Taine na ně pohlédne. "Odtud jste přeci podle svých slov odstartovali, ne?"

Williamsová krčí rameny. "Ovšem."

"A potom zpátky do vašeho vlastního světa." Mimicky předvádí, že míchá v hrnku jakousi nechutnou hmotu. "Pochopte, nechceme plést časové linie. O těchto alternativních problémech toho příliš nevíme; nevíme, jaké škody můžeme způsobit. Ovšem, že návratová procedura je stále ještě experimentální, ale doufáme, že se nám to podaří. No, hodně štěstí. Podívejte, jen si přejděte k támhleтому letadlu." Ukazuje kam.

Jak Bado okamžitě poznává, letadlo má atomový pohon.

Taine se přesouvá dále, k jiné popleteně vypadající skupince cestujících.

Ruský kosmonaut stojí vedle Williamsová. Vleče svůj tuhý skafandr po zemi; škrábe do písku jako oddělený krunýř nějakého

hmyzu. Když je venku ze skafandru, vypadá Rus hubeně, mladě, popleteně, poněkud nezdravě. Třese Badovi rukou. "*Dosvidan'ja*."

"Jo. Taky sbohem, chlapče. Doufám, že se dostaneš bezpečně domů. Je to pěkná štreka, co."

"*Mně nádo k zůbnomu vračů*." Mne si čelist a žalostně cení zuby. "*Ščastlívogo putí. Želāju uspěchav*."

"Jo. Jak myslíš."

Přichází k nim britský letec a odvádí Rusa pryč.

"Zatraceně," říká Williamsová. "Ani jsme se nedozvěděli, jak se jmenuje."

Dostal hlášení od své skupiny pro studium meteoritů.

Ano, vyšlo najevo, že se sem blíží velké těleso. Bude tady během několika let. Badovi došlo, že to musí být místní verze toho velkého kamene, jenž vytvořil Imbrium, který přilétá o trochu později než ve světě Měsíce číslo pět.

Tenhle kámen ale směřoval k Zemi, ne k Měsíci. Jeho pouť skončí přímo uprostřed Atlantiku, pokud byly výpočty správné. Ale možné odchylky v chybě byly velké a...

Bado se pokoušel upoutat pozornost veřejnosti. Jeho peníze a sláva ho dokonce dostaly do televize, i když za mnoho nestála. Ale nikdo tady stejně nikdy nebral vážně to, co se dělo na obloze, takže si všichni brzy začali myslet, že je tak trochu podivín.

Takže zmlkl. Nasměroval své peníze do základen na pólech a na dnech oceánů, do míst, která by nemusela být ovlivněna tak výrazně. Někdo by měl přežít. Mezitím připlatil ještě trochu na výzkum toho velkého kamene ve vesmíru a na to, kam a kdy přesně dopadne.

Letadlu trvá cesta na Floridu deset hodin. Je to vojenské plavidlo, mnohem vyvinutější než cokoli, co létá v Badově světě. Na trupu má namalován terčík výsostného znaku RAF, těsně za zejícími ústy sacího otvoru.

Když letoun stoupá, Bado zahlédne obrovský kosmický koráb, gigantické zaoceánské lodě, síť jednokolejek. Tohle je zářivý svět, sen každého technika.

Bado už má ovšem pro tuhle chvíli dost zázraků, takže usíná ještě dříve, než trpytivé pobřeží Austrálie zmizí z ohledu.

Přistávají na malém nouzovém letišti, podle Badova odhadu někde severně od Orlanda. Vítaje tam štíhlý mladý Angličan ve slunečních brýlích. Na sobě má modrou kombinézu Královského letectva. "Vy jste ti alternativní?"

"Řekla bych, že ano," vyštěkne Williamsová. "A vy jste tady, abyste nás poslal domů, správně?"

"Omlouvám se za případné potíže, kterým jste museli čelit," říká jemně. "Následujte mě prosím do dodávky..."

Z dodávky se vyklube otlučený nakladaček s dieselovým motorem, který vypadá, jako kdyby pocházel z dob Druhé světové války. Williamsová a Bado se svou neforemnou výbavou se musí nacpat dozadu do změní elektronických přístrojů.

Nakladaček bez oken poskakuje po cestách s nebezpečným povrchem.

Bado zkoumá ty přístroje. "Podívejte na tohle," říká Williamsová. "Další elektronky."

Williamsová krčí rameny. "Dostali se dále než my. Nebo vy. Tady vybudovali věci, o kterých se u nás jenom mluvilo."

"Jo." Zvláštní, že zapomněl, že on a Williamsová pocházejí z různých světů.

V pozdním odpoledni dorážejí na ostrov Merritt.

Kennedyho vesmírné středisko tady není.

Bado vystupuje z dodávky. Stojí na dlouhé, ploché pláži; odhaduje, že je o kus na jih od místa, kde budou v jeho světě postaveny odpalovací rampy pro lunární lodě. Přímou tudy se bude táhnout řádka odpalovacích ramp.

Nevidí však vůbec žádné konstrukce. Bažinatá země porostlá křovinami se svažuje k pásku pláže na pobřeží. Hlouběji ve vnitrozemí, na výše položených místech vidí růst střapaté palmy, pokroucené borovice a duby.

Tohle místo je jen křovím porostlá neobdělávaná země. Stopy britského nákladáčku jsou křepče vytlačeny do písku; nikde kolem není dokonce ani známka po žádné cestě.

A venku na východě, nad Atlantikem, vidí vycházet velký Měsíc v úplňku. Jeho levá horní čtvrt' s čerstvou jizvou Imbria stále září matným karminem. Bado cítí nevýrazné uspokojení. Tohle je stále Měsíc číslo pět; vypadá to, že vše dosáhlo určité stability.

Na plošině nákladáčku britský technik zapíná své vybavení. "Čekáme jen na vás," volá. "Och, myslíme, že bude lepší, když se vrátíte ve vlastních oděvech. Pokud je to možné." Zazubí se pod svými brýlemi. "Nechceme, abyste -"

"Pletli časové linie," říká Williamsová. "My víme."

Bado i Williamsová si svlékají kombinézy a berou si na sebe své skafandry. Vzájemně si pomáhají s těžkými obleky a končí tvářemi k sobě, s přilbami pod paží, Bado drží svůj otlučený kufřík s nástroji a se sáčky plnými měsíčních kamenů.

"Víte," promluví Bado, "až se vrátím, budu tam mít sakra co vysvětlovat."

"Jo. Já taky." Dívá se na něj. "Myslím, že už se asi nikdy neuvidíme."

"Nevypadá to na to."

Bado pokládá přepravku i přilbu. Nemotorně Williamsovou objímá.

Potom, jako na povel, Bado zvedá přilbu a nasazuje si ji na hlavu. Natáhne si na ruce rukavice a připíná si je k zápěstím, čímž skončí s uzavíráním skafandru.

Williamsová dělá to samé. Bado zvedá kufřík s nástroji.

Brit jim zamává, nakloní se do dodávky a tiskne přepínač.

Vzdych kolem nich se zavlní.

Williamsová zmizela. Nakladaček zmizel.

Bado se rychle rozhlíží kolem sebe.

Nejsou tu žádné odpalovací rampy. Stále stojí na prázdné, pusté pláži. Měsíc se vyjasňuje, jak z oblohy mizí denní světlo. Nemá na sobě žádnou kotlinu Imbria. Dokonce ani jizvu po nedávném nárazu.

"Měsíc číslo šest," říká si Bado. "Do hajzlu."

Jak to vypadá, ti Britové nakonec nevychytili všechny mouchy ve svých "experimentálních postupech".

Sundává si přilbu, vdechuje ozonem prosycený mořský vzduch a vydává se do vnitrozemí, k řadě zakrsklých borovic.

Toho dne si vyjel na ostrov Merritt.

Bylo ráno, slunce jasně zářilo nízko nad oceánem na východě a obloha byla čistá a modrá, nevinná.

Vytáhl svůj měsíční skafandr z auta a navlékl si ho na sebe: nejdřív chladicí oblek, potom tlakovou vrstvu a nakonec bílou ochranu před mikrometeority a modré lunami návleky na boty. Už mu to tak dobře nepadlo, obzvlášť kolem pasu - vždyť mu byl vyroben na míru před čtvrt stoletím - a připadal mu zatraceně těžký, dokonce i bez batohu. A chybělo v něm mnoho součástek, jak z něj celá ta léta odebíral jednotlivé díly a vzorky. Ale stále byl pod koleny šedě zašpiněn lunárním prachem a stále ještě měl na vrchním oděvu příšitě logo NASA, visačku své výpravy a své jméno.

Kráčel dolů k pláži. Byl odliv a upěchovaný písek byl vlhký; jeho vroubkované podrážky v něm zanechávaly ostré stopy, stejně jako v lunami krustě.

Zajistil si přilbu na krku.

Stát tady, tak blízko jak jen to šlo k nulové nadmořské výšce, nebyla zase až taková hloupost. Nikdy nezapomněl na to, co mu říkal onen starý profesor na Comellu o tom, jak jsou kameny nesoící život přehazovány z planety na planetu nárazy meteoritů. Možná, že k tomu nějak dojde i zde.

Dnešek může být posledním dnem pro tuto Zemi. Ale možná, že se nějakému kousku z něj, třeba zatavenému do skla jeho průzoru, podaří skončit na Měsíci - Měsíci číslo šest - nebo na Marsu nebo v mračnech Jupiteru a celé to všechno začne znovu.

Pocítil náhlý, prudký nával stesku po svém ztraceném světě. Když se to tak vezme kolem a kolem, prožil tady dobrý život. Tohle ale bylo prokletě zabeđené místo. A on už tu strávil dvacet pět let. Byl si jist, že u něj doma by se ta stará válka ve Vietnamu nevěkla až do dneška tak jako tady, takže by mohl být konečně uvolněn rozpočet pro vesmír. Dost na to, aby se to dělalo pořádně, proboha. Byl si jist, že touto dobou by NASA měla základny na Měsíci, stovky lidí na oběžné dráze kolem Země, pár předsupnutých stanovišť na Marsu, plány na pokračování k měsícům Jupiteru.

K čertu, přál si, aby mohl jen nahlédnout těmi nelineárními závěsy, které jej oddělovaly od domova. Jen jednou.

Obrátil tvář vzhůru. Slunce jej bodalo do očí, a tak si sklonu pozlacenou clonu. Byla odřená měsíčním prachem. Čekal.

Po nějakém čase se po obloze směrem k zemi přehnalové nové světlo, jasnější než záře jakékoliv rakety, a kleslo do oceánu.

**přeložil Jiří T. Pelech
ilustroval Jan Štěpánek**

Hilary Bailey

Pád Frenchy Steinerové

Čtyřiapadesátý nebyl zrovna rokem pokroku. Týden před Vánoci jsem vešel do baru Merrie Englande na Leicester Square s kytarou v pouzdře a kloboukem v ruce. U pultu seděli na dřevěných židličkách dva strážníci. Když jsem vešel, jejich helmy se k sobě naklonily. Místnost byla špatně osvětlena svíčkami, což mohlo skrýt její ošuntělý vzhled, ale už ne pach podomácku vařeného piva, vlhka a hniloby.

"Co jste zač?" zeptal se jeden z policajtů, když jsem ho míjel.

"Dělám tady," odpověděl jsem. Starý únavný dialog starých unavených lidí.

Zavrčel a usrkl ze sklenice. Na barmana jsem se ani nepodíval. Nedíval jsem se na policajty. Šel jsem přímo do místnosti za barem a odložil si kabát. Pak jsem přistoupil k umyvadlu a otočil kohoutky. Nic se nestalo. Vytáhl jsem kytaru z pouzdra, vyzkoušel ji, naladil a vrátil se s ní do baru.

"Voda zase neteče," poznamenal barman Jon. Byl to vyžděšený pápera s hubenou bledou tváří. "Dneska nefunguje nic..."

"No, pořád ještě máme bezvadně pracující policii," řekl jsem. Strážníci se po mně znovu ohlédli. Nevadilo mi to. Cítil jsem, že si mohu dovolit trochu vysadit. Jeden z nich žvýkal řemínek přilby a mračil se. Druhý se usmál.

"Vy tu pracujete, pane, že? Kolik vám tu šéf platí?" Stále se usmíval. Mluvil tiše a zdvořile. Odfrkl jsem si.

"Ten?" ukázal jsem palcem vzhůru, kde bydlel šéf. "Nezaplatil by mi, i kdyby se to smělo." Pak jsem se zalekl. Jsem už takový - trochu náladový. "Co tu vůbec děláte, důstojníku?"

"Vypytáváme se, pane," řekl ten zamračený.

"Na zákazníka," doplnil Jon. Zkřížil ruce na prsou a opřel se zády o prázdný regál.

"Správně," potvrdil usměvavý.

"Na koho?"

Policajt uhnul očima.

"Na Frenchy," odpověděl Jon.

"Tak Frenchy lítá v průšvihy. Ale ona určitě nic neprovedla. Jde o někoho, koho zná?"

Policajti se opět obrátili k baru. Ten zamračený řekl: "Ještě dvakrát. Zná ji?"

"Stejně dobře jako já," řekl Jon a rozléval dál irskou domácí whisky. Bílá kalná kapalina naplnila sklenky až po okraj. Jon měl asi vážné starosti, když z něčeho nic dával takovou míru.

Vystoupil jsem na pódium, kde zpívám, a cvrknul do mikrofonu. Stejně jsem věděl, že už od poloviny války nefunguje. Opřel jsem kytaru o nejsušší kousek zdi a škrtl sirkou. Zapálil jsem dvě svíčky v nástěnných svícnech. Nedalo se říct, že by zaplavily celý kout světlem. Kouřily, prskaly, páchly a vrhaly stíny. Napadlo mne, že nevím, kde asi na ně vzali tuk. Nevyznamenaly se ani jako topení. Uvnitř bylo stejně chladno jako venku. Oprášil jsem si židli, posadil se, zvedl kytaru a zkusil pá akordů. Ani jsem si neuvědomil, že hraji Frenchino blues. Byla to jedna ze starých odrhovaček, které samy hýbou prsty a nemusíte na ně ani myslet.

Frenchy nebyla Francouzka, byla to Brunhilda a kdo by měl rád bosa? Ale já měl Frenchy rád a stejně tak všichni zákazníci, kteří přicházeli, aby ji slyšeli zpívat s mým doprovodem. Nepracovala

v Merrie Englande, jen ráda zpívala. Nepotrpěla si na stálé známosti, ani je nestřídala. Jak říkala, prostě jen raději zpívala.

"Frenchy blues" zabíralo jen na nejméně citlivou část našeho sympatického publika. Na toho jsem kašlal. Chtěl jsem pro ni něco udělat, jako v mnoha jiných případech jsem to myslel dobře, ale nešlo mi to. Změnil jsem repertoár. Byl jsem zvyklý přecházet z melodie do melodie. Zahrál jsem "Summertime" a pak "Stormy Weather".

Policajti uskrávali pití a čekali. Jon se opřel o police, jeho štíhlé tělo oblečené v černém se ve stínu ztrácelo, byl vidět jen hubený obličej. Nedívali jsme se na sebe. Oba jsme se báli - nejen o Frenchy, ale i o sebe. Fízlové mívali ve zvyku obesílat svědky a po soudu je zapomenout propustit - zvlášť pokud se jednalo o zdravé muže, kteří ještě nepracovali v průmyslu ani v policii. Přestože jsem se této možnosti nemusel bát tolik jako jiní, měl jsem strach.

V průběhu večera jsem slyšel dutý zvuk vzdálených výbuchů pum a hučení letadel. Nejspíš to byla anglická luftwaffe, která se cvičila v boji nad stále ještě obydlenými sídlišti.

Přicházeli zákazníci, ale většina z nich si dala drink, zašilhala po policajtech a odešla.

Frenchy obyčejně přicházela mezi osmou a devátou, tedy pokud přišla. Tentokrát nepřišla. Když jsme kolem půlnoci zavírali, poldové se odlepili od židlí. Jeden si rozepnul kapsu blůzy a vytáhl notes a tužku. Něco napsal, vytrhl lístek a nechal ho na barovém pultu.

"Kdyby se objevila, ozvěte se," řekl. "Hezké Vánoce, pane," kývl na mne. Pak odešli.

Podíval jsem se na ten kousek papíru. Byl to laciný druh připomínající piják a v jenom rohu už nasákl rozlitou whisky. Strážník tam velkými tiskacími písmeny napsal: "Spojte se s detektivem inspektorem Braunem, New Scotland Yard, tel. WHI 1212, linka 615."

"Braun?" Usmál jsem se a pohlédl na Jona. "Nebo Brown?"

"Co záleží na jméně?" řekl.

"Alespoň je to CIĎ. Co myslíš, o co jde. Jone?"

"Dneska člověk neví," odpověděl Jon. "Dobrou noc, Lowry." -

"Dobrou." Šel jsem do místnosti za barem, zabalil si kytaru a oblékl si kabát. Jon vešel také, aby se převlékl do civilu.

"Proč ji hledají?" zeptal jsem se. "Rozhodně v tom není politika. Zdá se, že to nezajímá ani tajnou službu. Tak co...?"

"Kdo ví?" pokrčil rameny Jon. "Dobrou noc..."

"Dobrou," kývl jsem. Zapnul jsem si kabát, natáhl rukavice a zvedl pouzdro s kytarou. Na Jona jsem nečekal. Bylo jasné, že nemá zájem o společnost a utěšování od starého přítele. Poldové mu dělali starosti. Napadlo mě, co asi podniká bokem. Rozhodl jsem se, že propaste si budu trochu držet odstup. Už nějakou dobu jsem měl jednoduché motto - nestrkej do něčeho nos.

Vyšel jsem z baru a vešel do tmy náměstí. Bylo prázdné. Za války zmizelo železné zábradlí i stromy. Dokonce i veřejné záchodky byly oficiálně zavřené, i když tam občas lidé přespávali. Vysoké budovy se temně rýsovaly proti noční obloze. Zahnul jsem doprava a šel směrem k Piccadilly Circus, míjel jsem hroustící se hromady navršené kolem kráterů po bombách. Kráčel jsem po uvolněné dlažbě chodníků, která povolovala pod nohama. Piccadilly Circus bylo

stejně holé a prázdné jako jiná místa. Uprostřed ještě stály schody, ale socha už tam nebyla. Když se válka chýlila ke konci, Eros odletěl z Londýna. Litoval jsem, že jsem neměl tenkrát stejný nápad.

Přešel jsem náměstí a vydal se dál po Piccadilly samé. Pustinu parku St. James jsem nechal po jedné straně, vysoké budovy, nebo spíše rozvaliny, kde stávaly, na druhé. Šel jsem prostředkem cesty, jak bylo tečí zvykem. Vzácně se objevující auta představovala menší riziko než zabíjící číhající v záloze. Bydlel jsem v hotelu na Piccadilly, těsně před Park Lané.

Když jsem došel k domu a odemykal dveře, zaslechl jsem někde nad hlavou helikoptéru. Zavřel jsem za sebou a zůstal stát v široké, tiché, neosvětlené a chladné hale. Zvuk vrtulníku venku utichl a nahradil ho řev asi tuctu motorek mincích někde k Buckinghamskému paláci, kde sídlil dvůr polního maršála Wilmota. Wilmot nepatřil k nejoblíbenějším lidem v Británii, ale v určitých kruzích vysoce oceňovali jeho schopnosti. Prošel jsem halou k širokému schodišti. Bylo z mramoru, ale nezdobil je žádný koberec. Když jsem stoupal vzhůru, zábradlí se mi viklalo pod rukou.

Cestou jsem potkal souseda. Byl už starý. Měl na sobě červenou noční košili a nesl nočník tak daleko od těla, jak mu jen třesoucí se ruka dovolila.

"Dobré jitro, pane Pevensey," pozdravil jsem.

"Dobré jitro, pane Lowry," odpověděl zmateně. Rozkašlal se, pokusil se něco říci, ale rozkašlal se znovu. Když jsem zamířil do druhého patra, uslyšel jsem, že sípá něco o tom, že zase neteče voda. Voda netekla skoro pořád. Horkou novinkou byla spíš zpráva, že teče. Plyn použili třikrát denně na půl hodiny - když měl člověk kliku. Elektrina měla jít celý den, pokud by lidé dodržovali stanovený odběr. Ale to nikdo nedělal, takže výpadky energie byly velmi časté.

Měl jsem naftová kamna, ale scházela mi nafta. Byla drahá a dala se sehnat jen na černém trhu. Nakupovat tam znamenalo riskovat zastřelení, takže jsem se obešel bez ní. Měl jsem také místnost, kterou jsem používal jako kuchyni. Jeden z pokojů, které jsem obýval, se pyšnil balkónem do ulice s hezkou vyhlídkou na zaplevený park. Neplatil jsem za ně. O činži se staral můj bratr, protože se domníval, že nemám peníze. Potulka byla považována za zločin, i když byla naprosto běžná. A můj bratr nechtěl, aby mne zatkli, protože by mu dělalo potíže dostat mne ven z vězení nebo ze sběrných táborů v Hyde Parku.

Odemkl jsem dveře. Zkusil jsem cvaknout vypínačem, ale nepotěšil mne. Škrtl jsem sirkou a zapálil čtyři svíčky zastrčené do svícnu na široké krbové rímse. Pohlédl jsem do zrcadla a prázdný pohled, který mi vrátilo, se mi nelíbil. Bylo to-marnotratné. Příští příděl svíček jsem mohl dostat až za měsíc, ale já vždy rád žil nebezpečně. Tedy v malém.

Oblékl jsem si potřhaný tvídový kabát, byl to Burberry z roku 1938, lehl jsem si na špinavou postel a složil ruce pod hlavou. Zasnul jsem se.

Nebyl jsem unavený, ale necítil jsem se dobře. Jak bych mohl, při svých přídělech?

Znovu jsem se zamyslel nad tím, jaké má Frenchy problémy. Bylo to lepší než přemýšlet o problémech vůbec. Musela se do něčeho zamíchat, i když vypadala, že by nedokázala ani zvednout tu svou hučku, natož aby se zapojila do něčeho podvrtného. Jak jsme říkali; když to nebylo zakázané, bylo to povinné. Dokonce i tuláci a vagabundi jako já se toulali s povolením - v mém případě zajištěným bratrem Gottfriedem, dříve Godfreyem, nyní náměstkem ministra pro veřejnou bezpečnost. Nechápal jsem, jak takového postavení při svém původu dosáhl. První lidé, kterých se bosové zbavili, když nás přišli osvobodit, patřili totiž k revolučním živlům. A v Anglii to samozřejmě nebyly rozedrané hladové davy zběsile povstávající po staletích útlu. Byly to celé šiky zazobaných mužů zákona, církve, medicíny a státních úřadů, kteří to mysleli dobře. Vycházeli ze svých teplých domovů a rozdmýchávali neklid.

V každém případě, kdykoli jsem pomyslel na Godfreye, naskakovala mi husí kůže, takže jsem se raději v myšlenkách vrátil k Frenchy. Byla to taková hubená holka, ztracená existence, kost a kůže. Utahanina, uštvaná přestárlá dvacítkou ve starém špinavém, kdysi bílém, přišpláští. Její klobouk byl zřícenina, která jako by naznačovala atmosféru gangsterských komedií. Nikdy jsem si nevšiml, co skrývala pod pláštěm - nikdy ho neodkládala. Jednou nebo dvakrát se odvázala a rozeplula si ho. Měl jsem pocit, že pod ním nosí špinavou černou pláštěnku. Žádné punčochy, jen špinavé nohy, boty se sešlapanými podrážkami. Nebyla zrovna přesnou kopií Ginger Rogersové, která si vyrazila do města s Fredem Astairem. Zákazníci přesto měli rádi její zpěv, zvláště její přednes "Deutschland liber Alles", což zpívala pomalu, zastřeným hlasem s jakýmsi skrytým významem a přitom s bílou pokerovou tváří hleděla na lidi v baru. Národností byla bos, ale v srdci měla něco jiného, taková byla Frenchy.

Zívl jsem. Nemohl jsem toho udělat víc než jít spát a pokusit se přivolat ten erotický sen, v němž jsem zabodával vidličku do talíře s ledvinkovým pudinkem. Nebo kdybych nemohl spát, mohl bych si dopřát příjemnou procházku kolem kráteru, kde stávala katedrála Svatého Pavla - to byl můj oblíbený způsob, jak obvyklé deprese proměnit ve štávnatý záchvat melancholie.

Pak někdo zaklepal.

Ztuhl jsem.

Pozdě v noci obvykle přicházeli policajti. Před očima mi problemskla představa mé tváře poseté modřinami a rozbitých rtů. Klepání se opakovalo. Vydechl jsem. Poldové nikdy neklepali dvakrát - jen formálně ťukli do dveří a už se na člověka vrhli.

Dveře se otevřely a dovnitř vstoupila Frenchy. Zavřela za sebou.

Rychle jsem vyskočil z postele. "Lituji, Frenchy. To nepůjde."

Ani se nehnula. Dívala se na mne temně modrýma očima. Stíny pod nimi vypadaly, jako by jí tam někdo obtiskl palce namočené v inkoustu.

"Podívej, Frenchy," začal jsem. "Řekl jsem ti, že z toho nic nebude." Měla odejít hned. Taková byla pravidla. Když vás požádal o pomoc někdo hledaný policií, měli jste právo odmítnout. Nikdo si kvůli tomu o vás nepomyslel nic špatného. Pokud jste měli práci, očekávalo se to.

Stála tam dál. Vzal jsem ji za ramena, otočil, otevřel jednou rukou dveře a vystrčil ji ven.

Obrátila se a podívala se na mne. "Přišla jsem si jenom pučit páva." řekla smutně jako dítě, které nespravedlivě obvinili, že čmárá po ztli.

Podle pravidel jsem ji musel varovat, tak jsem ji zase šoupl dovnitř.

Seděla na mé rozvrzané posteli v blikavém světle svíček a houpala krásnými nohama umazanými od bláta. Dal jsem jí cigaretu a připálil jí.

"Dneska byli v baru dva fyzlové a vyptávali se na tebe," vysvětlil jsem. "CIO!"

"Ach," řekla dutě. "Proč? Nic jsem neprovedla."

"Kšeftování s přídělovými lístky, pokus o nákup za peníze, opuštění Londýna bez pasu..." nadhodil jsem. Strašně jsem si přál, aby rychle vypadla.

"Ne, nic jsem neudělala. Mimochodem, musejí přece vědět, že mám pas bez omezení."

Vytřeštil jsem na ni oči. Věděl jsem, zeje Brunhilda - ale proč by měla mít neomezenou propustku? Mít takový průkaz bylo jako být neviditelný - lidé přehlíželi, co děláte. Mohli jste vzít komukoliv, co vás napadlo. Pokud jste dostali chuť na projížďku pro zábavu, mohli jste vyhodit i starou dámu ze sanitky. Mohli jste krást jídlo - prostě cokoli. Rozumný člověk, který uviděl přicházet držitele neomezeného pasu, se otočil a upaloval ze všech sil opačným směrem. Takový chlap vás mohl zastřelit a nikdo ho nevolal k odpovědnosti. Ale jak se k němu dostala Frenchy, bylo pro mne záhadou.

"Nejsi přece ve vládě, tak kde jsi sebrala NP?" zeptal jsem se.

"Můj otec je Willi Steiner."

Díval jsem se na její příšerný klobouk, ucourané světlé vlasy, špinavý plášť a sešlapané boty. Ledová ruka mi sevřela krk.

"Kecáš."

"Můj otec je starosta Berlína," opakovala suše. "Je nás osm a matka zemřela, takže se o nás nikdo moc nestará. Ale všichni samozřejmě máme neomezené pasy."

"No tak proč se potloukáš hladová po Londýně?"

"Nevím."

Nevěřil jsem jí. "Tak se na něj podíváme, ne?"

Rozepnula plášť a sáhla do kapes té záhady, kterou nosila pod ním. Vytáhla pas. Věděl jsem, jak vypadají, protože bratr Godfrey byl pyšným majitelem jednoho z nich. Nemohl jsem si jej s ničím splést. Frenchy ho měla taky.

Sedl jsem si na podlahu, najednou jsem dostal chuť si povídat. Pokud měla Frenchy NP, byl jsem v suchu jako nikdy předtím. Neomezený pas rozléval své hřejivé světlo na všechny v blízkém okolí. Sáhl jsem pod matraci a vytáhl balíček woodek. Ještě v něm dvě zbývaly.

Frenchy se zakřenila a jednu si vzala. "Měla bych ho ukazovat častěji."

Vděčně jsme kouřili. Příděl byl deset na měsíc. Trestem za nákup na černém trhu, pokud jste někde sehnali peníze, bylo zastřelení. Pro prodávajícího to bylo horší. Nikdo přesně nevěděl, jaký je trest, ale těla občas veřejně vystavovali a člověk tak získal dost jasnou představu.

"Tak co uděláme s tou policií?" nadhodil jsem.

"Nebude ti vadit, když tu zůstanu na noc?" zeptala se. "Jsem úplně hotová."

"Nebude," řekl jsem. "Chceš si sem hned hupnout? Můžeme si povídat v posteli."

Shodila plášť, odkopla boty a skočila do postele.

Svlékl jsem si kalhoty, boty a ponožky, stáhl svetr a sfoukl svíčky. Vlezl jsem do postele. Nic víc v tom nebylo. V téhle době to člověk buď dělal nebo ne. Většina ne. Při tak dlouhé pracovní době, nízkých přídělech, problémech s udržováním alespoň částečné hygieny a snahou udržet se pokud možno blízko průměru mělo jen málo lidí chuť na sex. Sex navíc znamenal děti a ty většinou umíraly, což člověka připravilo o každou radost. Navíc jsem získal dojem, že my Angličané se v zajetí nemnožíme. Welšané a Irové ano, ale ti si zvykli za dlouhá staletí. Lidé z Vysočiny také neměli děti. Přírůstek obyvatelstva patřil k problémům, které trápily lidi jako Godfrey ve volných chvílích, kdy se právě nezabývali popravami. Ale vyhýbat se početí není záležitost, která by se dala postihovat zákonem. Při otrocké práci v továrnách, policajtech na každém rohu, veselých chlapců z anglického wehrmachtu v každé ulici, výplatách v potravinách a lístcích na ošacení, abyste neprovedli něco unáhleného, jako například koupit si žiletku a podříznout si krk, nemůžete nikomu dávat za vinu, že se nechce reprodukovat. Ještě před třemi nebo čtyřmi roky tu byl odboj. Ale jeho členové udělali chybu a zaměřili se na klasické metody - vyhazovali do povětří mosty, pár ještě fungujících železničních tratí a továren, které začaly pracovat. Nebyla to jen odvetná opatření - podle současného kursu bylo za každého zabitého Němce dvacet mužů, deset dětí nebo pět žen - ale když lidé zjistili, že jsou ničeny továrny na boty a vlaky s potravinami, pořádkumilovné obyvatelstvo, jak to bosové formulovali, samo zadupalo židobolševické živly do země.

Kdyby potom stouply příděly potravin, přírůstek obyvatelstva mohl stoupnout, ale to by zas mohlo způsobit, že by se lidé probudili i jinak.

V každém případě bylo s Frenchy po boku tepleji.

"Nemohla by sis sundat klobouk?" požádal jsem ji.

Neviděl jsem ji, ale cítil jsem, že se usmála. Zvedla ruku, sáhla po té staré hučce a hodila ji na podlahu.

"A co ti policajti?" zeptal jsem se.

"Ach - já fakt nevím. Čestně, nic jsem neprovedla. Dokonce ani nevím o nikom, kdo by něco udělal."

"Nechtější třeba tvůj pas?"

"Ne. Ty se nikdy neruší. Kdyby to bylo možný, neznamenaly by nic. Lidi by nevěděli, jestli neposlouchají někoho s prošlým pasem. Když uděláš něco, jako je špionáž pro Rusko, prostě tě odstraní. Tím se automaticky zbaví tvého pasu."

"Možná, že právě proto..."

"Ne. Netahají do toho policii. Stačí přesná kulka."

Trochu mne vystrašilo, že Frenchy, s níž jsem se dělil o poslední drobký, ví tolik o skrytém chodu režimu. Okamžitě jsem tu myšlenku zahnal. Jak vás jednou začali zajímat, jakmile jste je začali nenávidět nebo se s nimi vůbec nějak citově zapletli, dostali vás. Slíbil jsem si, že na to nikdy nezapomenu - bezpečná byla jen lhotejnost. Byla to jediná zbraň, která chránila vaši svobodu, i když nestála za moc. Říká se, že člověk si zvykne na všechno. No, měl jsem na to deset let. Roky nechutných zvrhlých krutostí páchaných tupci, kteří si nahoře i dole mysleli, že jsou pány země - a nezvykl jsem si. Proto jsem pěstoval lhotejnost. A Vůdce - náš *Fiihrer* - nebyl také žádný šílený génius. Byl jen hloupý a šílený. To bylo ještě horší. Nechápal jsem, jak dokázal udělat, co udělal. Tehdy ještě ne.

"Nevím, o co by mohlo jít," říkala právě Frenchy, "ale zítra ráno, až se probudím, to už budu vědět."

"Jak to?"

"Sem už taková," odsekla.

"Jo?" probudila můj zájem. "Jaká?"

Přitiskla tvář k mému rameni. "Nemluv o tom, Lowry," řekla. Od tvrdě jako Frenchy to znělo skoro jako prosba.

"Oukej," kývl jsem. Člověk se rychle naučí vyhýbat se choulostivým tématům. Takoví tenkrát byli lidé, takové byly poměry.

Takže jsem usnul. Když jsem se vzbudil, Frenchy byla vzhůru a dívala se do stropu s tím svým prázdňným výrazem ve tváři. Kdyby se přes noc změnila v rezavou kočku, bylo by mi to jedno. Celou noc jsem poslouchal její sténání a výkřiky ze spaní. Bylo mi horko, celé tělo mě svědilo a začínala mě bolet hlava.

Ve chvíli, kdy jsem si vzpomněl na bolest hlavy, se mi zvedl žaludek. Vstal jsem a vypotácel se do chodby, kde se loupala omítka. Na záchodě jsem si uvědomil, že jsem tam neměl chodit. Chtěl jsem se vyzvracet do mísy, ale netekla voda. Jenže už bylo pozdě. Zvracel jsem, znovu a znovu. Nakonec se tentokrát voda dostavila v pravou chvíli a záchod se podařilo spláchnout.

Dovrávorál jsem zpět. Neviděl jsem na krok a bolest hlavy byla nesnesitelná.

"Pojď si lehnout," řekla Frenchy.

"Nemůžu," odpověděl jsem. Nemohl jsem dělat vůbec nic.

"Tak pojď."

Sedl jsem si na kraj postele a pomalu si lehl. Vypadni, Frenchy, říkal jsem si v duchu, jdi pryč.

Ale náhle se mne dotkla rukama právě na tom místě nad levým spánkem, odkud vystřelovala bolest. **Začala příst** jako kočka, masírovala mne a já za zvuku jejího předení usnul.

Probudil jsem se o čtvrt hodinku později a bolest byla pryč. Frenchy v plášti, klobouku a botách seděla v mém starém umazaném křesle, z něhož trčela péra.

"Díky, Frenchy," zamumlal jsem. "Vyléčila jsi mě."

"Jo," řekla povzbudivě.

"Děláš to často?"

"Teď už ne," odpověděla. "Kdysi ano. Napadlo mě, že by to možná pomohlo."

"No, díky," začal jsem. "Zůstaň tu."

"Ach ne, právě odcházím."

"Oukej. Tak se snad uvidíme večer."

"Ne, Odcházím z Londýna. Jdeš se mnou?"

"Kam? A proč?"

"Nevím. Víím, že mě hledají policajti, ale netuším proč. Jenom víím, že když se jim budu vyhýbat měsíc nebo dva, dají mi pokoj."

"O čem to sakra mluvíš?"

"Říkala jsem ti, že budu vědět, o co jde. až se probudím. No tak nevím, tedy ne úplně. Ale víím, že policajti chtějí, abych něco udělala nebo jim něco řekla. A víím, že je v tom víc než policie. A víím, /c když na čas zmizím, přestanu pro ně být užitečná. Tak chci utéct."

"Myslím, že se svým pasem budeš v bezpečí. Žádný problém. Ale proč nespolupracovat?"

"Nechci," odpověděla.

"Proč utíkat. Když máš NP, nemohou ti ublížit."

"Můžou. Jsem si jistá, že jo."

Pátavě jsem se na ni podíval. Vždycky jsem věděl, že je divná, alespoň podle starých měřítek. Ale v současné době bylo rozumnější být divný. Ovšem i tak, všechny tyhle hrátky na schovávanou, lytilc prorocké scény mě nutily k zamyšlení.

Odrážela můj pohled. "Nejsem cvok. Víím, co dělám. Musím se držet od fízů dál měsíc nebo dva, protože nechci spolupracovat. Puk bude všechno oukej."

"Myslíš to tak, že ty budeš v pořádku?"

"Nevím. Buď tak, nebo bude příliš pozdě na to, co po mně chtějí. Jdeš taky?"

"Klidně můžu," řekl jsem. Když už jsem na to pomyslel, co vlastně jsem mohl ztratit? A Frenchy měla NP. Budou z nás miliónáři. Nebo ne?

"Kolik neomezených pasů je v Anglii?" zeptal jsem se.

"Asi dvě stovky."

"Tak ho nemůžeš použít. Kdybys s ním vlezla do vlaku, tak hys - tak bychom nikdy neunikli odhalení. Byli bychom nenápadní jako maják na blatech. A nikdo nás neschová. Proč by pomáhali holce s neomezeným pasem, když má v patách policajty?"

Frenchy se zamračila. "Tak bych si měla nakoupit tady. Pak můžeme odjet z Londýna a setřást je."

Přikývl jsem, vstal a oblékl si zbytek své výbavy. "Vypadnu na chvíli ven a za pár lístků ti obstarám nějaké slušné šaty. Pak nebudeš tak nápadná. Budou si myslet, že jsi nějaký vyšší státní úředník. Potom ti řeknu ke komu jít. Policajti kontrolují překupníky vždycky až naposled. Nebudou čekat, že by držitel neomezené propustky nakupoval v Sidově tržnici, když může k Fortunumovi. Později ti dám seznam, co máš obstarat."

"Díky, šéfe," odsekla. "Takže mně teče mlíko po bradě."

"Pokud mám jít s tebou, nepřejí si žádné chyby. Kdyby tě chytili, riskuješ nepřijemné vysvětlování. Ale já bych byl v koncentráku dřív, než bys řekla 'žid'."

"Ne," řekla rozhořčeně. "Myslím, že ne."

Zasténal jsem. "Frenchy, lásko, nevím, jestli jsi jenom cvok nebo nevlastní sestřenka Kasandry. Ale pokud nemůžeš být v těch předpovědích konkrétnější, hraj to př zdi, oukej?"

"Hm," řekla.

Vyrazil jsem ven, abych utratil své lístky na šaty u Arthura.

Venku bylo příjemně, mírně mělo. Šel jsem přes park. Tráva byla vysoká a rostla i na cestičkách. Na trávníku pod Athenecm někdo postavil malou ohradu z ostenatého drátu. Uvnitř se páslo pár špinavých koz. Nejspíš patřily policajtům. S přídělem dva bochníky chleba na týden by je lidi snědli zasyrova, kdyby mohli. Vzpomeňte si jen, co se stalo vikáři od Věch svatých na Margaret Street. Neměl to s vírou tak přehánět - všechny ty řeči o tele a krvi Páně přivedly církevní obec na velmi neobvyklé myšlenky.

Kráčel jsem v drobném dešti. Nikde ani živáčka. Krásný den. Jako stvořený k odjezdu z Londýna.

"Co takhle pár lístků na jídlo?" zašeptal mi někdo do ucha.

Prudce jsem se otočil. Byla to mladá žena tak hubená, až jí lopatky a lícní kosti málem propichovaly kůži. V náruči držela děcko. Mělo namodralou tvářičku a oči podkreslené fialovými stíny mělo zavřené. Bylo oblečené v potrhaných modrých dupačkách.

Pokrčil jsem ramený. "Lituju, lásko, mám jenom šilink - pomůže to?"

"Zeptají se mě, kde jsem ho vzala. K čemu by to bylo?" zašeptala s pohledem upřeným na obličej dítěte.

"Co je s ním?" zeptal jsem se.

"Přestali přidělovat sušené mléko. Pokud je matka nemůže sama kojít, mají hlad - a já nemám co jíst."

Vytáhl jsem diář. "Tady je adresa jedné ženy, jmenuje se Jessie Wrightová. Právě jí zemřelo dítě na záškrť. Mohla by se ho ujmut."

"Záškrť?" zeptala se.

"Podívej, lásko, tvoje dítě je stejně napůl mrtvé. Stojí to za pokus."

"Díky," řekla Vyhrkly jí slzy a kutálely se po tvářích. Vzala si útržek papíru a otočila se k odchodu.

"Hlavu vzhůru," řekl jsem a šel dál.

Minul jsem Mail sledován podezřívavými pohledy všech možných vojáků, bylo jich tam plno. Všechny uniformy byly stejné. Člověk nerozeznal urozeného Tomíka od zákeřného Huna. Ohlédl jsem se doprava a uviděl Buckinghamský palác. Na stožáru vlála ohromná vlajka, byl to Union Jack s děsně velkým hákovým křížem přimalovaným uprostřed. Nikdy jsem se nezbavil odporu k tomuto symbolu, který jsem chápal jako část jejich zvráceného bláznivého mysticismu. Polní maršál Wiimot býval důstojníkem ve Svatojiřské brigádě - to byli britští fašisté, kteří bojovali na Hitlerově straně už od samého začátku. Wiimot byl divný pavouk. Nosil malý knírek stejně jako Vůdce, ale byl předčasně plešatý. Nedokázal si vypěstovat ani pramínek vlasů*který by se k němu hodil. Wiimot byl tlustý a opuchlý z chlastu a snad i drog. Byl plně závislý na Vůdci. Nebýt jeho, bylo by všechno možná trochu jiné.

Prošel jsem Buckinghamskou branou a zahrnul doprava na Victoria Street. Obchody armády a námořnictva se staly přesně tím, co hlásala firma - mohla zde nakupovat jen vojenská smetánka.

Arthurbyl zaměstnán v bývalém směnářském kiosku na nádraží Victoria. Hodil jsem lístky na pult. Poničenou klenbou nádražní haly prosvítalo slunce. Poblíž se odehrály nějaké pouliční boje, ale netrvaly dlouho.

"Chci dámský plášť, klobouk a boty. Bude to stačit?"

Arthur byl malý čilý mužik. Měl jen jednu ruku. Položil lístky do prohlížečky. "Nejsou falešné," vyjel jsem na něj netrpělivě, "budou stačit?"

"Jen tak tak, kámo - že jsi to ty," odpověděl. Byl to hubený cockney ze City. Jeho předkové přežili morové epidemie, robotárny a krize. I on přežije. Náhodou jsem věděl, že byl před válkou jedním z Moselyho fašistů. Kopl jednoho žida do příliš křehké hlavy v Dalstonu v roce 1938 a tím ho zachránil před plynovou komorou v roce 1948. Je legrační, jak se někdy věci vybarví.

Ale od chvíle, kdy sem napochodovali nadržení chlapci z wehrmachtu, jeho pokrevní bratrství s árijci značně ochladlo, takže jsem mu to nikdy nevyčetl. Se svou kryší tváří a výškou metr dvaapadesát nebyl žádnou tutovkou pro tábory k selektivnímu šlechtění rasy.

"Jakou velikost chceš?" zeptal.

"Kristepane. Já nevím."

"Dáma měla přijít sama." Tvářil se podezřívavě.

"Fízlové jí potrhali šaty," vysvětlil jsem. To ho uklidnilo. Nádražím v dálce prošel policajt. Arthurovi se zaleskla očka a pak se obrátil zpět ke mně.

"Je to psina, že jim nechali ty helmy a tak." nadhodil. "Vypadá to blbě. co?"

"Chtějí, aby sis myslel, že to jsou stejní hoši, kterých ses ptal na přesný čas a kteří ti hledali tvůj starý auták, když se ztratil."

"A nejsou?" ušklíbl se Arthur sarkasticky. "Mel bys žít tam co já. kámo. Ale za to si nic nekoupíš. Tak jak ta dáma vypadá?"

"Skoro metr osmdesát a dlouhý nohy."

"Panenka - nedivím se, že se fízlům líbila." ušklíbl se žárlivě.

"Musíš se s ní cítit v bezpečí a v teplotku. Hubená nebo tlustá?"

"Ale jdi, Arthure. Kdo je dneska tlustý?"

"Holky, co se znají s poldama."

"Tahle se s nimi seznámila až včera v noci."

"Žádná levota?" V očkách mu zase zablesklo podezření. Licence k obchodování se poslední dobou nezískávaly snadno. Napadlo mne, že bych mu mohl říct o Frenchy a jejím pasu, ale rychle jsem tu myšlenku zahnal. Vyznělo by to jako fantastická podraznická lč/.

"Ona je oukej. Potřebuje jenom nějaké šaty. to je všechno."

"Když jí potrhali šaty, tak proč nechce šaty? Ty jsou pro dámu důležitější než klobouk - tedy pro dámu. která je opravdu dáma."

"Vrať mi ty lístky, Arthure." Natáhl jsem ruku. "Nejsi tu jediný, kdo prodává hadry. Přišel jsem sem nakupovat a ne ti vyprávěl Osvém milostném životě."

"Oukej, Lowry. Jeden plášť, jeden klobouk, jedny boty číslo sedm - a Bůh ti pomáhej, jestli má číslo pět." Arthur vytáhl zboží s ohromující hbitostí. "A přidáš mi ještě libru."

Čekal jsem to. Dal jsem mu libru. Když jsem dával věci do papírové tašky, poznamenal jsem: "Zapsal jsem si číslo té bankovky, kámo. Jestli na mě vlítnou poldové kvůli tomuhle nákupu, budu jim moct říct, že bereš od zákazníků hotovost. Jistě, možná tě ani pak neseberou - ale dají ti pěkně pokourit."

Nazval mě bastardem, přidal několik upřesňujících detailů a pak řekl: "Nic ve zlým. Lowry. Ale pořád jsem měl pocit, že v tom je nějaká levota."

"Ty se starej vo svý, frajere, a já se taky budu starat vo svý." usadil jsem ho. "Tak nashle."

"Nashle," odpověděl. Zamířil jsem zpět do parku.

Když jsem se vrátil, Frenchy spala. Vypadala křehce, málem jako tuberák. Vzbudil jsem ji a dal jí nákup. Oblékla se.

"Frenchy, lásko," řekl jsem smutně. "Musím ti sdělit špatnou zprávu - musíš se vykoupat. A učesat. A nemáš nějakou rtěnku?"

Chvilí trucovala, ale já přinesl vodu. Pevensey nějakou náhodou přehlédla zbytek vody v trubkách. Frenchy se umyla, přičísala si vlasy svým hřebenem a nalíčila si rty tyčinkou Swun Vesta.

Poodstoupil jsem, abych si ji prohlédl. Černý plášť s kožešinovým límcem jí byl trochu krátký, k tomu bílý baret a černé střevíce n; vysokém podpatku.

"Čestně, Frenchy, vypadáš jako Marlene Dietrichová," řekl jsem částečně proto, abych jí dodal odvalu k výpadu s pasem, ale zčásti i proto, že to byla pravda. Byla jen škoda, že byla tak podvyživená. ale snad si budou lidi myslet, zeje to přirozené.

"Když už budeš v tom. vezmi si taky nějaký makc up." "Poslechni." řekla najednou zděšeně, "já nevím, co mám dělat." "Chceš říct, že ten pas nikdy nepoužila!" "Na mém místě bys to taky neudělal," odpověděla. Pro ni to nejspíš byla otázka, jaké se nekladou, jako například "kde jsi byl v pětáctýřicátém" nebo 'co se stalo bratránku Fredovi'. Přes tvář jí přelétl stín.

Přešel jsem to téměř bez komentáře. "Jsi cvok. Ale to nevadí. Klidně vstup do obchodu. Tvař se sebevědomě. Řekni jim. co chceš. Hned ti to snesou k nohám. Pravděpodobně jim nebudeš muset ani ten pas ukázat. Sebereš zboží a půjdeš. Nezapomínej, že se tě bojí."

"Oukej."

"Tady je seznam, co máš obstarat a kde." "Jo," přelétla položky pohledem. "Tak brandy, co?" Zašklebil jsem se.

"Jsou přece Vánoce, l když ty nepiješ."

"Ne. Nějak mi to nedělá dobře."

"No jo. Zkus pŕdat lehký nĕmecký pŕizvuk. To je pŕesvĕdĕcí."

Odešla a já si lehl. Po tom všem jsem se cítil unaven.

A najednou zase někdo klepe na dveŕe. Myslel jsem, že to je Pevensey, který chce, abych mu obstaral nějaký dryák, tak jsem zavolal 'jen dál'.

Stál ve dveŕích. Dokonalý zjev v ĕerném pruhovanĕm úŕednickĕm saku a jemnĕ proužkováných kalhotách. Štĕtivĕ se rozhlĕdl po popraskanĕm linoleu, loupající se omĕtce, síťovĕm závĕsu na jedné stranĕ špinavĕho okĕnka. No, mĕl na to pŕávo. Platil ĕinži.

Nevstal jsem. "Ahoj, můj Gottfriede," pŕivítal jsem ho.

"Ahoj, starouši." Vešel dovnitŕ. Sedal si do mĕho kŕesla jako muž, který provádí operaci slepĕho stŕeva rezavou žiletkou. Zapálil si Sobranie.

Jakoby po krátkĕm pŕemýšlení mi hodil balíĕek. Jednu jsem si vzal, zapálil a balíĕek strĕil pod matraci.

"Napadlo mĕ, že se zastavím," řekl.

"Jak milĕ. Naposledy jsi tu byl pŕed dvĕma lety. Ovšem Vánoce jsou vhodná doba k utužování rodinných pout, že?"

"No, celkem ano... Jak se máš?"

"Ujde to, díky, Godfreyi. A co ty?"

"Není to tak zlĕ."

Situace mĕ rozĕilovala. Zamlada, pŕed válkou, jsme bývali pŕátele. I kdyby ne, bratr je pořád bratr. Ne že by mi vadilo, že nenávidím svĕho bratra, to je celkem bĕžné. Šlo jen o to, že jsem ho nenávidĕl jinak, než je obvyklĕ bratra nenávidĕt. Nenávidĕl jsem ho chladnĕ a zvedal se mi z nĕj žaludek.

V té chvilĕ jsem mĕl chuť po nĕm skoĕit a zaškrtit ho, ale jen chladným klidným zpŕsobem, jakým zmuchláte mucholapku plnou mrtvého hmyzu.

Navíc jsem pořád nevĕdĕl, proč pŕišel.

"Jak jde - hraní?" zeptal se.

"Celkem to jde, víš. Poslední dobou hraju u Merrie Englande."

"Slyšel jsem."

A hele, pomyslel jsem si, už vidím záblesk svĕtla. Vidĕl, že se začínám chytat - byl to koneckonců můj bratr.

"Napadlo mĕ, že bys možná neodmĕtl pozvání na obĕd," řekl.

Jindy bych odmĕtl, ale vĕdĕl jsem, že by se mohl zdržet a potkat Frenchy, až se bude vracet. Takže jsem pŕedstíral, že váhám. "Tak do bŕe, mám hlad, že sním kokoliv."

Sešli jsme dolů po popraskaných schodech a kráĕeli po Park Lanĕ. Mženi ustalo, vyšlo chladné slunce a ulice v nĕm vypadala ještĕ smutnĕji. Hotely s okny zatluĕenými prkny, vyrabované obchody, popraskanĕ fasády, tráva rostoucí v rozpukanĕm asfaltu ulic, ohnutĕ stojany lamp a park, který se zmĕnil v propletený les plevele. Bylo to ošklivé.

"Napadlo tě někdy, že by se mĕlo taky uklízet, Godfrey?" zeptal jsem se.

"To nespadá pod můj resort," odpovĕĕl.

"Nĕkdo by to udĕlat mĕl."

"Nejsou lidi, chápej," řekl. To se vsadím, pomyslel jsem si. Samozŕejmĕ všechno nechávali tak. Jediný pohled staĕil, aby zlomil každĕ odhodlánĕ. Pokud jste pŕemýšleli o tom, jak moc jste poraženi a zlomeni, staĕilo se podívat na Park Lane, Piccadilly nebo Trafalgar Square a hned jste to vĕĕli - úplnĕ.

Godfrey mĕ vzal do automatu na rohu. Staĕil jediný pohled a muž za pultem vĕĕl, že má pŕed sebou držitele neomezenĕho pasu. Takže jídlo nebylo špatné a Godfrey se v nĕm nimral jako ĕlovĕk zvyklý na lepši.

Hovor utichl. Zákazníci se shrbili nad svými tácy s obloženými chleby a tupĕ žvýkali. Zdálo se, že si toho Godfrey nevšímá. Pravdĕpodobnĕ si toho nikdy nevšiml. Musel jsem se koneĕnĕ postavit vĕĕi

ĕelem - i když patŕil do mé rodiny, byl zŕejmĕ Godfrey psychologicky vŕdycky nĕmĕĕrem. Vŕdycky upravený, vŕdy metodický, pŕekonával jednu pŕekážku za druhou - zkoušky, testy i úkoly v pŕáci - jako trénovaný kůň. Ne že by se nestaral o ostatní lidi - nemůžu říct, že já ano - prostĕ jen nikdy nevĕĕel, že by tu bylo nĕco, o co by se mĕl starat.

"A co tvĕ oddĕlení?" zeptal jsem se a zahájil tak znovu smĕšnou hru na otázky a odpovĕdi - jako by někoho z nás trá pilo, co dĕlá ten druhý.

"Pracuje do bŕe."

"A Andrea?"

"Je v pořádku."

Mĕla by bý, pomyslel jsem si. Tlustá kráva. Vzala si Godfreye kvŕli jeho stálĕmu úŕednickĕmu místu a povedlo se jí mnohem vĕtši terno, než ĕekala.

"A co ty - nepomýšlíš na ženĕní?"

Vytŕĕstil jsem na nĕj oĕi. Kdo se dneska ženĕ, pokud nemá pevný flek v nĕjakĕ továrnĕ, u dopravců nebo samozŕejmĕ u policie?

"Ani ne. Nemám pŕostŕedky, abych si mohl vydržovat ženu na obvyklĕ úrovni."

"Ach," řekl Godfrey. Dej si pozor, pomyslel jsem si. Znal jsem ten výraz. "Ach, matko, oni říkali, že Sebastian jezdí na Celestinĕ kole." "Ach, táti, myslel jsem, že jsi Sebastianovi dovolil, aby lezl na skály."

"Zmĕnil jsem se o tom, protože mi řekli, že jsi zasnouben se zpĕvaĕkou z Merrie Englande."

"Kdo jsou oni?"

"No. Vlastnĕ to byl můj osobní sekretář. Chodí tam taky."

JD, pomyslel jsem si, to urĕitĕ. Slyšel to od nĕjakĕho fízla.

"No," řekl jsem. "Nevím, jak jsi došel k takovĕmu závĕru. Nejsem si jist, že Merrie má nĕjakou stálou zpĕvaĕku..."

"Tohle dĕvĕce mĕlo býť nĕco jako ty - takovĕ nepravidelnĕ angažmá. Myslím, že se zmĕnil o nĕmeckĕ dĕvĕce."

Tak to je moc konkrĕtnĕ, kámo. Tohle by ti pŕošlo u někoho neznámĕho - ale ne u tvĕho bratŕíĕka.

"Myslím, že jsem se s ní setkal. Vlastnĕ jsem ji jednou nebo dvakrát doprovázel na kytaru. Ale pŕesto toho o ní moc nevím. A rozhodnĕ s ní nejsem zasnoubený."

Godfrey se zakousl do sendviĕe. Jednu linii výsledku jsem uza vŕel. Pŕemýšlel, jak otevŕít další téma.

"Tak to se mi ulevilo. Slyšel jsem, zeje to tulaĕka."

"Možná."

"Chtĕli bychom ji repatriovat. Nevíš, kde je?"

"Proĕ bych mĕl?" zeptal jsem se. "A kromĕ toho, proč bych li mĕl pomáhat? Když nechce, abyste ji repatriovali, je to její vĕĕ."

"Buď realista, Sebby - mimochodem, chtĕla by, kdyby to vĕĕla. Její teta zemĕla a odkázala jí spoustu penĕz. Druhá strana nás požádala, abychom jí to sdĕlili, aby se mohla vrátit domŕ u uspořádat si svĕ záležitosti."

Jedl jsem polĕvku a pŕemýšlel. Možná to byla pravda. Pŕesto jsem ji nemusel pŕedhodit Godfreyovi - mohl jsem jí to říct sám.

"No, jestli ji uvidím, řeknu jí to. Ale nevím. Taky bych jí mohl nechat vzkaz u Merrie."

"Ano."

Zamýšleĕ vzhĕdl a rozhlĕdl se kolem s prázdným výrazem, který mívají lidé znudĕní svĕm spoleĕníkem u stolu.

Sledoval jsem jeho pohled. Mé oĕi se zastavily na Frenchy. Nakupovala jídlo a nechávala si u pultu naplnit polní láhev kávou. Byla ovĕšena balíĕky. Ztuhl jsem. Frenchy získala sebedůvěru - nakupovala jako správný držitel neomezenĕho pasu. Každý s takovým nákladem zboží stejĕ pŕitahoval pozornost. Mohla býť vzorovým pŕíkladem. Godfrey byl jediným mužem v místnosti, který se na ni díval a nepŕedstíral, zeji nevídí. Prostĕji vidĕl. Nedokázal jsem se rozhodnout, zdali ji sleduje jako koĕka myš nebo se jen dívá.

"Slyšel jsi o Freddy Goreovi?" zeptal jsem se.
"Ne," odpověděl Godfrey a neodtrhl od ní oči.
"Spáchal sebevraždu," pokračoval jsem.
"Ať mě vezme čert," řekl Godfrey a hladově se na mě podíval.
"Proč?"

"Kvůli ženě. Jednou odpoledne přišel domů..." Chrlil jsem slova. Frenchy stále nakupovala. Polovina zákazníků ji okázale ignorovala - kromě jiného vypadala v nových šatech fakt dobře. Posbírala balíčky a odešla. Ani neukázala svůj pas muži za pultem. Odešla, aniž by si toho Godfrey všiml. Rychle jsem dovedl svůj příběh vášně, nevěry, znásilnění a vraždy v Goreově rodině k závěru. Napadla mě strašná myšlenka. Godfrey stál na služebním žebříčku hodně vysoko. Věděl o Frenchy a věděl, zeji znám. Například bylo nasazeno hodně policajtů a snadno mohl zařídit, aby někteří z nich sledovali můj hotel. Nějak jsem se ho musel zbavit a chytit Frenchy, než se vrátí.

"Otřesný příběh," prohlásil Godfrey a podíval se na hodinky. "Už musím zpátky. Chceš svězt?"

"Mám namířeno jinam," řekl jsem, "ale stejně díky."

Takže mávl na projíždějící vůz a řekl ospalému řidiči, aby ho vzal do Buckinghamského paláce - bosové ho zrestaurovali s obrovskými náklady pro našeho otcovského guvernéra stejně jako pro ministerstvo bezpečnosti.

Sel jsem pomalu ulicí směrem k centru, pak jsem se otočil a uháněl jako o život. Chytil jsem Frenchy ověšenou balíčky právě včas.

"Raději se nevrátíme," zasípěl jsem. "Mohli by sledovat hotel."

O kus dál v ulici stálo před domem auto. Odtáhl jsem ji k němu a zkusil dvířka. Nebylo zamčené. Strčil jsem ji dovnitř, s jejími papírovými taškami, polní lahví a vším nákupem a skočil za volant.

Z domu vyběhl ramenatý muž. V ruce držel revolver. Nastartoval jsem. Frenchy držela pas v ruce. Vytrhl jsem jí ho a mávl jím na muže s pistolí.

"Neomezený pas!" vykřikl jsem.

Zůstal zírat za vozem. Netroufl si ani ceknout.

"Proč si myslíš, že sledují hotel?"

Řekl jsem jí o Godfreyovi.

Zamračila se. "Měla jsem nejspíš pravdu, že musím utéct."

"Máš opravdu jistotu, že nejde o to dědictví, které ti prý připadlo?"

"Mám jenom jednu tetu a taje chudá. Kromě toho, proč by se tvůj bratr pletl do tak směšně nepatrné záležitosti?"

"Protože tvůj otec je tak důležitý. Nebo si tě třeba papínek přeje doma a vymyslel si tu záležitost s tetičkou, aby zakryl fakt, že jsi nehodná dcera, která se potlouká po okupovaném území a vládí bahnem jméno rodu."

"Možná. Ale to nestačí. Pořád si nejsem jistá - budeš mi muset věřit. Kdyby jsem bývala - no - taky důležitá. Souvisí to s tím, vím to."

"Jak důležitá?"

Rozbrečela se.

"Neptej se mě, nechťj to po mně."

Zatvrdil jsem se. "Povídej, Frenchy. Proč mám kvůli tobě porušovat zákon?"

"Nechci vzpomínat - nepamatuju se," vydechla.

"Blbost. Kdybys chtěla, tak si vzpomeneš."

"Nemůžu. A nechci."

Beze slova jsem jí podal kapesník. Jak důležitá mohla být - ve dvaceti? Ještě před pár lety musela chodit do školy.

"Kam jsi chodila do školy?" zeptal jsem se, spíš abych zabil čas než z jiného důvodu.

"Chodila jsem do Berlínského gymnázia pro dívky. Když mi bylo třináct, tak jsem - tak mě odtamtud vzali."

Pak vodopád slzí ustal a když jsem se ohlédl, viděl jsem, že omdlela. Odstrčil jsem ji dozadu, aby se jí sedělo pohodlněji, a jel jsem dál.

Za soumraku jsme dojeli k Histonu, jen kousek od Cambridge, a strávili noc v autě zaparkovaném v poli u nějakého živého plotu.

Když jsem se ráncem vzbudil, studila mě do ucha hlaveň pušky.

"Ach, bože," povzdechl jsem si. "Co to má být?"

Čísi ruka otevřela dveře vozu a vytáhla mne ven. Ležel jsem na zemi a hlaveň mi mířila na břicho. Nad ní se vznášela zarudlá tvář korunovaná tralaláčkem. V každém případě to alespoň nebyl fízl.

Zašilhal jsem stranou na auto. Uvnitř seděla Frenchy. Otevřeným okýnkem jí mířil na spánek druhý muž.

"O co tu jde?" řekl jsem.

"Kdo jste?" zeptal se muž.

"Sebastian Lowry a Frenchy Steinerová," odpověděl jsem.

"Co tu chcete?"

"Jen tak jsme se projížděli..."

Hlaveň se sklonila. Muž pohlédl na svého přítele.

Pak jsem to uviděl - Frenchy vytáhla pas.

Muž se dotkl klobouku, rychle couvl a mumlal při tom omluvy. Takže jsem vlezl zpátky do vozu, přitulili jsme se s Frenchy k sobě a znovu usnuli.

Když jsme se vzbudili, dali jsme si kávu z polní láhve a sendvič. Pak jsme se prošli po poli. V živém plotě cvrlikali jeden nebo dva ptáci a naše nohy se bořily do kyprých brázd. Bylo ticho, nikde ani živáčka. Chodili jsme kolem dokola a zhluboka dýkali.

Pak jsme si sedli a rozhlíželi se po velkém rovném poli. Rozdělili jsme si tabulku čokolády.

Frenchy se na mě usmála - byl to skutečný úsměv, ne její obvyklý nervózní úšklebek. Usmál jsem se na ni také. Seděli jsme dál. Ticho, žádní lidé, žádné špinavé popraskané budovy, žádní policajti. Vysoko na obloze svítilo bledé slunce. Ptáci zpívali. Vzal jsem Frenchy za ruku. Byl to podivný pocit, když jsem zase někoho držel za ruku. Byla teplá a suchá. Její prsty se sevřely kolem mých. Pozoroval jsem její bledý ostrý profil a dlouhé neupravené světlé vlasy. Pak jsem se znovu zadíval na pole. Načali jsme druhou tabulku čokolády. Bylo ticho, klid a mír.

Tupě jsem se díval na akry hnědé země, když mi náhle Frenchy bolestivě sevřela dlaň.

Za každým keřem pomalu vstávali poldové jako postavy v nějakém příšerném němém filmu. Na všech stranách se za keři objevovaly helmy a pak ramena. Muži se pomalu zvedali a pak beze slova vykročili kupředu. Blížili se.

Oba jsme vstali. Kruh se uzavřel. Abychom zůstali uprostřed, museli jsme zamířit k silnici. Pomalu nás vytlačili z pole. kolem našeho vozu a vraty dál až na vozovku. Nikdo nemluvil. Slyšeli jsme jen jejich kroky. Měli kamenné tváře, jak bývá zvykem.

Když jsme prošli vraty, uviděli jsme uvítací výbor. Byli tři. Můj známý inspektor Braun, na kalhotách měl puky jako britvy a vyleštěné knoflíky se jen leskly. Pak bratr Godfrey. A nakonec tlustý mužík, kterého jsem neznal. Měl na sobě dobře ušitý oblek a vyzářovala z něj síla. Byl dokonalý od plešaté hlavy až k bezvadně obuté patě.

Frenchy přistoupila ke skupince. "Ahoj, táti," řekla německy.

"Ahoj, Františko. Vidiš, nakonec jsme tě našli."

Godfrey se spokojeně ušklíbl. Pro starého dobrého Gottfrieda to znamenalo už zítřa přiděly navíc. Možná dokonce Železný kříž.

Tak mě napadlo, že bych ho měl trochu rozladit. "Ahoj, starouši Godfrey."

"Brýtro, Sebastiane." Bylo vidět, jak si přál. abych mu nepodal ruku. "Parkujeme o kus dál. Pojd'te."

Tak jsme šli po silnici k nablýskanému modrému vozu, který nás odveze bůhví kam - nebo za čím.

Museli přijít opravdu tiše. Co jsme to byli za blázný, že jsme neutekli hned, když nás vyslídili ti dva farmáři. Godfrey se svými přáteli zřejmě dostávali hlášení o našem pohybu po celé ráno.

Sedl jsem si dozadu mezi Godfreye a inspektora. Frenchy jela vepředu s otcem a řidičem.

"Je hezké vědět, že byrokracie má také lidskou tvář," poznamenal jsem. "Kdo by si pomyslel, že náměstek ministra bezpečnosti, inspektor CID a padesát poldů vyrazí ven do chladného zimního rána, aby dohlédli, že obyčejné děvče dostane své právoplatné dědictví."

Godfrey mlčel. Snažil se vypadat důležitě. Vzhledem k tomu, že mě Braun nechytíl za paži a řidič se neohlížel ze strachu, že no zezadu praštím, jsem získal pocit, že nepůjde o hrdelní zločin. Atmosféra připomínala úšklebek krokodýla - poldové vezou domů dva ošklivé nezletilé, kteří utekli, aby se tajně vzali - ne sice ti poldové, kteří v poslední době vyřizovali drobné sociální služby, ale nostalgicky se snažili budit takový dojem.

Ale o co tedy šlo? Frenchy vepředu vzdala veškeré pokusy o rozmluvu s otcem - veškeré poznámky zdusil hned v zárodku. Proč? Nechtěl prát špinavé prádlo na veřejnosti? Frenchy, alespoň podle kousku, který jsem viděl, vypadala jako děvče odvážené na popravčí káře. Její otec působil dojmem muže připraveného vtlouci dceri rozum do bláznivé hlavy, jen co dojedou domů. Godfrey vypadal jen jako politik. Braun se tvářil úředně.

Frenchy se znovu pokusila o navázání hovoru. "Tatí, já nemůžu odjet.."

"Bud' zticha!" okřikl ji otec. Godfrey usilovně poslouchal. Najednou jsem byl v obraze. *Godfrey a Braun nevěděli, o co kráčí.* A otec Frenchy nechtěl, aby to zjistili.

Tak to musí být opravdu něco, pomyslel jsem si.

Celou cestu do Londýna jsme byli zticha. A co já? Přemýšlel jsem. Vůbec jsem do toho nezapadal. Ale vsadil bych se, že právě mně to hodí na krk. Vůz zastavil na Trafalgar Square. Frenchy a její otec vystoupili. Spěchal. Táhl ji za sebou vzhůru po schodech hotelu Goering. Její oči žhnuly jako řezavé uhlí.

Pak mě Godfrey a Braun vytáhli ven. "Zůstaneš tady v pokoji, dokud se nerozhodneme, co s tebou," zašeptal Godfrey. "Neboj se. Udělám, co se dá."

Nemohu říci, že bych se rozplakal dojetím - věděl jsem, kam až by si troufl se svou pomocí jít. Rozloučil jsem se s ním a Braun mě doprovodil vzhůru po mramorových schodech. Celý hotel se hemžil nažehlenými vojáky. Připojil se k nám ředitel hotelu a dva fízlové. Vyšli jsme až do nejvyššího patra a tam mě zavedli do apartmá. Tři pokoje a koupelna. Celkem pěkná díra, i když poněkud teutonsky zařízená. Byla elegantní, ale čišelo z ní rabování. Člověk pořád musel přemýšlet, které koberce zakrývají krvavé skvrny, kde jednoho krásného rána podržili komtesu i s dětmi.

Pak se oba policisté usadili, jeden venku u dveří a druhý se mnou uvnitř. To už tak příjemné nebylo. Čekal jsem, že mi nabídne, abych si před popravou trochu zdřímł. Ocenil jsem pohledem vybavení, posadil se na modrou hedvábnou pohovku a řekl: "A co teď?"

Vešel číšník a přinesl čaj a toast. Jeden šálek. Zeptal jsem se fízla, zda si dá taky. Odmítl. Když jsem si naléval druhý šálek, pochopil jsem proč. Pokoj se se mnou začal točit. "Ten hotel už není, co býval," zamumlal jsem a zhroutil jsem se.

Probudil jsem se druhý den ráno v posteli s nebesy. Frenchy v rudé hedvábné noční kosili se ke mně skláněla se šálkem kávy. Zvedl jsem se, vzal si šálek a přitom si všiml, že mám na sobě modré hedvábné pyžamo.

Sedla si vedle postele na stolek ve stylu Ludvíka XIV. Cpala se rohlíky s máslem. Dokonale umyté vlasy jí zářily na ramenou jako zlatá řeka.

"Moc hezké," poznamenal jsem a natáhl ruku s šálkem pro další porci. "Jen kdybys se neděsil, pro čí vánoční večeři mě tu vykrmuji. Kde je ten polda?"

"Poslala jsem ho ven."

Rozhlédl jsem se. V oknech byly mříže.

"Odtud neutečeš. Hlíďají to tu a poldové stílejí bez varování."

"A to má být novinka?"

Ignorovala mě. "Jsi v bezpečí, dokud jsi se mnou. Řekla jsem jim, že tě potřebuju."

"Moc pěkné. Jak dlouho se tu zdržíš?"

"Napadlo mě, že v tom najdeš háček."

"Podívej, Frenchy. Měla bys mi říct, o co tu běží. Koneckonců jde o můj krk."

"Řeknu," slíbila klidně. "Připrav se na překvapení." Předstírala věcný přístup, ale její tvář v sobě měla klid ženy, která právě porodila. Bolest a šok už minuly, ale věděla, že potíže teprve začínají.

"Řekla jsem ti, že jsem až do třinácti chodila do gymnázia v Berlíně. Pak jsem začala mít vidiny. Učitelé si toho ze začátku moc nevšíмали. U děvčat v pubertě to zas není tak neobvyklé. Problém byl v tom, že to nebyly obyčejné vidiny. Viděla jsem stoly obklopené německými důstojníky. Vyslechla jsem celé porady. Viděla jsem tanky jedoucí do boje, hořící města, koncentrační tábory - věci, o kterých jsem nemohla nic vědět. Pak mě jedné noci má spolubydlička slyšela mluvit anglicky. Mluvila jsem o bitevních plánech, používala vojenské termíny a hovorové výrazy, které jsem rozhodně nemohla znát. Ohlásila to veliteli baráku. Ten to řekl mému otci, který byl tehdy jen kapitánem SS. Otec byl inteligentní muž. Vzal mě ke Karlu Ossietzovi, který byl jedním z Vůdcových jasnovidců. O měsíc později mě nastěhovali do apartmá na velitelství. Oblékli mě do bílých lněných šatů a vlasy mi svázali zlatou stužkou. Stala jsem se součástí Německého mýtu..."

Byla jsem pannou, která věštila Attilovi. Bylo mi třináct a čtyři roky jsem žila jako zajatec rituálů. Ministrovala jsem při obětech a teutonských satumáliích. Dívala jsem se, jak podřezávají kozám krky zlatým nožem, viděla jsem stěny osvětlené pochodněmi a tak. A myslela jsem si, zeje to úžasné, takhle pomáhat společně věci. Žila jsem v jakémsi mystickém snu, kde jsem byla árijskou královnou, která pomáhá svému národu k vítězství. A při půlnočních rozhovorech s Vůdcem jsem věštila. Poradila jsem mu, aby ncútočil na Rusko - věděla jsem, že by byl poražen. Řekla jsem mu, kde soustředit síly, aby je využil co nejlépe. A mnoho, mnoho dalšího...

Také jsem ho jen já dokázala utišit, když dostával své záchvaty - příkládáním rukou, stejně jako jsem to tehdy dělala tobě. Nejsem opravdový léčitel. Nedokážu léčit tělo. Ale dovedu sáhnout do přetažené nebo nestabilní mysli a odehnat úzkost.

Když válka skončila, odešla jsem jako ve snách. Tenkrát si mysleli, že mě už nepotřebují. Něco v mém podvědomí - nevím přesně co - mě přinutilo jet sem se všemi těmi propustkami, pasem a doporučujícími dopisy... Když jsem viděla, co jsem vám všechno provedla - co jsem mohla dělat? Chtěla jsem se zabít, ale nepovedlo se mi to - možná jsem se dost nesnažila. Pak jsem se snažila s vámi žít, jednoduše proto, že mě nic jiného nenapadlo. Silnější po váha by možná připadla na nějaký praktický způsob jak pomáhat - ale já strávila čtyři roky v atmosféře krve a hysterie. Opírala jsem se jen o psychiku a ignorovala všechno ostatní. Nebyla jsem pnpřavena na život. Jen jsem se snažila zapomenout na všechno, co se mi kdy stalo."

Pokrčila rameny. "Tak to bylo."

Díval jsem se na ni a přemohl mě soucit. Věděla, že ji použili k zabitií milionů lidí a zotročení tuctu národů. A musela s tím žít.

"A co teď?"

"Potřebuju mě zas. Musí vyřešit nějaký šílený problém. Nebo se Vůdcova nemoc zhoršila. Nebo obojí. Proto jsem cítila, že kdybys zmizela tak na měsíc, spravilo by se to samo. Tou dobou by už nikdo ten chlívěk nedokázal vyčistit." Zapálila cigaretu, podala mi ji a pak zapálila druhou pro sebe.

"Co uděláš?"

"Nevím. Když nepomůžu, budou mě mučit, až to udělám. Nejsem dost silná, abych vydržela. Ale nemůžu, prostě už nemůžu dál kolabovat. Kdybys měla odvahu, zabila bych se. Ale ani to nedokážu. Stejně odnesli všechno, co bych mohla použít. Proto jsou v oknech mříže - nemají ti bránit v útěku, nejsou tam kvůli tobě. Mají mi zabránit vyskočit z Okna. Asi bys mě nedokázal zabít tak rychle, abych o tom nevěděla, vid'?"

Svým způsobem to byla lákavá myšlenka. Šance dostat se Vůdci na kůži a pomstít se. Ale věděl jsem[^] že bych nedokázal zabít; tu hubenou chudinku Frenchy.

Řekl jsem jí to. "Mám moc měkké srdce," vysvětlil jsem. "Kdybych tě zabil, jak bych mohl dál věřit, že tě čeká lepší život?"

"Já tomu nevěřím. Když mě budou potřebovat, zavrout mě zas. Ale tentokrát už znám svobodu. Zase budu chodit v rouchu s pochodní a kadidlem a pořád budu vzpomínat na to, jak jsem byla volná -jak jsem se třeba probudila na poli u Histonu." Zaplavil mě smutek. Pak jsem se ale začal cítit ještě hůř - protože jsem si vzpomněl na sebe.

"A co se stane teď?" zeptal jsem se.

"Pošlou mě letadlem do Německa. Ty poletíš taky."

"Jen to ne," lekl jsem se. "Ne do Německa, tam nemám šanci."

"A jakou máš tady? Kdybys tu zůstal a já odletěla, zastřelí tě, hned jak vyjdu z baráku. Nemůžou si dovolit nechat tě tu pobíhat s takovou historkou."

Shrbila se. Vypadala, jako by jí už nezbývaly síly. "Promiň. Je to má chyba. Měla jsem tě nechat na pokoji. Kdybys tě nenutila, abys utekl se mnou, mohl jsi teď být v bezpečí."

Tak jsem si to sice nepamatoval, ale raději jsem svalil vinu za svůj osud na ni. Souhlasil jsem s tím, ach jo, a jak! Ovšem gentleman zůstane gentlemanem. "To nevadí, třeba něco vymyslíme." Měl jsem o tom vážné pochybnosti, ale tou dobou už jsem v tom stejně vězel až po uši.

Takže v jedenáct dopoledne jsme odjeli z hotelu na letiště. Z Berlína jsme jeli do Vůdcova paláce limuzínou. V životě jsem se tak nebál. Jedna věc je žít denně v nebezpečí, že vás zastřelí nebo že zemřete hlady v koncentráku. Ale letět přímo do ohniska všech problémů je zase něco jiného. Byl jsem tak vyčerpán, že jsem nemohl ani mluvit. Tedy ne že by mě někdo chtěl poslouchat. Byl jsem jen cestující - jako vůl na cestě na jatka.

Během letu otec zasypal Frenchy kulometnou palbou požadavků na spolupráci a příslibů oslnivé budoucnosti, která ji čeká. Frenchy neodpovídala. Vypadala naprosto vyčerpaně.

Přijeli jsme na zatravněný dvůr paláce. Na druhé straně zdi jsem slyšel vodopád padající do jezírka. Palác byl napůl starý německý zámek a napůl moderní teutonská stavba s vulgárními mramorovými sochami všude kolem - nadlídé na nadkoních. Tak se zatím nejvíc přiblížili nadřazené rase. Skupinku v jezdeckých botách, která nás přišla uvítat, vedl bělovlasý starzec.

Když ho Frenchy uviděla, usmála se. Byl to upřímný dětský úsměv. "Karle," oslovila ho. Dokonce i její hlas byl hlasem malé dívky. Otrásl jsem se. Kouzlo opět začínalo působit - prázdná tvář a hlas školačky. Ach, Frenchy, lásko, povzdechl jsem si. Nedovol jim, aby tě tak ovládali. Karl Ossietz ji vedl přes zelený trávník.

Tvořili jsme dost zvláštní spolek. Vpředu hubený vysoký Ossietz s dlouhými bílými vlasy a Frenchy, která teď vypadala tak křehká, že by ji mohl vítr odfouknout. Za nimi skupina omedailovaných generálů, všichni mi byli příšerně povědomí z portrétů na vývěsních štítech hospod. Za nimi se valil Frenchin otec a snažil se k nim připojit. Pak já se dvěma obyčejnými německými policajty. Najednou jsem si uvědomil, jak mě štve, že kdybych se o něco pokusil, zastřelí mě obyčejný polda.

Pak se Karl prudce otočil, podíval se na mne a řekl: "A kdo je tohle?"

Její otec odpověděl: "Je to Angličan. Bez něho nechtěla jít."

Karl vypadal rozzlobeně i vyplašeně zároveň. Tvář mu ztuhla děsem. "Vy jste milenci?" rozkřikl se na Frenchy.

"Ne, Karle," zašeptala. Dlouze a zhluboka se jí zadíval do očí a pak kývl.

"Musíme je rozdělit," řekl jejímu otci.

Frenchy mlčela. Náhle jsem pocítil panický strach o svůj krk silněji než starost o ni. Jediným důvodem, proč jsem přiletěl, byla ochrana, kterou mi poskytovala. Teď ještě mohla, ale už ji to nezají-

málo. Takže mě měli zastřelit právě před Vůdcovým hlavním vchodem místo v Anglii. Smrt jako smrt, ať v paláci nebo v popelnici.

Vešli jsme do obrovské tmavé haly plné postav ve starodávném brnění a temných dveří vedoucích blůhví kam; Mozaiková podlaha přímo páchla krví. Nohy se mi téměř podlomily. Viděl jsem, jak Frenchy odvádějí vzhůru po mramorovém schodišti. Cítil jsem, že mi do očí vhrkly slzy - za ni, za mne, za nás oba.

Pak mě vedli chodbou a zadním schodištěm vzhůru. Šoupli mě do dveří. Stál jsem tam několik minut bez hnutí. Pak jsem se rozhlédl. Tak tedy, nebyla to hladomorna plná krys. Ve skutečnosti to byla přesná kopie mého apartmá v hotelu Goering. Stejně tlusté koberce, těžký starožitný nábytek, dokonce - když jsem nakoukl dveřmi vedle - i stejná pohovka. Zřejmě posbírali nábytek ve všech zámečcích, na které narazili ráno při Sobotním pochodu.

V ložnici plály pochodně. Svlékl jsem se a lehl si do postele. Usnul jsem hned.

První věcí, kterou jsem uviděl, když jsem se probudil, byly hořící pochodně. Pak jsem uviděl Frenchy nahou jako oloupaný prut, jak odtahuje vyšívané potahy a lehá si do postele. Ucítil jsem její teplo.

"Udělej to pro mě," zamumlala. "Prosím."

"Co?"

"Vezmi si mě," zašeptala.

"Ech?" Byl jsem poněkud otřesen. Lidé jako Frenchy a já mají určitá pravidla chování. Tohle k nim nepatřilo.

"Prosím," řekla a přitiskla se ke mně svým dlouhým tělem. "Je to hrozně důležité."

"No - dáme si čoudu."

Odtáhla se. "Nemám," zaslechl jsem její rozmrzelý hlas.

Našel jsem nějaké cigarety v kapse a zapálili jsme si. "Můžeme klidně klepat popel na koberec," poznamenal jsem. "Nemá smysl chovat se hezky, takže nás můžou napomenout ještě jednou." Schválně jsem se tvářil lhostejně. Pravidla sem, pravidla tam. Situace, ve které jsme se ocitli, na mě začínala působit. Zkusil jsem se soustředit na představu hrozní smrti. Mělo to úplně opačný účinek. ^v

"Nerozumím, lásko," řekl jsem a vzal ji za ruku.

"Musela jsem se sem doplazit po střeše," odsekla otráveně.

"Jistě to není jenom vášeň," nadhodil jsem zdvořile.

"Copak jsi neslyšel..."

"Můj Bože," vydechl jsem. "Ossietz. Chceš říct, že když nebudeš panna, tak nemůžeš věštit?"

"Já nevím - ale on si to zřejmě myslí. Je to má jediná šance. Donutí mě udělat, co bude chtít - ale když nebudu moct - když bude jasné, že má síla zmizela, tak to bude jedno. Můžou mě zastřelit, ale bude to rychlá smrt."

"Netvař se tak tragicky, lásko." Položil jsem vajíčko na čelo postele a vzal ji do náručí. "Miluji tě, Frenchy," řekl jsem. A byla to celkem pravda. Miloval jsem ji.

Byla to nejkrásnější noc mého života. Frenchy byla něžná a já vlastně taky. Byla to hrozná úleva, když jsme na pár hodin shodili masku. Když okny dovnitř vkročil úsvit, ležela na zvalené posteli jako bledá troska.

Usmála se na mě a já jito oplatil. Políbil jsem ji. "Muž, který by pro svou vlast udělal všechno," zašklebila se.

"Jak se dostaneš zpátky?" nadhodil jsem.

"Myslela jsem, že zase přelezu po střeše - ale teď nevím, jestli ještě budu vůbec chodit."

"Ublížil jsem ti?" zeptal jsem se.

"Jsem jako zmlácená. Vymyslím nějaký podfuk a dostanu se ven. Strážé budou utahaný a pochybuju, že vůbec něco vědí. Všechny cesty teď stejně vedou stejným směrem."

Rozplakal jsem se. Jako pásovec - vespod má masíčko jemnější než medvědí. Nezáleželo na tom, že jsem se rozbřečel já nebo ona, nebo kdyby se celý palác otřásl vzlyky. Pochodně už dohasínaly a prskaly.

Frenchy stála nahá vedle postele. Pak na sebe hodila šaty a rozloučila se. Slyšel jsem, jak autoritativním tónem mluví za dveřmi, potom cvakly podpatky a pak jsem slyšel její kroky, jak se vzdalují chodbou.

Cedil jsem slzy dál. Měla se setkat s Vůdcem za dvě hodiny. Kdybych vydržel brečet dvě hodiny, nemusel bych na to vůbec myslet.

Ale nešlo to. Když mi strážný přinesl snídani, už jsem byl oblečen a měl oči suché. Pohlédl otevřenými dveřmi na postel a mrkl na mne. Řekl německy něco, čemu jsem nerozuměl, takže jsem pochopil, že to nebyla slova uváděná ve slovníku. Díval jsem se na postel a žaludek jsem měl jako na vodě. Zdálo se mi trochu sprosté cítit touhu po ženě, která právě šla na smrt.

Pak jsem si uvědomil, že má situace se stává kritickou. Snědl jsem proto snídani, abych se vzpamatoval. Co byly ty čtyři poslední věci, na které jsem myslel? Co to bylo?

Náhle jsem si vzpomněl na ženu s dítětem v parku. Pokud Frenchy nemohla pomoci Vůdci, možná ji propustí. Třeba by mohli vést lepší život.

Přecházel jsem pokojem a přemýšlel, co se asi zrovna děje.

A dělo se tohle.

Frenchy vykoukali, oblékli do bílého lněného roucha a rudého pláště a vedli dolů do velké haly.

Vůdce seděl na pódiu v masivním dřevěném křesle. Ruce měl položené na opěradlech, na tváři známý rozhodný velitelský výraz, který se však už změnil v popraskanou fasádu zakrývající rozklad a šílenství.

Na rtech měl stopy pění. Kolem něj stáli poradci v talárech, vysokých botách a s opasky nebo blondáté valkyry v hedvábí. Byl to dvůr šíleného krále - atmosféra byla plná napětí a nevyslovených osudových otázek. Karl Ossietz a její otec přiváděli Frenchy ke křeslu.

"Potřebujeme... tě...," zavrčel Vůdce. Dvořané se drželi na svých vyhrazených místech silou vůle. Byli vyděšení a měli k tomu dobrý důvod. Sírí viděla za minulý rok strašlivé věci. Byly tam i jedna nebo dvě tváře, které jen tupě čekaly, co se stane. Když starý vůdce smečky onemocní, mladší vlci začínají spřádat plány.

"Hledali... jsme... tě... půl... roku...," pokračoval skřipavý nelidský hlas. "Potřebujeme tvé předpovědi. Potřebujeme tvé... zdraví!"

Pohlédl jí do očí. Pak vyskočil a vykřikl. "Pomoc! Pomoc! Pomoc!" Jeho hlas se rozlehl celou síní. Na rtech se mu objevila další pění. Tvář se mu zkřivila.

"Přístup k Vůdci," nařídil Karl Ossietz.

Frenchy postoupila kupředu. Dvůr ji sledoval s nadějí.

"Pomoc! Pomoc!" pokračoval nekontrolovatelně šílený hlas. Vůdce padl zpět a svíjel se na svém trůnu.

"Nemohu pomoci," řekla Frenchy jasným tónem.

Karl jí tiše a výhrůžně zasyčel do ucha: "Jdi dál!"

Jeho hlas ji donutil pokročit kupředu. Pak se znovu zastavila.

"Nemohu pomoci." Obrátila se k Ossietzovi. "Copak můžu, Karle? Ty to nevidíš?"

Pohlédl s hrůzou na ni, pak na muže, který se svíjel na trůně a vydával zvířecí zvuky, pak zpět na Frenchy Steinerovou.

"Ty., ty... tys padla...," zašeptal. "Ne. Ona nemůže pomoci!" zvolal. "Ta dívka už není pannou - její síla vyprchala!"

Dvůr se podíval na Vůdce a pak na Frenchy.

Ve chvíli vypukl zmatek. Ženy začaly křičet - mnozí se rozběhli k těžkým dveřím. Ozvaly se mužské hlasy a řev. Pak práskl první výstřel a následovaly další. Ve vteřině hala vřela a hučela výstřely, vytím a křikem.

Na trůnu ležel Vůdce, svíjel se a sténal. Smečka se zmítala v šíleném zápase. Ti, kdo věřili v nesmrtelnost Vůdce - a nebylo jich málo - byli zděšeni. Ti, kdo se připravovali, že ho vystřídají, náhle nevěděli co dělat. Pár z nich se tam tehdy zastřelilo.

Když Frenchy vběhla dovnitř, ležel jsem na posteli a kouřil. Zabouchla za sebou dveře a zasunula zástrčku, než stačili doběhnout její pronásledovatelé a stráže. Měla rozčuchané vlasy a přidržovala si u těla červený plášť. Bílé šaty pod ním byly v cárech.

Vylezl jsem na okenní parapet a pomohl jí nahoru. Podíval jsem se dolů na dvůr, bylo to hluboko. Přitiskl jsem se k oknu.

"Dál!"

Natáhl jsem se a chytil se okapové roury. Klouzal jsem po ní dolů a kov mi dráсал ruce. Frenchy mě následovala.

Dole jsem počkal, pomohl jí posledních pár centimetrů a ukázal na služební vůz, který parkoval poblíž vrat. Stráže opustily svá místa u vchodu a zřejmě se účastnily radovánek uvnitř. Byl tam jen jeden a ten nás nezahlédl. Díval se ostražitě na silnici, jako by očekával útok.

Přeběhli jsme trávník a vlezli do auta. Nastartoval jsem.

Strážný u vchodu automaticky ustoupil stranou, když zahlédl generálské insignie na voze. Když nás uviděl, chvíli trvalo, než mu to došlo, a pak už bylo příliš pozdě. Odburáceli jsme po silnici do dálky.

Cesta před námi byla volná.

Frenchy našla na zadním sedadle bílý důstojnický plášť, oblékla si ho a doplnila tak stylově náš zjev.

Zpomalil jsem. Nemělo smysl přihnát se stotřicítkou do nějakého nebezpečí, které na nás mohlo číhat na silnici.

"A opravdu jsi ztratila svou sílu?" zeptal jsem se.

"Nevím," zašklebila se na mne nezodpovědně.

"Co se tam dole dělo? Znělo to jako bitva."

Vylíčila mi to.

"S Vůdcem je konec. Jeho následníci se perou mezi sebou. To je konec Tisícileté říše." Znovu se ušklíbla. "Je to moje dílo."

"Nepovídej," protestoval jsem. "Ale stejně myslím, že se budeme snažit vrátit do Anglie, ne?"

"Proč?"

"Protože pokud se Říše hroutí, Anglie bude první na řadě. Je to ostrov. Určitě stáhnou legie, aby bránily Říši - to je tradice."

"Dokážeme to?"

"Ted' ne. Utečeme z Německa a pak se na pár dní schováme ve Francii, dokud se ta novina nerozhlásí. Jak se jednou dájí věci do pohybu, organizace se rozpadne a někdo nám pomůže."

Uháněli jsme šťastně dál a začali jsme si pohvizdovat a zpívat.

***přeložil Stanislav Švachouček
ilustroval Karel Zeman***

David Langford

Sluneční kopí

Od roku 1925, kdy byl **G. K Chesterton's Science Fiction Magazine** založen, si z povídkových cyklů největší věhlas vydobyla dobrodružství milovaného meziplanetárního detektiva, Otce (v pozdější chronologii Monsignora) Browna. Není snad ani třeba vyjmenovávat všechny spisovatele, kteří do cyklu přispěli - mezi nejvýznamnější patří Hilaire Belloc, Graham Greene, Jorge Luis Borges, Kurt Scheer, Clark Darlton, R. A. Lafferty, Gene Wolfe a Robert Lionel Fanthorpe, o slibných talentech ze skvělých antologií **GKC představuje katolické autory budoucnosti** ani nemluvě. A nové přispěvatele přirozeně vítáme s otevřenou náručí. Dnes vám nabízíme první příběh z netrpělivě očekávané série "Fraktály Otce Browna", z pera nositele Ceny za zásluhy o SF (tzv. "Gilberta") Davida Langforda.

Luxusní osobní vesmírný koráb H.M.S. Akvinský se řítí mezi hvězdami, jeho ohromné motory hltaly vzdálenosti a vysmívaly se času. Každý průzor skýtal křiklavý pohled na to kolosální, neoimpresionistické dílo, které sám Bůh načrtl subtilními, a přece spalujícími hvězdnými barvami na černé plátno stvoření - plátno příliš rozlehlé na to, aby od něj nějaký kritik mohl kdy poodstoupit a zhlédnout ho v jeho úplnosti. Pasážeri v hlavní síle však byli nádhernou sluncí dávno přesyceni a našli si nové rozptýlení. To Astrem, vysoký celebrant nejnovějšího náboženství, oplétal ošuntělého, mrkajícího kněze jako vystřiženého ze starých časů stále pevnějšími rétorickými smyčkami.

"Neřekl snad jeden velký spisovatel, že mezihvězdné prostory jsou přirozenou Boží karanténou? Myslím, že měl na mysli zhoubný vliv zapeklých a zatrpklých celibátníků, kteří z planety na planetu šíří otrávená dogmata viny a strachu a svět za světem tak šedne..."

Zatrpklý a zapšklý terč těchto poznámek upíjel vína a zatím vypadal pozoruhodně spokojeně. Otec Brown cestoval ze své farnosti v anglickém městečku Cobhole na Staré Zemi jako emisar na kolonii Pavonie III, kde Astron hodlal získat nespočetné davy konvertitů a (s největší pravděpodobností) rozhodně spočetné peněžní dary pro svůj Vesmírný chrám ohně.

"Neb Církev ohně naslouchá své Služce Vědě a dávno setřásla zplesnivělou zátěž pověr. Živá Církev ohně vzdává hold atomovému plameni v srdci každého slunce, svatým zákonům supersymetrie a teorie chaosu, k nimž se tahle skomírající pověřivá církev na třetím Vatikánském koncilu nedokázala vyjádřit jediným slovem."¹¹

Pomenší kněz s kulatým prostomyslným obličejem zamumlal: "I bez teorie chaosu víme, že kruhy zla jsou stále menší a menší, a přece jsou si vždy děsivě podobné," ale jeho poznámka prošla bez povšimnutí.

Astron se hromovým hlasem rozkřikoval, že ti, kdož stojí v cestě vesmírnému světlu, budou srazeni sluneč-

ním kopím. Se svou robustní postavou, drsnými rysy a splývavými vlasy barvy lnů, teď už protkanými občasnou stříbrnou nitkou, byl k nerozeznání podobný nějakému pohanskému bohu. Na jeho prstu se jako sluneční protuberance blýskal prsten. Jeho akolyta Simon Traill byl ještě pohlednější, byť daleko méně výřečný - snad se za Astronovo popichování trochu styděl. Oba byli oděni do prosté, zářivě bílé řízy. Skupinka, která se kolem nich tlačila, se převážně skládala z žen; Otec Brown si se zájmem povšiml, že rusovlasá Elizabeth Braynová, dědička miliardového majetku společnosti Brayne Inter-planetary, se tlačila ze všech nejvíc, a zvláště k mladému Traillovi. Na tváři se jí zračil ten nebezpečný výraz ženy, jež si myslí, že ví, co chce.

"K čertu s nimi," pronesl hlas u Brownova ucha. "Promiňte, otče. Ale slyšel jste, co si Astron myslí o celibátu. On sám ženy hltá jako na běžícím pásu a pak je vyplivne po kouskách. Vidíte tam vzadu signoru Maroniovou, co se tváří jako kakabus? Pro Nejskvělejšího pana Astrona je najednou moc stará, ale první dvě noci našeho letu měla něco, po čem toužil. Nyní je to něco v jeho mizerném Chrámovém fondu a - no, tomu byste asi nerozuměl."

"Možná vás to překvapí, ale i takové historie si občas ve zpovědnici vyslechnu," odpověděl kněz s tváří jako měsíček neurčitě a zkoumavě si změřil snědého mladíka. John Horné byl důlní inženýr, jenž až doposud nemluvil o ničem jiném než o bauxitu na Pavonii III a nákladu nejmodernějšího průzkumného a těžebního zařízení, které cestovalo společně s ním. Otec Brown znal rozmáchlý hněv prostých lidí, a tak se ho pokusil trochu uklidnit - začal se vyptávat na procházku v kosmu, kterou si předtím několik pasažérů dopřalo.

Ale přestože se na chvíli nechal od prvotního tématu odvést, po chvíli se k němu zase vrátil. "Není vám pod tím kolárkem trochu horko, když se do vás Astron stre-fuje s tím svým Náboženstvím vědy a dobírá si vás, jak jste zastaralí?"

"Ovšem, věda dělá mílové kroky kupředu," pospíšil si Otec Brown nadšeně. "Víte, newtonovská mechanika nedokázala přijít s obecným řešením problému tří těles. Pak přišla relativita a lidi trápil problém dvou těles. Potom zase kvantová teorie odkryla všechny tyhle potíže v jednom tělese, totiž v jediné částici. No a teď jsem slyšel, že relativistická teorie kvantového pole se zasekla na problému absence jakéhokoliv tělesa, samotného vakua. Jenom nedočkavě čekám, s jakým úžasným krokem dopředu přijdou příště."

Horné se na něj zadíval tak trochu zmateně.

Rozezněl se stříbřitý zvuk zvonku. "Pozor, prosím. Mluví k vám kapitán. Večeře bude podávána úderem šesté. Krátce předtím přistoupíme ke korekci kursu, následkem čehož dojde k dočasnému nárůstu zrychlení z pěti osmin na patnáct šestnáctin g."

"Odcházím," prohlásil Astron nazlobeně, ale přitom pořád majestátně, napřímil se do své impozantní výšky a přes hlavu si stáhl sněhobílou kápi. "Odcházím, abych o samotě meditoval nad Svatým plamenem." S podobně zakukleným Trailem v patách se rázně odporoučel z místnosti.

"To mě na tom šťve úplně nejvíc," ucedil Horné ponuře a pomalu se vydal směrem k Elizabeth Braynové. "Dýmky ani cigarety na palubě nemají co dělat, to je přímo železné pravidlo -jenom on si nějakým švindlem zařídí věčný plamen ve své zatracený luxusní kajutě. Velitel havarijní čtyry by ho nejradši zardousil."

Podezření ovšem nepadlo na velitele havarijní čtyry, když Akvinským jako listí v bláznivém březnovém větru prolétla ona zpráva: že totiž třetí poručík při poslední prohlídce před změnou kursu použil univerzální klíč a na pánvi se žhavým uhlím Vesmírného ohně spatřil zkroutenou robustní postavu se zuhelnatělou tváří a ohořelými splývavými vlasy, tvář nábožného zastánce vědy, který konečně vyřešil problém ne-bytí.

Šťastnou náhodou byla bezpečnost lodi svěřena agentuře M. Hercula Flambeaua, starého přítele otce Browna a někdejšího mistra zločinu.² Flambeau se do práce pustil s pravým galským zápalem, a protože dobře znal pronikavý úsudek zavalitého pomenšího kněze, okamžitě si ho přizval do komnaty smrti. Byla to přísná a strohá místnost, která se od ostatních lišila jen širokou pánví na uhlíky (plynový plamen byl již uhašen) a děsivou mrtvolou, kterou třetí důstojník odtáhl od ohně.

"Pravděpodobně se skláněl nad tím nešťastným plamenem a modlil se nebo odříkával nějaké to abrakadabra, Jcterým kult Ohně nahrazuje modlitbu," dupal otec Brown. "Udělal by lip, kdyby se díval nahoru, a ne dolů, a vychutnal si výhled průzorem na hvězdy... V tomhle prokletém místě vypadají dokonce i ty hvězdy nějak pokriveně. Co když zemřel přirozenou smrtí a zhroutil se na věčný plamen? To by bylo hodně ošklivé, ale nic ďábelského."

Dlouhán Flambeau vytáhl útržek papíru s počítačovým výpisem. "Můj příteli, zkušenost nás učí, že není záhodno věřit na shody náhod. Akolyta Traill není k nalezení a lodní záznamy vypovídají, že od té doby, co Astron opustil společenskou místnost, se nejbližší přechodová komora otevřela jen jednou, a to ven. Někáký mstitel kompletně zlikvidoval misionářskou výpravu Církve ohně: jeden mrtvý v zamčené místnosti a druhý přes palubu. A půlka přítomných žen a všichni muži by měli přesvědčivý motiv. Na palubě máme členy soupeřících kultů - Klubu podivínských obchodníků, Společnost bot mrtvých mužů, Deset čajových šálků a bůhví koho ještě. Ale jak by se krcinál mohl kdokoli dostat do uzavřené kajuty?"

"Nezapomeňte na zapeklé knězi, kteří otravují lidské duše," dodal menší muž pro pořádek. "Když Astrona viděli naposled, právě na ně energicky dotíral a jejich zástupce má navíc očividně zločineckou tvář. Ecce homo." Poklepal si na prsa.

"Otče Browne, nemohu uvěřit, že jste spáchal něco tak ohavného."

"No, čistě důvěrně se vám musím svěřit, že já jsem to nebyl." Čile procházel po místnosti, zvědavě si prohlížel příliš velkou postel a znovu se zadíval skrz okénko, jako by samy hvězdy skrývaly nějakou těžko postižitelnou stopu. Úplně naposled prostudoval zohavenou tvář mrtvoly, její bledé ruce a otrásl se.

"Sluneční kopí," zamumlal si pro sebe. "Astron svým protivníkům hrozil slunečním kopím. A kam moudrý člověk ukryje kopí?"

"Předpokládám, že do zbrojnice," odpověděl Flambeau tiše.

"Do zbrojnice chudáka Williama Blaka. Vzpomínáte si na verš Všechny hvězdy vrhly svá kopí? Jenže anděl Ithurial taky nosí kopí. Promiňte, vím, že skáču z jedné věci na druhou, ale vidím jen půlku, jenom půlku." Otec Brown ztuhl a dlaněmi si zakryl přimhouřené oči. Nakonec odušil: "Myslel jste si, že jsem se otrásl nad tou zruzněnou tváří. Já se ale otrásl nad těma rukama."

"Ale na těch není nic vidět - není na nich ani škrábnutí."

"Není na nich nic, a přece by tu měl být velký prsten připomínající protuberanci. Když se na ty ruce podíváte, uvidíte, že patří člověku mladšímu než Astron. Tady nám leží akolyta Traill."

Flambeau zalpal po dechu. "Ale to není možné. Tohle staví všechno na hlavu; celý případ je v takovém divném tvaru..."

"Zrovna jako ta rovnice," opáčil otec Brown vlídně. "A i ji jsme přežili.³ Ale potřebuji se ještě něco dozvědět." Načmáral cosi na útržek papíru a složil ho. "Ať jeden z vašich mužů tohle ukáže Johnu Hornovi. Očekávám odpověď."

Flambeau mlčky zmáčkl tlačítko a udělal, co se od něj očekávalo. "Tak tedy, Horné," odušil, když se svým přítelem znovu osaměl, "člověk, který našel zalíbení ve slečně Braynové a který nelibě nesl její zájem o muže v bílých rízách. Vybral jste ho pro lavici obžalovaných?"

"Ne, jen pro svědeckou lavici." Otec Brown si sedl na okraj postele a omšelost jeho sutany jen vynikla na ohromném prostoru bílé prošíváné saténové přikrývky;

krátké a tlusté nohy otce Browna ani nedosáhly na kovové pláty paluby. "Myslím, že všechno začíná tím, jak mladý Horné žvanil při večeři o svém nákladu. Takže jsem se zeptal, zdali mu nějaký přístroj nechybí. Řekněte mi - když si představíte smrt ohněm v zavřeném apartmá, co vás napadne v souvislosti s průzkumným a těžebním zařízením?"

"Samé hlouposti," odpověděl Flambeau sarkasticky. "Ujišťuji vás, že jsme pečlivě prohledali každický plát trupu a přepážky a nenašli ani stopu po metr dvacet široké důlní šachtě, kterou by se vrah mohl proplazit."

"No a to je na tom smutné. I když se na to zblízka díváte, přece to nevidíte - ale v každém apartmá této lodi najdete úzké okénko, z něhož může smrt udeřit. A-" Brownovy kalné oči se najednou rozšířily. "Ale ovšem! Kopí slunce je nabroušené na obě strany. Můj příteli, mám takový dojem... mám takový dojem, že vraha už nikdy nezatknete."

Právě když se Flambeau s kletbou na ústech zvedl, komunikátor na jeho zápěstí zapraskal. "Cože? Odpověď zní ano? Otče, odpověď na vaši otázku je ano."

"Pak vám s dovolením dopovím zbytek příběhu," řekl kněz. "Velký Astron dobýval ženu za ženou, ale ze všeho nejvíc prahl po ženách, které po něm dvakrát netoužily. A jak jsem viděl, Elizabeth Braynová byla zakoukaná do Simona Trailla. A Astron tehdy z místnosti odkráčel celý vztekly."

Představuji si, že nechával Trailla hlídat rituální oheň, zatímco druhá zahalená postava vyklouzávala na jistá dostaveníčka. Jenže tentokrát vyklouzl za účelem daleko temnějším. Věděl, kde najde skafandry - není tomu ani pár hodin, co se pár cestujících vydalo na exkurzi kolem lodi. A věděl, že v Hornově nákladovém prostoru najde své kopí."

"Ato-?"

"Laser."

Po chvíli třeškatého ticha otec Brown zasněně pokračoval. "Představte si Astrona, jak se vznáší kousek od průzoru, okna doširoka otevřeného pro jeho hrozný, nehmotný šíp. Představte si jeho nic netušícího rivala Trailla, jak se sklání nad plamenem a jak po zásahu padá obličejem do žhavých uhlíků, které pomalu vypálí a odstraní všechny stopy po tom, jak skutečně zemřel."

"U všech svatých," vykřikl Flambeau. "Pořád je venku. Však my ho ještě dostaneme!"

"Už ho nikdy nedostanete." Otec Brown pomalu potřásl hlavou. "Jak jsem už řekl, kopí je nabroušené na obou stranách. Ach tihle pevní a prostí stoici se svými velkými smělymi myšlenkami! Astron nám vyčítal nepraktičnost a pověřivost, ale sám neměl ani ponětí o kvantové elektrodynamice, které se každý náš seminarista naučí spolu s latinou a svatým Augustýnem. Milý Flambeaue, on si představoval, že křišťálové sklo okénka je naprosto průhledné, a nepočítal s difrakcí a částečným odrazem. A právě v tom okamžiku, kdy srazil svou oběť, se sluneční kopí odrazilo a vraha oslepilo." Malý kněz se otrásl. "Ano, náš Pán mívá krutý smysl pro humor. Astron se svou blahosklonnou arogancí viděl smítka v očích jiných a teď se mu bolestně připomenulo břevno v oku jeho..."

Jen si ho představte, jak se ve svém skafandru s těmi chytrými tryskami vrhá tam a zase onam, jak na něj doléhá hrůza z toho, že v té nekonečné temnotě loď nikdy nenajde. A pak přijde korekce kursu a on už nemá naději. A to prázdno, které ve svém srdci vzýval, se stane jeho ohromným sarkofágem."

"Myslím," ozval se Flambeau pomalu, "že by nám sklenička brandy vůbec neuškodila. Svatá matko boží. A k tomu všemu vám stačil jeden chybějící prsten."

"Nejen to," opravil ho otec Brown. "Sklo průzoru se při průchodu paprsku zahřálo a neznatelně prohnulo. Říkal jsem, že i hvězdy vypadají nějak pokriveně, ale vám to asi přišlo jako plané sentimentální řeči."

V PŘÍŠTÍM ČÍSLE: *Fr. Brian Stableford pokračuje ve svém seriálu o zapomenutých sf autorech, tentokrát zapálenou obranou a apelem na přehodnocení díla H. G. Wellse, fantasy z devatenáctého století. V našem pravidelném rozverném sloupku Credo Quia Impossible, tentokrát s podtitulkem "Piltdownský efekt", se směle zabýváme další naprosto nepravděpodobnou hypotézou - z vědeckých článků Hilaire Belloc, Jimmyho Swaggerta a dalších vynikajících popularizátorů víme, že lidstvo má ustálený genotyp, ale předpokládáme aspoň najeden hrůzný okamžik, že by tomu tak nebylo! V dopisech redakci nadále zuří debata na téma "Měly by se na stránkách GKSFM objevit i ženy-spisovatelky?". Jakého rozkošné nestoudného útoku se zase dočkáme od (slečny? paní?) Cadiganové? Caři Sagan podrobuje ve svém eseji vědu zničující kritice pro její neschopnost racionálně vysvětlit existenci plačících soch či pouhými prsty ohýbaných lžiček. A milióny napjatých čtenářů v obou Amerikách uvítají obsáhlý článek o ztřeštěném koloniálním redaktorovi Gardneru Dozoisovi, který (konečně!) začal vydávat šestákový celoamerický sf časopis zvaný Interzone - budeme si muset žárlivě střežit naše prvenství...*

Poznámky:

1) P.T. čtenářům připomínáme, že rozkošné, leč neautorizované příspěvky Philipa José Farmera (*Otec Brown versus zákeřný doktor Fu-Manchu, Otec Brown 14C41 +, Otec Brown v zemi Oz* aj.) nejsou považovány za zcela kanonické.

2) Flambeau se kál, vyzpovídal se otci Brownovi a přidal se ke straně andělské při nějakých dvaachtyřiceti příležitostech, které jsou všechny zaznamenány v knize Martina Gardnera *Flambeau, Boskané a Nemilosrdný Ming: anotování padouši otce Browna* (1987).

3) Starším čtenářům neujde narážka na onen postřeh, kterým zachránil Svaté galaktické impérium před hrozbou sekulárních "psychohistoriků" v klasickém románu Isaaca Asimova *Nadace a otec Brown*.

přeložil Viktor Janiš

Vladimír lechta

Ducholod'

Čtvrtý březen byl pro Tramina Wernicka, přezdívaného Tarbík, jedním z nejdůležitějších dní v jeho dosavadním dvanáctiletém životě. Setkal se se čtyřmi apokalyptickými jezdci a přežil. Jiní takové štěstí neměli.

Probudil se do šumění deště, zpocený horkem, na které nebyl připraven. Vedle něho se na své straně postele převalovala matka, hlasitě oddechovala, zřejmě trápená zlými sny. Po paměti přešel temnou místnost a otevřel okno. Horký vítr vnikl dovnitř. O dvě patra níž ozařovala žlutá lucerna dvorek a Tarbík si všiml, že dvoumetrová hromada sněhu, která se ještě včera běhala v koutě, už v teplém dešti téměř odtála.

Tiše, aby neprobudil matku, si převlékl propocené prádlo a oblékl se. Po schodišti sešel do kantýny a stiskl vypínač. Osvětlovací tělesa vzplála bílým světlem a za prosklenými dveřmi hlavního vchodu se rozblíkala girlanda barevných žárovek. Překladiště disponovala prastarou, ale výkonnou turbínou a šťávy bylo dost na svícení, vaření i topení. Mrkl na velké nástěnné hodiny: půl páté. V zrcadlech za barpultem, lemovaných policemi se zvláště tvarovanými láhvemi, zahlédl svůj vyhublý obličej. Na nose pihy, vlasy obvykle blondaté, ale teď ostříhané na šířku hřebene, a po stranách uši, velikostí připomínající lopuchové listy. Krk se ztrácel v límci příliš velkého zeleného vaťáku.

Zhasl světla a vynesl si židli pod markýzu nad hlavním vchodem. Díval se do deště, na šedavé mraky, proti nimž se ostře rýsovala ramena derrickových jeřábů na sypaných hrázích přístavních kapes. Padesát kroků před ním tiše předla Moldava, jen z velké dálky zaznívalo hučení vody, přetékající přelivné hrany dvou regulačních jezů a třístící se v kataraktech. Na levé straně hráz jako temná černočerná masa, osvětlený velín na její koruně se podobá velké svítící houbě.

V šest hodin sešel dolů i pan Jordán a to už měl Tarbík vařený čaj, očištěnou zeleninu na polévku a právě krájel chleba. První várka přístavních dělníků se vecpala dovnitř a dožadovala se snídaně. Pan Jordán se dal do mazání chlebů, nerudnější a zamlklejší ještě víc než obvykle. Zchromlou nohu tahal za sebou, vypadal sešle a staře.

Pan Jordán nebyl zlý. Už půl druhého roku nechával Tarbíka a jeho matku přespávat v podkrovní místnosti za to, že chlapec vypomáhal v kantýně. Občas chlapci strčil i pár feniků. Od šesti do jedenácti v kantýně a pak zase od půl čtvrté do šesti odpoledne. Mezi tím Tarbík vypomáhá ve velíně a vyřizuje posílky, práce tak akorát pro dvanáctiletého blondáčka, jehož táta žije, pokud ještě žije, až ve svobodném městě Bremen.

Děšť ustával. Svítalo, slunce se vyhouplo z roztrhaných mraků a vniklo do kantýny zašpiněnými okenními tabulkami. V půl osmé vešly do kantýny děti, všech šest, co jich v překladišti bydlí. Tarbík přisedl, snídat s ostatními dětmi je jeho právo, v tu dobu v kantýně vypomáhá i jeho matka, ještě než odejde po své práci do kanceláře v překladišti.

"Máš pěknou mašli," pochválil Tarbík účes copaté Tane. Sám sebe pokládá za světoběžníka, který ví, co se patří.

"Mašli, aby ji našli," odfrkne Fried, který s Tarbíkem soupeří o vůdcovství dětské smečky. Zakládá si na tom, že po čtyři dny v týdnu navštěvuje gymnázium ve městě Budowiss. Gymnázium! Cožpak hnízdo o nějakých sedmi tisících duší může mít nějaké pořádné gymnázium? To Tarbík mohl mít jinačí gymnázium, kdyby ho matka před dvěma lety nebyla popadla a neodvlekla ho co nejdál od Bremmen až sem, kde končí svět. Boiohiem se jmenuje tohle královstvíčko, nudlička podél Moldavy a směrem na východ už nic není, jen lesy a bažiny s medvědy a srstnatými nosorožci. Boiohiem, to znamená Země Bojů. Co je to za stát, pojmenovaný podle národa, který z jeho území zmizel před více než dvěma tisíci lety?

Malý Kájík tiše poplakával, těšil se, jak bude stavět sněhuláka, ale sníh do rána zmizel. Ničemu se už na tom světě nedalo věřit.

"Tohle není samo sebou," ztišil Fried spiklenecky hlas. "Meteoslužba hlásila pět pod nulou a postupné ochlazování. Koukal jsem na teploměr před kanceláří a bylo na něm dvacet jedna. Tohle něco znamená, věřte tomu."

Náramný chytrák, tenhle Fried. Tohle není samo sebou je jeho obvyklé rčení, způsob, jak se udělat zajímavým. Tuhle tvrdil, že není samo sebou, když je zapadající slunce někdy červené, ale někdy zase fialové až do modra. Jo, kdyby jen Fried tušil, že na severu, například v Danemarku, může mít zapadající slunce barvu i sytě brčalovou.

Před osmou se děti s halasem zvedly a na jejich místa se napáskovali lodníci v plachtovinových montérkách, čpících metylesterem řepky olejné, který pohání diesellové motory jejich člunů. Nespěchali a statečně snídali do tří čtvrtí na devět, než do lavic zasedla vystřídaná hlídka. A toho dne přišli i ti čtyři.

Nápadní. Ze všeho nejvíc byli nápadní. Vhrnuli se dovnitř a setřásali vodu z dlouhých nepromokavých kabátů, o kolena ometali široké plstěné klobouky, jaké nosí hledači kovů v troskách opuštěných měst. Odkud přišli? Z pustin na východě? Z Bowaldských hor na jihu? A jak přišli? Pěšky? V těchhle jezdeckých holínkách asi těžko. Zdálo se, že s nimi do kantýny vtrhla velká voda, ale Tarbík si později uvědomil, že halasení za všechny obstaral chlapík s kulatým, přímo úplňkovitým obličejem. Dosedli na dřevěné židle a hned se zase zvedali.

"Haló," halekal Okrouhlý obličej na pana Jordána, "dobrý muži, kdepak z tohoto rozkošného místa odjíždí nejbližší spoj do Paragu?" Další příchozí, čahoun s levou tváří zalepenou zakrvácenou gázou, došel k hudební skříni a nezdržoval se čtením názvů všech sedmi písní, kterými bedna disponovala. Natloukl do příslušného otvoru pět čtvrtmarkovek a z chraplavého reproduktoru se vyvalila *Ouška růžová, nosánek zvednutý*.

"Odsud nejezdí žádné osobní lodě, pane," řekl bezvýrazně pan Jordán. "Jen čluny, dopravující materiál. Musíte se dohodnout s některým kapitánem, jestli vás vezme."

"Žádné osobní loď?" smál se cizinec, jako by slyšel výborný vtip. Mluvil v chůzi a u barpultu provedl půlobrat. Došel ke stolu lodníků. "U vás by se nenašla čtyři malá místečka, kamarádi?"

Lodníci neochotně zvedli oči a posléze jeden z nich ze sebe mezi žvýkáním smažených vajec vysoukal: "Počkej tady na šéfa, vykulí se z pelechu tak za půl hodiny."

"Dobrá zpráva, parťáku," poplácal cizinec lodníka po rameni. Dokončil kolečko kolem kantýny a vtančil na původní místo. To už objednával snídani o pěti chodech: polévku, šunku s vejci a tak dál.

"Nemusíš nám na to dávat zvláštní talíře, hochu," volal na Tarbíka. "Sesyp nám to všechno do jedny mísy a lžice máme vlastní." Hlasitě se smál, Tarbík se také smál a usmívali se dokonce i mrzutí lodníci. *Ouška růžová, nosánek zvednutý* se v musicboxu otáčely už podruhé.

Když přinášel Tarbík polévku, poprvé si všiml Psa u židle čahouna se zafačovanou tváří. Zvláštní zvíře. Obrovská bestie se sraženým čumákem a neúměrně velikými slechy, kůže barvy špinavého jílů se zachvívala v nervózním třasu. Krví podlité psí oči těkaly po kantýně. Tarbík sebou trhl a polil polévkou záda muže se zplihlým knírem. Dokonce snad i vykřikl. Kdy a jak Pes do místnosti vešel?

"To je váš pes?" zakoktal.

"Toho si nevšímej," řekl cizinec s kulatou tváří. "To je náš pátej brácha." Sáhl polévkou politému muži za límec a vytáhl rozvařenou bramboru. Strčil šiji do úst: "Hm, dobrá..."

To už se kantýna plní vystřídanou stráží. Vojáci v neprůstřelných vestách s prodlouženými náramenicemi, cípy protažené mezi nohama a zapnuté přes rozkrok, proto se těm vestám říká také "dupačky". Dlouhé pláště v tellemelinské hnědi se znakem krále házou na věšák, obvykle tam také věší kladkové samostřily, ale dnes si všimnou hlučných cizinců a raději zaháknou popruhy zbraní přes opěradla židlí. Ne, že by se snad cizinců báli, to proto, aby se snad někde v Paragu nevyprávělo, jaký to má stráž překladiště u města Budowiss sladký život. Tarbík jedním uchem poslouchá historku, kterou ze sebe sype Kulatá tvář: jakýsi jeho známý se ve Švarcštajnu potkal s medvědicí protože nechtěl tuto dámu obtěžovat, vyhnul se jí na strom. Medvědice čekala dole. Muž na větví usnul, spadl a zlomil si ruku. Pak to ještě pokračovalo dál a v cizincově podání to byla příhoda k popukání.

"Hrozná potvora," řekl Tarbík panu Jordánovi. "Ten pes, myslím," dodal na vysvětlenou a ještě na něj ukázal.

"Pes?" zahučel pan Jordán nevrle. "Nevidím žádného psa. Ahhh!"

Náhle byl pan Jordán tak bledý, že se to na živého člověka ani neslušelo. "Tramíne," táhne Tarbíka dveřmi za barpultem dozadu do skladu. Chvilí přešlapuje a dělá nesmyslné pohyby, pak odklopí bok bedny s nápisem M.E.A.S. a vytáhne z ní čtyřhlavňovou ládovačku. "Běž, chlapče, hlídka už je vystřídaná, to je špatné, špatné... Seber se a utíkej za velícím seržantem a řekni mu o těch čtyřech a o tom zvířeti - ne, počkej, o psu mu neříkej. Já je budu zatím držet na mušce," drmolí pan Jordán a sype na pánvičky čtyřčete střelný prach.

Díra po bombě je tohle překladiště, ani pořádné zbraně tu nejsou. Flinty pana Jordána má čtyři hlavně, do kterých se cpou papírové náboje zepředu, kdo to kdy viděl. Jenom poddůstojníci stráže mají pistole na poctivé patrony, ale nepoužívají je, protože vystřelená hílza se dá naplnit

prachem a znovu použít nejvýše třikrát, čtyřikrát, pak se roztrhne. Náboje jsou v těchhle končinách, kde dávají dobrou noc tffmetrovi jeleni s paroží jak Bremmanská šibenice, příliš drahým zbožím a vojáci jsou proto vyzbrojeni kladkovými luky a samostřily. Tvrdí, že mají na padesát metrů stejnou účinnost i kadenci jako standardní karabina. Jenže to ještě neměli příležitost dokázat. A už nikdy ji mít nebudou.

Pan Jordán mana každého z těch čtyř jednu hlavě a na Psa prostě křikne Lehni, Baryku! Tarbík koutkem ucha poslouchá pokračování příběhu Kulaté tváře. "Tramíne," syčí pan Jordán, "běž už!"

Tarbík se proplétá mezi regály skladu, otevírá zadní dveře a - Tak. Pan Jordán měl pravdu.

Jeden z těch cizích lidí stojí v uličce za kantýnou a kontrolyje prostor mezi sklady. Je k Tarbíkovi obrácen zátylkem se zřetelnou skvrnou po rozlité polévce, ale mžikem se obrací. Šedý kabát má rozepjatý, pod ním křížem přes prsa široký řemen a na něm něco kovového. Vedle něj Pes. Pes vysoký muži po pás, třese se touhou jen jen vyrazit.

"Klid, Wolfi," říká muž přes zplihlý knír. "Ještě ne."

Tarbík couvá, přiráží dveře a zajišťuje je závorou. Uvnitř kantýny se trhaně rozječela cirkulárka. A výstřely.

Vlétne do kantýny tak prudce, že hrudníkem narazí na barpult. Do jeho dvanáctiletého mozku se vrývá obraz, který ho bude ještě po desítkách roků strašit ve snech.

Čahoun s gázou na tváři stojí uprostřed místnosti, rozkročený, nehybný. Do boku zapírá hranatou škatuli s hlavní, zavěšenou na řemenu přes rameno. Jen prsty se mu pohybují, ukazovák tiskne spoušť a prsteník co chvíli pootočí páčku podavače nábojnic ve tvaru velké křídlové matice. Plyny z malorážních nábojů nemají dost síly uvést nábojový pás do nepřetržitého pohybu a ten se po každých třech čtyřech výstřelech zasekne. Čahoun jako by hrál na hudební nástroj, svou zbraň ovládá tak mistrně, že výstřely splývají v ječení, které Tarbík prve pokládal za řev cirkulárky.

Té zbraně se říká kafemlejnek a na pás, smotaný ve škatuli, se vejde až čtyři sta nábojů, což je v této chvíli nekonečně mnoho. Do překladiště právě dorazil pokrok. Z hlavně šlehají plameny a cizinec jimi vymetá každý kout. Postupuje metodicky a dobře ví, že střílet se do neprůstřelných vest vojáků je k ničemu. Soustředí se na obličej a odškrtává si je čárkami složenými z červených teček. Musicbox stále vyhrává *Ouška růžová, nosánek zvednutý*.

Společník muže se zalepenou tváří, ten vtipálek s kulatým obličejem, má na starost přesnější práci. V rukách opakovací brokovnici typu "pumpa", kryje čahounovi záda a odstřeluje ty čilejší ze stráže, kteří stačili tasit tesáky.

Prásk! Stůl lodníků někdo poházel krvavými kusy masa.

Prásk! Vojáčkovi s mačetou to urvalo nohu od kyčle.

Prásk! Na barpult dopadá ruka oficíra, v pěsti dosud svírá tisíckrát čištěný a nikdy nepoužitý bubínkový revolver.

Čahounovy oči se setkaly s Tarbíkovým pohledem. Těžko říct, proč muž s gázou na tváři zvedl zbraň. Náboje z kafemlejnků bubnují do dřevěného pažení nad Tarbíkovou hlavou. Snad to byl reflex válečníka, který bojuje s muži, ale nezabíjí děti.

Pan Jordán *zezadu* srazil Tarbíka pod barpult. Ječí slova v neznámé řeči, ale je to jen pokřik starce. Zapírá pažbu ládovačky do ramene a tiskne spoušť. Dva výstřely splývají v jeden a čahoun je odhozen dozadu přes půl místnosti. Poráží

židle, odsouvá stůl, dopadá nznak na mokvající podlahu. Okrouhlý obličej zvedá brokovnici a točí se ke dveřím skladu. Pan Jordán umisťuje kulku z boku pod vypravěčovo rameno.

Okrouhlý obličej je mrtvý, načisto mrtvý, protože pan Jordán se mu trefil nad průramek neprůstřelné vesty. Jenže čahouna to nabralo přímo do opancéřovaných prsou. Jen mávne rukou a odškrtně pana Jordána sedmi tečkami, z nichž žádná není smrtelná a pan Jordán zemře až k ránu příštího dne.

Chvilka odkladu stačí, aby poslední dva živí lodníci a jeden voják vyběhli ven. Nevědí, že tam na ně čeká Pes. Čahoun se ztěžka staví na zadní a rozhlíží se po kantýně. Nikdo Jam už nevypadá živý.

"Manfred! Šnel! Soldátén kchomn!" řve někdo venku před hotelem. Čahoun se pokouší ohnout a prošacovat kabát svého mrtvého společníka, ale nedaří se mu to, protože projektily z flinty pana Jordána vykonaly své i přes neprůstřelnou vestu.

"Manfred! Kchom doch! Šnel!"

Tarbík se škvírou mezi podlahou a barpultem dívá, jak se čahoun pokouší vypravěče nadzvednout a obrátit. Zvenku sem zaznívá křik, jiné výstřely, drnění drátěných tětív. Pak rachot nahozeného dieselového motoru někde docela blízko. Čahoun koukne po Tarbíkovi, tisknoucím se k podlaze, pak sebere brokovnici mrtvého muže a vypotácí se ven ze dveří do bílého dne.

Ten mrtvý má pod kabátem něco důležitého. Tarbík, jako by ho cosi pobízelo, opatrně našlapuje mezi kalužemi krve. Je rozhodnut vzít to a utéci s tím, než se pro to tamti vrátí. *Ouška růžová* doznívají a pak zmlknou úplně. Chlapec se dotkne cizince: před chvílí tady ještě vyprávěl svůj příběh. Proč sem přišel? Kvůli čemu?

Sahá pod mrtvolu, do náprsní kapsy dlouhého pláště. Vida, jde to docela snadno. Jsou tam desky z kůže, zdobené stříbrem a zapnuté na stříbrnou sponu.

Venku se s kovovým rachotem trhá obloha, tak silně, zeje to k nesnesení. Dopadá na zem a ta se zatřese. Dům se zachvěje v základech a několik lahví vypadne z poličky před zrcadly. Pak ticho. Je po všem.

Ne, ještě ne. Ve dveřích stojí Pes a dívá se po chlapci. Předkloněný, nahrbený, čenich jako groteskně protažený lidský obličej. Je nacucaný krví jako moucha a nechce se mu dál zabíjet.

Přední pařáty napřahuje k Tarbíkovi: "Urg fadahh," sípe a z mordy mu kapou krvavé sliny.

Chlapec, hrůzou bez sebe, mu podává desky. Pařát Psa se dotkne stříbrného kování. Něco prudce zasyčí. Vteřinku drží desky oba. Horký zvířecí dech ovane chlapce. Takhle dýchla rodinná hrobka v Bremmen, když do ní ukládali Tarbíkova otce, rozstříleného při demonstraci. Chlapec zavře oči a pouští desky.

Něco plesklo na zem. Když otevřel oči, viděl, že je Bytost pryč. A desky se stříbrným kováním ležely na zemi.

Jistě, Tarbík už zažil mnohé hodně těžké chvíle. Pouliční boje v Bremmen, po kterých ho matka vzala a ujela s ním do nejvzdálenějšího a nejbezpečnějšího koutu takzvaného civilizovaného světa, do království s divným jménem Boiohiem. No, na první setkání to nevypadalo jako nejklidnější země. Tarbík i jeho matka se u Ústí dostali doprostřed zuřící bitvy, když poletovaní nájezdníci Arka, zvaného Hadí smyčka, překročili L.B. Tam to tenkrát bylo horší, protože to trvalo

déle. Několik dní se skrývali v polozbořené samotě, zatímco kolem brousili Arkovi zabijáci, místní domobrana i oddíly pravidelné armády a všichni nejprve stříleli a teprve pak se ptali, kdo je tam.

Jenže tohle bylo město Budowiss, poklidné hnízdo, ve kterém lidé umírají v posteli a bez bot. Už příští den se kostely zaplní lidmi a i ti, kteří se v záchvatu prechodné Tio nabytí víry dostaví a nevejdou se už dovnitř, budou poslouchat hřímání kněží z reproduktorů, že Apokalypsa nebyla to, co před třemi sty roky obarvilo západy slunce pestrými barvami, to byk) jen poslední boží varování. Skutečná Apokalypsa teprve nastane, už brzy a bude mnohem horší, než ta předchozí, protože tentokrát se do toho opravdu vloží Bůh. Ti čtyři, kteří během pár minut pobili půl stovky lidí, jsou její předzvěsti, čtyřmi pnzračnými jezdci.

A lidé z města Budowiss, ubozí a přestrasení, tomu budou věřit.

Uprostřed sladkého pachu usychající krve roztřásla Tarbík zimnice. Bezmyšlenkovitě zastrčil stříbrem zdobené desky pod váfák a vyšoural se ven. Dopadl na lavici před kantýnou a nebyl schopen jediné myšlenky. Ostré, na tuto roční dobu přespříliš horké slunce mu prohřívalo tělo. Tak ho tam našla matka, objala ho a tiskla k sobě. "Kam ještě můžeme... Kam ještě můžeme..." opakovala do nekonečna a tiše plakala. Věděl, jak to matka myslí. Kam se ještě můžeme ukrýt před všudypřítomným násilím tohoto světa?

Seděli tam jistě několik hodin. Apokalyptičtí jezdci přišli v devět a pak, když Tarbíkovi muži z doků odváděli do velína k výslechu, zaslechl z koruny hráze hodiny Budowissu. Odbily jednou a podruhé. Dvě odpoledne.

Velín, prosklená místnost patnáct na patnáct metrů, stála na čtyři metry vysokém pilíři, kterému se také říkalo "noha". Z oken se dala přehlédnout koruna hráze s obslužnou komunikací, horní část velkých a dva segmentové jezy u vzdálenějšího břehu Moldavy. Na jihu černou věž Budowissu i ruiny betonových sídlišť. Na severu pak překladiště: šikmé přístavní kapsy, dlouhé a šedé přízemní baráky skladišť, kanceláře, domky dělníků i obsluhy a pěkný třípatrový hotel pana Jordána s červenou sedlovou střechou.

"Tak se posad', chlapče," přivítal Tarbík a s hranou bodrosti vojenský velitel města Budowiss, ale židli mu nenabídl. Sám stál rozkročený uprostřed velíhu, hřmotný, s červeným buldočím obličejem a oblečený v příliš těsné přehlídkové uniformě. Měl těch přehlídkových uniforem několik a nic jiného nenosil, liboval si v okázalém projevování svého vojáctví. Za ním v uctivém pohovu stálo těch pár vojáků přístavní stráže, kteří přežili, a městští gardisté. Jediný, kdo seděl, byl hlavní inženýr překladiště - rozvaloval se ve své vlastní otáčivé židli a kouřil ručně balenou cigaretu, kravatu uvolněnou na půl žerdi a světlé kalhoty i košili umazané od smíru.

Tarbík se rozhlédl po židli. Ne, s tímhle člověkem se nechtěl vybavovat. Hrál o čas.

"Mám hroznej hlad," pípł.

"Doneste klukovi něco na zub, desátníku," mávl velitel buclatou prackou. "A ty, jak se vlastně jmenuješ?"

Tarbík mlčel. "Jmenuje se Tramín Wernicke," vyfoukl kouř inženýr. "Jeho matka pracuje v kanceláři."

"To je ta, co přišla z Bremmen?" nadzdvihl velitel obočí.

"Ne, ona je místní. Jenom nějaký čas v Bremmen žila se svým mužem. Sedm nebo osm let."

"Vida," sykl velitel. "Bremmen. Takzvané svobodné město Bremmen. Tak, Tramíne, neviděls ty čtyři už někdy před tím? Neviděl jsi je ještě někdy dřív, když jsi bydlel v Bremmen?"

"...ne."

Vojenský velitel navrch ještě vypadá drsně, ale uvnitř ztrácí nervy. Takovýhle průser! Zdá se, že jeho sladký život ve městě Budowiss se rychle krátí. Osm let tady žil, dvakrát se vyhnul obvyklé rotaci vyšších důstojníků, to znamená přeložení někam pryč, aby se náhodou příliš nesžil s místním obyvatelstvem. Velitelé mají příliš velké pravomoci a to by je mohlo svádět k uzurpování si obecní moci a k úplatnosti. A tenhle využíval osobních kontaktů a rozdával v Paragu obecní peníze, už dvakrát se na něj administrativní chybou zapomnělo. Jenže teď ho rovnou pošlou někam na sever, kde si vlčice (jak vojáci oklikou nazývají Smrt) pravidelně chodí pro přiděly. Jeho buldočí mozeček téměř slyšitelně šrotuje informace a zachytává se každíčké, i té nejpitomější možnosti.

"Tak dobře, kluku, dobře. V kolik hodin přišli? Co chtěli? Co povídali? Radši to ze sebe vysyp, protože já tě tu můžu držet, jak dlouho budu chtít."

"Je v šoku," hodil inženýr zbytek cigára přes místnost do popelníku. Nestrefil se. Mrzutě se díval, jak od oharku začíná doutnat koberec.

"Přišli v devět," zasípěl Tarbík. "Ptali se na loď do Paragu. Pak začali střílet."

"To stříleli jenom proto, že do Paragu nic nejelo?" Velitel je stále vykolednější. "A teď mi pověz, proč nezabili taky tebe? Neposlal je náhodou tvůj táta, aby tě přivezli zpátky k němu? Těm lidem z Bremmen, jak jsem slyšel, na nějaké té mrtvole nesejde. Tak co o tom víš?"

"Nechtěl mě zabít. Vynechal mě. Vůbec je neznám." Tarbík se rozplakal. Ne kvůli sobě, ale pro matku, která prchá před něčím, co ji dostihlo i tady, na samém konci světa. Inženýr mávl pohrdavě rukou. On není podřízený vojenskému veliteli, ale přímo ministerstvu dopravy v Paragu a bude psát o události vlastní zprávu. Vojenský velitel zahlédl jeho pohyb a vyložil si ho správně. Zmínil.

"Tady, chlapče, najez se," vrazil Tarbíkovi do ruky kus obloženého chleba, který právě přinesl voják.

Tarbík pxyká jídlo zároveň se slzami a ostatní čekají. Mlčení začíná být příliš dlouhé, a tak se velitel obrátí k inženýrovi: "Poslyšte," pokouší se o familiární tón, "a k čemu jsou ta velká vrata dobrá?"

Inženýrův hlas zní bezbarvě a unaveně. "Nad hrází je akumulací prostor. Tam se nadržuje voda a za sucha se vypouští do Moldavy, aby lodě mohly plout. Normálně se vypouští támhle těmi sklopnými jezy, ale pokud je sucho příliš velké, voda klesne pod nejnižší přelivnou hranu jezů a pak je nutné vrata pootevřít."

"Jasně," zajásá důstojník ve snaze zakrýt trapný dojem z toho, že už osm let velí Budowissu a nemá nejmenší představu, jak funguje překladiště, které koneckonců také spadá pod jeho ochranu. "To znamená, že zablokováním velkých vrat dojde k zastavení lodní dopravy na Moldavě!"

"Nemyslím," stáčí inženýr mezi prsty další cigaretu. "V tomhle ročním období se s dopravou stejně moc nepočítá, protože některé úseky na řece zamrzají. A vody bude až moc, sníh v Bowaldu taje. No," zarazil se na chvíli, "velká vrata jsou v hrázi také proto, aby se jimi dala vypustit mimořádně

velká povodeň. Protože když se voda přelije přes korunu hráze, je s hrází konec."

"A náte to!" jásá vojenský velitel. "Právě jsme přišli na motiv té... sabotáže!"

Do místnosti vešel ordonanc: "Pane veliteli, kabelogram z Paragu. Vyslali inspekční skupinu."

"Cože? Jak? Kdy? Hergott! To tady budou ještě dneska večer. Ne, já se nenechám vyhodit kvůli nějaké blbosti - " a vojenský velitel uprostřed věty vypočoduje z velína. Všichni ostatní vojáci a gardisté za ním.

Tarbík rázem přestal plakat. "Co se tak splašil?" otočil se k inženýrovi.

Ten se nervózně zasmál. "Co já vím. Nejspíš utíká falšovat účetní knihy. Nebo chce rozdat vojákům flinty, se kterými on a jeho známí chodili lovit kance. Vojenské flinty, víš? Ty, co měla mít ta dnešní postřílená hlídka u sebe... a co máma, Tarbíku, dobrý?"

"Dobrý. Čeká venku."

"Alespoň, že tak. Běž za ní. Vis co, přijďte na noc ke mně, manželka vám uvolní místnost... A na toho hajzla," kývne k místu, kde před chvílí stál vojenský velitel, "si dej pozor. Běž."

"Díky, pane. Ale já jsem ještě neřekl..."

"Tomu blbovi je škoda cokoliv říkat," vybuchne inženýr. "Povíš to těm z Paragu, pokud je to bude zajímat."

Matka čekala před velíhem. "Pil jsi něco?" zeptala se chlapce a když zavrtěl hlavou, podala mu láhev s vodou. Loudali se dolů k patě hráze.

Na opevněném břehu řeky stálo asi pětadvacet lidí, vzrušeně mluvili a ukazovali k velkým vratům. Tarbík s matkou se připojili k nim. S velkými vraty nebylo něco v pořádku.

Hlavní uzávěr hráze z trámů, spojených příčně i vodorovně pásovou ocelí, měl tvar čtverce o straně sedm metrů. Byl zavěšený v betonových pilířích a otevíral se jen zřídka, protože tlak vody jej dovolil opět uzavřít až po úplném vyprázdnění nádrže. V uzavřené poloze jej udržovaly závory a především vzpěry z okovaných klád, zapřené o patky ve vývazišti na odtoku.

Tedy - bývaly tam vzpěry. Teď, zpřerážené obrovským úderem, trčely do stran a v betonových veřejích byl vzpícený remorkér, zapasovaný tam jako hračka, natlučená kladivem do příliš malého otvoru.

Z navigace, odkud se Tarbík díval, bylo k vratům třicet metrů a člun odtud proti padesáti metrům čtverečním vrat opravdu vypadal jako hračka. Strmě skloněný k protějšímu břehu, vyztužený příhradovou konstrukcí a neskutečně pevný. Byl uzpůsoben k plavbě až do Hamburku v dobách, kdy ještě Arko Hadí smyčka nekontroloval střední tok L.B.

"Chtěli prorazit vrata," řekl rozložitý dělník v montérkách. Tarbík věděl svoje: "Chtěli je uzavřít."

"Nesmysl," vyplivl dělník žvanec tabáku. "Takhle by se do vrat nestrefil ani... ani chirurg." Kdoví proč si myslel, že zrovna chirurg by uměl řídit remorkér.

Něco bylo na skloněné palubě člunu zajímavého. V místech, kde přes záď vířila voda, prýšticí ze šterbiny mezi veřejemi vrat, povlávalo tělo dalšího ze čtyř apokalyptických jezdců, přišpendlené kovovými šípky k prkům paluby. Četa dělníků sestupovala po žebříku z ocelových kramlí dolů, aby zjistila, jakým způsobem bude možné remorkér odstranit. Sotva se noha prvního muže dotkla paluby, vyběhl zpoza nástavby stín. Na vraku se ještě někdo skrýval.

Pes.

"Zpátky! Zpátky!" volal z koruny hráze hlavní inženýr. "Zastřelte ho!" křičel na přihlížející vojáky.

Tvor přešlapoval na nejzazším krajíčku paluby a voda se mu přelévala přes tlapy. Do místa, kde stál, se zasekávaly šípky, Pes se točil dokolečka a až k Tarbíkově dolehlo jeho kňučení.

"Dejte to sem!" vytrhl inženýr seržantovi městské gardy parádní kolt s dlouhou hlavní a s podomácku vyrobenou ramenní opěrkou. Zkušeně vypálil všech šest nábojů po Psovi. Byl od tvora vzdálený patnáct metrů a střelil shora, nemohl minout. Pak se Pes, který se snad dočkal příhodné chvíle, rozběhl ke vzdálenějšímu břehu.

Utíkal po vodní hladině, po vírcích a vlnách. Nezdálo se, že by byl zraněn.

Koneckonců byl začátek března a noc začínala brzo.

"Půjdem domů," řekla matka.

"Inženýr nás vezme k sobě," namítl Tarbík, ale ona tvrdohlavě vrtěla hlavou. "Ne. Vratíme se domů."

Zadním vchodem vklouzli do hospody a po špičkách přešli kolem vstupu do kantýny. Propletli se skladem a vystoupali po schodišti do svého pokoje. Matka rozsvítila lampičku nad postelí a zastínila ji kusem látky. Pak odešla dolů pro vodu a něco k jídlu. Tarbík se svlékal a zpod trika mu vypadly desky z kůže a stříbrnými ozdobami.

Rozepnul stříbrnou sponu, zčernalou v místě, kde se jí dotkl Pes. Uvnitř byly v levé chlopni zastrkány krátké zazátkované zkumavky a pár plochých balíčků. Všechny ty věčičky byly označené a popsané, ale chlapec rozuměl pouze slovům "rtuf " a "sira". V některých zkumavkách se přelévala tekutina, v jiných přesýpal prášek nebo se matně leskla želatina. Nezkusil žádnou z nich otevřít.

Z pravé chlopně vytáhl zápisník. Letmo ho prolistoval, byl popsán asi do jedné třetiny a navíc obsahoval vložené listy - dokumenty, psané v germánštině a opatřené razítky. Zápisník se sám od sebe rozevíral na poslední popsané dvoustraně, na které byla načrtnuta jednoduchá mapa, vystupovala z ní především tlustá čára s nápisem HRÁZ. Přes mapu se výraznými písmeny táhla věta:

VYVOLÁVALI JSME PŘÍZRAKY - A ONY PŘIVO-LALY NÁS

Přemýšlel o tom v noci, když nemohl spát a myslel i na ty nepohřbené mrtvé v kantýně o dvě patra níž.

Zdola se nesly hlasy a chlapec se až dávil hrůzou. Nemohl přemoci pocit, že včerejšek byl jenom sen a teď právě v kantýně začíná normální provoz. Pan Jordán tam vztekle přechází a nohu tahá za sebou, čeká, až Tarbík přijde roznášet jídlo. A v devět pak do dveří vstoupí Okrouhlý obličej. Zafačovaná tvář, Splhlý knír a ten čtvrtý, co ho pak vojáci přistřílejí k palubě remorkéru, takový křivý nos měl. ^

Matka byla statečnější. Vstala z postele a trochu se upravila, protože spala oblečená. Opatrně otevřela dveře na chodbu, hlasy zezdola zesílily. "Pojď, Tramine," řekla.

Sestupovali se schodů. Teplota v noci jistě neklesla pod deset nad nulou a vzduch už sladce páchl rozkládajícím se masem. A taky chlórem. To prostě jen vojáci v kantýně sbírali rozstřílená těla svých druhů.

Ze dveří mezi kantýnou a skladem vyšel voják: "Kde se tady berete, ženská?"

"Já tady bydlím," šeptla ustrašeně matka.

"Cože? Vy jste spali nahoře?... No tak spali, nebo ne?"

"Jistě, spali jsme ve svém pokoji."

"To máte teda zatracenou kuráž. Víte, že jsme vás hledali půlku noci po všech čertech? Vás a vašeho kluka. Ty jsi... Tramin?"

Tarbík mlčel, ale promluvila matka, kupodivu ostřejším tónem: "A kdo jste vy?"

"Oho? Já jsem se zapomněl představit? Tak to napravím, ale pojďte radši na vzduch."

Zamířil k zadnímu vchodu. Tarbík šel za ním, ale když míjel dveře do kantýny, na vteřinku je pootvěřel: pár vojáků, vyzbrojených kartáči na dlouhých tyčích, se snažilo udělat z toho hromadného hrobu znova místnost.

Venku slabě svítalo. "Říkají mi Moucha," podal voják ruku matce i Tarbíkovi, "a přijel jsem v noci z Paragu. Jsem tady jako pozorovatel s právem vyšetřovat." Ten chlapík byl každým coulem profesionál a Tarbíkovi vracel důvěru v armádu království Boiohiem. Nevysoký, na výšku slabých stopetasedmdesát, štíhlý, s úzkou tváří. Hnědě vlasy ostříhané nakratoučko a levým, patrně ochrnutým koutkem úst jako by se pořád usmíval. Na sobě plastický pancíř, maskovací kalhoty a šněrovací boty pod kolena. Kolem boků nenucené ovinutý nábojový pás a na zádech ve zvláštním závěsu krátkou karabinu, jejíž pažba mu trčela nad pravým ramenem.

"Vy jste mě hledal?" hlesl Tarbík.

"Jistě, hošku, musíme si popovídat. Běž si někam hrát," mrkl na chlapce spiklenecky, "jen tady dodělám nějakou prácičku. Kde budeš?"

"Támhle u kapes," kývl Tarbík a loudal se pryč. Ještě zaslechl, jak voják říká matce: "Mladá paní, ještě neodcházejte. Vás se budu ptát jako první..."

Jřístavní kapsy byly zařízené šikmo do břehu, široké osm a dlouhé přes patnáct metrů. Do nich zájžděly čluny, aby mohly být naloženy pšenicí, barely & bionaftou, sudy s vyhlášeným Budowisským pivem. Přepážky mezi kapsami byly široké deset metrů, trčely z nich železná úvazová pacholata a přístřešky, které měly chránit nakládaný materiál před deštěm. Ze vzdálenějšího konce překladiště odjížděl člun, ten, kterým se čtyři apokalyptičtí jezdci chtěli dopravit do Paragu. Prchal před povodní, nena-ložený, s posádkou nahrazenou přístavními dělníky.

Tarbík se loudá k hrázím a cítí vzrůstající nebezpečí. Tušil to vlastně celou noc, když se co chvíli díval z okna, jestli nezahledne stín obcházejícího Psa. Noc patří vlkodlakům, ale tomuhle nepatřila, ten čekal na ráno. Přijde si pro desky, které má Tarbík zastrčené v kapse vafáku.

Horečně vzpomíná na zkazky bremmenské babičky. Jakým způsobem se zahánějí přízraky? Svěcenou vodou! Svatým křížem! Jenže tohle je v kostelích v Budowissu a on je tady na hrázích. Co je důležitější - aby to byl kříž, nebo aby to bylo svaté? Po cestě sbírá dva odřezky tyčové oceli. Kus řemenu má v kapse vždycky. Potom z toho váže kříž. Mizerná zbraň je pořád ještě zbraň.

Pot mu teče po zádech. Za sebou slyší kroky, ale tohle ještě není Pes. Poručík jménem Moucha usedá na železné pachole. Oči mu svítí zpod dlouhé ofiny chlapeckého účesu:

"Mluvil jsem s mámou, Tarbíku. Říkala mi, co jste přestáli v Bremmen. I u Ústí. Řekl bych, že ses kus chlapáka a vydržíš víc, než na co vypadáš... Je" to tak?"

"Jo."

"Tak mi pověz. Ty jsi ty čtyři viděl při práci?"

"Jo. Ale jenom dva zůstali v kantýně, pane."

"Klidně mi říkej Moucha. A tykej mi. Všichni to tak dělají."

"Měli s sebou Psa..."

"Hm, slyšel jsem. Slyšel jsem divný věci."

"Je tady, pane. Cítím ho."

Tarbík vstává a rozhlíží se. Voda v kójiích se točí ve vírech, jak ji roztáčí prchající proud Moldavy. Tam odsud se odvíjí tenounké vlákénko spřízněnosti člověka a ne-člověka. Je to spřízněnost lovce a kořisti.

"Co je? Co se děje, chlapče?" I Moucha už to cítí.

"Chce knihu, pane. Chce knihu, ale já mu ji nedám."

Slabě cvaknutí, to Moucha přehodil pojistku karabiny, která mu vklouzla do dlaní: "Ježíšikriste!"

Na odvrácené straně přístavní kapsy po jejich levé ruce šplhá od vířící spina ve vody Pes. Přichytává se téměř svislé stěny jako pavouk. Z vydroleného betonu vystupují výplňové kameny, za něž je možné zaklesnout pařáty. Desetkrát přehmátne a překoná třímetrovou vzdálenost mezi vodou a horní hranou hráze.

V té chvíli vybuchla Mouchova karabina. "Nestřílej," šeptl Tarbík.

Nezdálo se, že by kulka Psa zasáhla. Tvor se prudce otočil a zadními hnáty se odrazil od hráze. Přenesl se přes osm metrů kapsy a s plesknutím dopadl šest kroků od nich. Moucha znovu vystřelil a někde za Psem se rozstříkly odštěpky betonu. Tarbík pozvedl železný kříž. Tvor se podíval po těch dvou, kteří mu nechtěli vydat desky se stříbrným kováním. Zakňučel bolestí, couvl a zavrával ke kraji kapsy.

"Mein Gott!" Moucha to pochopil první. Psovy oči byly chyceny linkami kříže a strženy do jediného bodu. Oční bulvy mu vylezly z důlků a nad kořenem štětinatého čenichu se navzájem dotkly. Tvor šilhal tak strašlivě, že Mouchu píchlo v oči, jen když se na to díval.

Pes se schoulil do klubíčka a předními pařáty si zatlačil oči zpátky do lebký. Byl poražen, ale ještě si to nechtěl, přiznat. Hodil letmý pohled při zemi a pokusil se zaútočit poslepu. Ale magická moc dvou linií, stýkajících se v pravém úhlu, znovu uchvátila jeho pohled. Se vzteklym zavytím skočil.

Skočil dozadu a bez otáčení, po zádech dopadl do zpěných vod k kapse, byl jimi stržen a vlečen do hlavního proudu. Vzdaloval se a vykřikoval kletby v neznámém jazyce.

Moucha se přišoural na nejistých nohách na krajíček kapsy. "Moc pěkný krovky hodil," zavrtěl hlavou a pak doplnil do zásobníku dva ostré náboje. "Dvakrát jsem ho napálil do břicha a ani si toho nevšímal."

"Je to vlkodlak, pane. Olovo mu neublíží."

"A s čím se něj musí? S osikovým kulem? Se stříbrnou kulí?"

"Tohle, pane," vytahuje Tarbík desky. "Tohle je myslím stříbro. Včera na to sáhl a popálil si o to ruku." Přitom se dosud třese strachem a přestálým nervovým vypětím.

"Ukaž! Kdes to vzal?"

"Měl to u sebe ten... kterého zastřelil pan Jordán. Je to o vyvolávání duchů, pane!" Tarbík totiž využil půlhodinku, kdy matka před ránem usnula, a v odlesku dvorní lucerny luštil popsané stránky.

"Chtěl jsem to dát vojenskému veliteli, ale..."

Moucha neposlouchá. Posadil se co nejpohodlněji na uvázni blok. Rozepnul sponu a otevřel desky.

Jsou tam tři věci. Za prvé ty ampule, zkumavky a balíčky, opatřené chemickými názvy. Jsou zastrkané do pouzder na tužky a kapsiček v levé chlopni. Za druhé volně zasunuté jednotlivé papíry s rozkreslením jakési technologie. Černým inkoustem, drobnými verzálkami a čistou germánštinou několik verzí časového schématu pro postupné dodávání přísad do nějakého chemického procesu. Každý list je označen částečně začerněným kolečkem, jistě, ta kolečka znamenají měsíční fáze. Vše opatřeno poznámkami, jako například: "po pěti vteřinách přidat MnO_2 (pro hrubý odhad pěti vteřin stačí 3x zopakovat abrakadabra)". Nebo: "v první čtvrti ubývajícího měsíce úměrně přidávat síru. Ve druhé čtvrti ubývajícího měsíce proces nefunguje žádným způsobem". A taky ještě tam bylo: "místo práškového oxidu železa lépe použít drcený krevet". Jiné papíry jsou nadepsány SEZNAM SKUTEČNÝCH JMEN A NÁZVŮ a popsány sloupci nic neříkajících slov.

Třetí část tvoří sešit-deník. Je psán jiným písmem, jiným inkoustem a místním nářečím, boiohiemštinou. Je to. sešit toho, druhu, který se (i se stříbrem zdobenými deskami) dává darem a jeho majitel pak dlouho neví, co s ním. Obsahoval asi rok a půl života a rozjížděl se ztěžka, hesly typu 25.10. - přišlo, 11.11. - v noci zase u Donny (chtěla by se mnou dítě) (to tak!). Záznam "přišel nový doktor, jakýsi Jonte Ruber" byl dodatečně červeně orámován. Začátek loňské zimy nabíral na dramatickosti. Zápisy zaznamenávaly průběh morové epidemie uvnitř jakési kolonie, v níž pisatel žil. "Ricardova mladší dcera horečky." "A.J.C, zemřel." "Byl jsem pro léky v Oonspitzu." Pak dlouhá odmlka, autor deníku onemocněl také.

"Hrozně jsem zeslábl a několik dní si vůbec nepamatuju. Jonte říká, že jsem už vyvázl. Od té doby, co odstříhl Ak.S. a prosadil svoji metodu, už nikdo neumřel, akorát malá Sowradova sestřička. Divnej chlap, tenhle Jonte. Nelíbí se mi jeho pes. Říká mu Wolfi a připomíná mi mutanta, křížence člověka se psem, kterého jsem viděl ve zvěřinci v Bornnu. Taky jsem to Jontemu řekl a on hrozně křičel. Wolfi prý není zvíře, ale BYTOST (podtrženo)."

"12.1. - Mráz. Znovu přicházejí oce. a je jich mnohem víc než loni. Zdá se, že nejsou nepřátelší. Zima jim vyhovuje."

"15.1. - oce. zaútočili! Malého Bergova chlapce zabili a jeho manželku hrozně pokousali. Přitáhli až k palisádě a po naší obraně se stáhli mimo dotřel. Berg šel za nimi, vrátil se a měl vlasy úplně šedivé."

"17.1. - noční výprava proti oce. Manfred zraněný šípem z vrhače, nic vážného. Berg dostal do hlavy kamennou sekoučkou, těžký otřes mozku. Naprostý úspěch, přes 60 occ.+, jejich doupata jsme spálili. Jonteho pes je učiněný ďábel, krvežíznivý jako pijavice. Zadávil jich dobře deset. Některým vysál krev."

"29.1. - Erazim narazil na lovu v lese na novou tlupu oce., prý početnější než byla ta, které jsme se zbavili."

"2. l. - další dva konflikty s těmi novými oce. Večer porada. Na novou akci máme málo nábojů. Musí nás podpořit Správa. Jonte dokáže na naši ochranu přivolat více bytostí jako je Wolfi. Jonte tvrdí: hmota se všemi těmi atomy a molekulami je děravá jako cedník. Částice zaujímají v prostoru promile místa, zbytek je prázdnota. Na naší planetě existuje ještě jiný, pro nás neuchopitelný (jeho termín) svět, tvořený týmiž částicemi, jenže modifikovanými. Náš svět a ten druhý svět se vzájemně prolínají.

Vzájemně prostupují jeden druhým... Čtu, co jsem napsal, a nemůžu to nějak vstřebat. A přece: magnetické pole Země prý občas zakolísá, chemická rovnováha kusu biosféry se změní, nebo se stane něco jiného, zdánlivě nepodstatného. A pak se promítne ten jiný svět. PROMÍTNE - to znamená, že se v našem světě objeví jako nehmotný přelud. Jako fantastická krajina. Jako duchové, prostupující zdmi našich domů. Protože duchové - to jsou bytosti z toho druhého světa. Takoví, jako je Wolfi, a ještě mnohem zvláštnější.

Ten druhý svět je prý možné i VYSRÁŽET do našeho, tedy zhmotnit. Samovolně se to prý stává velice zřídka. Ale Jonte tvrdí, že je schopen VYSRÁŽET, tedy PŘIVOLAT bytosti z toho druhého světa nějakým chemickým postupem a donutit je, aby nám sloužili. Nevím."

"5.2. - dojel jsem na stanici dálnopisovat žádost o novou dodávku munice. Než došla odpověď (zamínuto, hrabal jsem se v archivu. Ted' znám příběh Jonteho Rubera. Byl profesorem na Borské Akademii, jedním z nejmladších. Za hlásání bludů exkomunikován. Jako důkaz svých nevědeckých teorií uváděl mutanta (Wolfiho), vyrobeného patrně nějakou ze zakázaných technologií. Prý jen o vlas unikl popravě upálením."

"12.2. - Jonte je blázen, ale skvělý řečník. Kolonie odhlavovala uvolnění prostředků na jeho VYVOLÁNÍ DUCHŮ (on sám říká vysrážení bytostí)- Přesvědčil většinu, že je to jím naprosto kontrolovaný proces, ukočiruje DUCHY pomocí jejich SKUTEČNÝCH JMEN (která zná)."

"17.2. - Potyčky s occiany, máme dva mrtvé. Jonte čeká na úplněk, tehdy prý VYSRÁŽENÍ funguje stoprocentně. Osadu zachvátila zlatokopecká horečka. Tomáš například obchází rodiny s dětmi a půjčuje si pohádkové knížky (podle Jonteho je prý polovina pohádek a mýtů dokladem o skutečných kontaktech s DUCHY). Chlapci si vypisují magické předměty, o které BYTOSTI požádají - nástroje z jejich světa, pro které neplatí naše fyzika. A zlato a moc a schopnost levitace a schopnost telepatie. A schopnost hovořit se zvířaty. Oni tomu věří.

Manfred: jeho se to netýká, on je bojovník a nevěří v pomoc 'přátelských trpaslíků' (můj slovní obrat). A mě napadá: máme právo zasahovat do světa BYTOSTI? Do jejich životů? Nezpůsobíme jim bolest, když je budeme nutit zabíjet naše nepřátele? Dokážeme je vrátit zpátky, nebo je prostě necháme umřít?"

Za tím už jen volné listy a pak nákres překladiště s nápisem: VYVOLÁVALI JSME PŘÍZRAKY - A ONY PŘIVOLALY NÁS.

Trvalo dobře dvě hodiny, než Moucha sešit-deník přečetl, prolistoval a přečetl znovu. "Rozumíš tomu?" řekl pak.

"Vyvolávali duchy," řekl chlapec, který měl na přemýšlení o deníku pár hodin navíc. "Nezvládli je. Duchové je pak poslali, aby přišli sem, pobili stráž a zablokovali vrata."

"Hm... a proč by ti... duchové to měli chtít? Ale vlastně na tom, co říkáš, něco je. Tamten bývalý profesor je oslovil, kontaktoval je. Oni pochopili, že by mohli k něčemu využít ty lidi. Poslali je sem ze strašné dálky, řekl bych, že přešli půlku Evropy. Zavřít vrata... ale proč?"

Mnohem později a někde jinde pak řekne poručík Moucha tu větu někomu jinému a pak k ní doplní ještě něco: "Duchům může být ukradené, že při tom zhasne nějakých čtyřicet lidí.

My jsme pro ně jenom stíny. Záleželo snad někdy lidem na tom, co se děje v DUŠÍM světě, když pomocí zaříkadel chtějí po těch tvorech peníze a moc a létající koberce a čapky neviditelnosti?" Ted', tady na hrázi kapsy překladiště u města Budowiss však sklápěl desky a zajistil je stříbrnou sponou.

"Dám to veliteli města."

"Ale proč?" vyděsil se Tarbík. "Inženýr říká, že velitel je pabl!"

"Právě proto, chlapče, právě proto. Jen ať to schová do trezoru. Tohle je náramně horký zboží a já se kvůli tomu nenechám sežrat vlkodlakem."

"Moldava zatopí naše město!" vykřikl tlustý radní s okurkovitým nosem, nacpaný do příliš těsných maskáčů. "Vrata musí být bezodkladně otevřena!" Pro zdůraznění svého rozkazu, nebo spíše žádosti, udeřil dlaní o jilec dragounské šavle, jíž byl opásán. Protestní výprava ctihodných občanů Budowissu, vyzbrojená ládovačkami a nenataženými samostřily, přitáhla o půl třetí na hráz. Inženýr, ačkoliv měl všechny důvody být nevrlý, je přijal laskavě a po koruně hráze dovedl až k vratům, tedy ty z nich, kteří si troufli. Pohled dolů byl strašlivý. Voda v nádrži stála jen půl metru pod horní hranou vrat a pootevřenou štěrbinou veřejí tryskala v úzkém paprsku dolů do vývěřiče. Protože byly veřejí zkřivené, vznikl mezi nimi otvor několik centimetrů široký a voda, povzbuzována obrovským tlakem v nádrži, stříkala desítky metrů daleko, rozstříkovala se a vodní tříšť, hnaná větrem, se vracela zpět na korunu hráze. Oba regulační segmentové jezy u protějšího břehu byly sklopeny až do nejnižší polohy, ale prostor, který uvolnily vodám, ucpaly stromy, keře, bahno a tráva, nesené povodní. Inženýr nechal měšťany, aby se dosyta vynadávali a promočené na nitku je odvedl zpátky k velínu. Pak rozhodil ruce:

"Vrata se pokouším otevřít už druhý den. Nikdo se k nim nedostane, smetla by ho voda."

"Roztrhněte je dynamitem!" zavřískl jiný mužík z Budowissu.

"Půjдете vy sám položit nálože, vážený?" zakřenil se na něj inženýr. "Budete vlastním tělem chránit doutnák, aby neuhasí?"

Vojenský velitel města byl také přítomen a stranil těm z Budowissu. Zahřměl: "Pane, vaší povinností je postarat se o bezpečnost města!"

"Já?" zasmál se nervózně inženýr. "Já jsem zodpovědný za provoz překladiště a do vašeho města je mi houby!"

Dav budowisských měšťanů zakničel desítkami vztekklých hlasů. Hrnuli se k inženýrovi a mávali zbraněmi, až hrozilo, že si navzájem ublíží. Odkudsi se vynořil Moucha a postavil se inženýrovi po bok. Rutinním pohybem sáhl přes rameno po karabinu. To stačilo. Dav couvl o deset kroků.

Inženýr udělal pravíci smířlivé gesto: "Poslouchejte mě chvíli. Vašemu městu nebezpečí nehrozí. Budete mít k dobru ještě metr, až se první vlna přejele přes vrata."

Vojenskému veliteli šlo o zachování prestiže: "TEĎ už není možné otevřít velká vrata, to vidíme všichni. A proč nebyly včera roztrženy dynamitem, to bude řádně vyšetřeno. Ale teď se JÁ postarám o bezpečnost města. Moji vojáci podminují kus hráze a vyhodí ho do povětří..."

Inženýr zesinal: "Poslouchejte mě! Vrata nevydrží víc než pět minut, až se přes ně povalí povodeň. Na to vám přísahám. Vrata se vyvalí, ale hráz zůstane. Jakmile byste zasáhli do

vnitřního tělesa hráze, jakmile byste poškodili její jádro, už by nikdy nešla opravit. Slyšíte? To bychom ji museli zbořit a postavit znovu. A hráz," zaječel zoufale, "hráz je majetkem krále!"

Jasně, zničit hráz v ceně stovek tisíců marek si náhle nikdo netroufal. Vojenský velitel polkl - a v tu chvíli byl u něho Moucha, v ruce náhle místo karabiny stříbrem zdobené desky. Odvedl velitele stranou a chvíli si s hlavami u sebe cosi špitáli. Pak se velitel obrátil k davu a řekl něco o neodkladných povinnostech a že za jeho nepřítomnosti ať se nikdo nepokouší o žádnou destrukční činnost. Poručík Moucha po straně mávl na inženýra, jako že je to v pořádku. Pak pronesl k měšťanům krátkou řeč, jejímž obsahem bylo, že on (poručík zvláštního královského útvaru) naprosto důvěřuje odborným znalostem hlavního inženýra a pokud inženýr říká, že městu nebezpečí nehrozí, tak mu prostě nehrozí. Dále on (poručík zvláštního atakdál) apeluje na občany jakožto na dobré poddané krále, aby pomohli při evakuaci těchto nešťastných obyvatel překladiště, než budou jejich domy strženy povodní. Potom Moucha s velitelem nasedli do těžkého vojenského vozu (velitel Budowissu s oblibou předváděl svou vojáckost) a nechali se spřežením valachů odtáhnout do města.

To, co říkal Moucha, byla samozřejmě pravda. Zbývalo už jen pár hodin a pak zdivočelá voda zavíří nad střechami baráků pro dělníky, nad kanceláří, skladišti i nad hotelem pana Jordána. Ctihodní měšťané zprvu krčili rameny a všelijak se vymlouvali, ale protože přitáhli na hráz pořádně nažhavení a potřebovali se vybit, pustili se do práce se stále vzrůstající vervou. Dokonce se nechali i řídit inženýrem.

Žárovky nad hlavním vchodem do kantýny kupodivu zůstaly netknuté. Matka našla vypínač a barevná girlanda se rozzářila jasným světlem, turbína uvnitř hráze se v posledních záchvěvech své existence zřejmě roztáčela zběsilým tempem. Matka rozsvítila i uvnitř a vytáhla zpod vlnáku páčidlo. Vstoupili dovnitř.

Páchl tam chlór a krev, která vsákla do prken podlahy. Židle i stoly i všechno ostatní bylo v záchvatu spásitelského nadšení vyneseno vysoko nad pravděpodobnou čáru zátopy. V polici za barpultem se leskly láhve, prázdné, protože jejich obsah využívali měšťanostové při stěhování do poslední kapičky. Matka je smetla na podlahu. Tarbík cítil už jenom strach, strach z vody, která o pár set metrů dál vydouvá velká vrata.

"Pojd' pryč, maminko, pojd' radši pryč. Nech to být."

V holých stěnách se mohlo ještě ledacos skrývat. Matka vrazila páčidlo do spáry prkenné stěny. Po minutovém úsilí se jí podařilo vyštípnout pár třísek, ale nic víc.

"Tak mi konečně pomoz!" vykřikla na chlapce.

Tarbík měl sílu, vyrval prkno na třetí zabrání, ale uvnitř nebylo nic víc než hobliny, které se vyřinuly ven. Matka strčila ruku dovnitř až po loket a pokusila se nahmatat něco jiného než výplňovou dřevěnou drť. Zmocňovalo se jí zoufalství.

Barevná zář žárovek na chvíli pohasla, to jak girlandu svými rameny zastínil poručík Moucha. Vešel dovnitř: "Já věděl, Marie, že tě tady najdu!" (Vida, tyká jí a navíc ji oslovuje křestním jménem, pomyslel si Tarbík. To se s ní stačil už důkladně seznámit!)

Hodila po něm rychlý pohled přes vlasy, které se jí uvolnily z pletence: "Kolik času zbývá?"

Tarbíka poprvé v životě napadlo, že matka není ještě tak stará (necelých třicet), aby si nemohla něco začít s jiným mužem. Zatím mu připadala hrozně vážná, ustaraná a bez zájmu o ty věci mezi mužem a ženou.

"Zbývá hodina, říkal inženýr. Možná mín."

Vytáhla ruku z hoblin. "Pan Jordán neměl žádné příbuzné," řekla omluvně. "A já... mně už nezbylo nic!" rozplakala se.

Pohládl ji po tváři. "To je v pořádku." V levém, znehybněném koutku úst mu seděl stálý úsměv. Z kapsičky na neprůstřelné vestě vytáhl plochou baterku a její světlo nasměroval na zeď. Prohlédl spáry a pak zatáhl za mírně vyčnívající hlavičku jednoho hřebíku. Šlo to snadno a prkno se vyklonilo úplně samo. Uvnitř byla plechová schránka, nezamčená. Moucha z ní vytáhl plátěný pytlík a zatřásl jím. Stříbrné to zacinkalo.

"Pro tebe," podal ho matce.

Přitiskla si ho k prsům a chvíli ještě popotahovala a čistila si nos. Pak řekla: "Dám ti polovinu."

"Nedávej mi nic. Jestli chceš, vezmu tě s sebou do Paragu."

Neřekla tak ani tak. Chvilí všichni mlčeli.

Vchod se znovu zatměl. Čtvrtý návštěvník vstoupil do kantýny.

Moucha udělal známý pohyb pravicí přes rameno, ale utnul ho v půli. Dobře znal své možnosti. Návštěvník zůstal stát ve dveřích, vysoký, prostovlasý, v dlouhém kabátě. Levicí si obok nenuceně opíral pažbu pumpovací brokovnice.

"Kde je kniha, Junge," řekl s těžkým germánským přízvukem. "Jsem Manfred," dodal pak ještě.

"Já... já..." zakoktal Tarbík.

"Knihaje ve městě," vložil, se do toho prudce Moucha. "Je v městském trezoru."

Muž přikývl: "Dejte si na ni pozor. Je nebezpečná." Teprve teď ho Tarbík poznal. Dnes neměl na tváři zakrvácenou gázu, ale to, co gáza zakrývala. Červené a modré tetování, složitý květinový vzor.

"Vrátil jsem se," řekl Manfred zdánlivě nesmyslně. "Včera jsme ujížděli co nejrychleji, Jonte a já. V Pilzenu je mráz. Už týden tam mrzne."

"Jonte přišel s tebou?" zeptal se Moucha. Snad hrál o čas.

"Ne. Jonte nepřišel... On už nikdy nebude vyvolávat duchy."

"Zabils ho?"

"Nechal jsem ho jít. Už to nikdy neudělá. Je... zlomený." Cizinec sklouzl do germánštiny, ale všichni tu řeč znali,

1 Tarbík, jehož táta zůstal v Bremmen.

"Nechtěli jsme tady nikoho zabít," řekl ještě Manfred tvrdou hannoveráckou germánštinou. "To oni nás donutili."

"Jak?" vykřikl Moucha. "Jak vás mohli donutit?"

"Znali naše jména. Naše SKUTEČNÁ jména. Nevím, co to znamená, ale bylo to tak... Za chvíli se přelije voda přes vrata. Jděte. Chlapec zůstane se mnou a já vám ho vrátím později."

"Ne!" probrala se matka z ohromení. "Neber mi ho, prosím!"

"Nic se mu nestane," zavrtěl Manfred hlavou. "To je jen záruka, abyste na mě nestříleli. Za hodinu bude u tebe, mein Frau. Já chci jen vyrovnat dluh. Oni nás poslali. Oni způsobili tání. Přijdou sem. Nevím, proč to všechno chtěli, ale za pár minut už tady budou... Jděte už!"

"Pojď," vzal Moucha matku za ruku. "Pojď, Marie, nemůžeme nic dělat. On chlapce vrátí, já mu věřím." Všechn

odpor z ní náhle vyprchal. Vykročila ke dveřím. Tarbík ji mimoděk následoval, ale Manfred jej zadržel.

Když Moucha míjel Manfreda, přešel si dlaní přes tvář: "Podle toho tetování tě najdu všude!"

"Nebudeš mít důvod mě hledat," potřásl hlavou Manfred.

Tarbík s dlouhým bojovníkem vypadli zadním vchodem. Někdy v tom okamžiku se žluté lampy mezi sklady rozzářily oslepujícím světlem a pak rázem zhasly. Nad obzorem visel obrovský kulatý měsíc. Tarbíkovi se rozjektaly zuby frekvencí dálkopisu, prudíc se ochladilo. Zima se vrací.

Manfredova pravice strhla chlapce k prkenné stěně skladu. Mezi stíny vrhanými měsíčním světlem se něco pohybovalo. Muž chvíli čekal a pak sklopil brokovnici.

"Kchom her, Wolfi!"

Pes přiběhl až k nim a v přihrbeném předklonu natahoval k bojovníkovi přední spáry. Kňučel radostí i bolestí a z jeho kloubnatých prstů visely trásničky tkání. Podával Manfredovi desky - orvané, zbavené všech stříbrných ozdob.

"Na já, ist šon gút," poplácal ho muž po hřbetě. Vzal od něj desky a rozevřel je, dobrá třetina flakónků a balíčků chyběla.

"Chtěl ses dostat zpátky?" ptá se muž a Pes souhlasně kňučí. "Nic, Wolfi, nech to být. Dnes se vrátíš domů. Slibuju ti to."

Muž si je jist, že Pes by vycítil všechny nepřátele kolem a vyrazí středem ulice mezi baráky. Pod botama mu čvachtá voda, drobné praménky už si našly cestu v horní, rozpukané části jádra hráze. Z šikmého svahu stékají třpytivé provázky. Muž, chlapec a bytost mezi nimi stoupají vzhůru až ke zbytkům kdysi rozestavěného a nikdy nedokončeného obchvatného kanálu. Koryto kanálu je už zasypano, jen na tomto místě se šklebí jáma, ze které jako polámané kosti vyhřezávají opěrné betonové bloky. Je odsud jen padesát kroků k velínu, sto metrů k velkým vratům a dobrý výhled přes komunikaci v koruně hráze na temnou hladinu nádrže.

Manfred s chlapcem zalehli do uschlých loňských kopřiv. "Tam," ukázal muž. Dosud temná hladina se pokrývá perleťovým opalizujícím povlakem. Manfred si přitáhne píst podavače nábojnic k sobě a zvedne vyhozený náboj. Nehtem vydoloubne ucpávku a vysype si jeho obsah na dlaň. V měsíčním světle se zalesknou kousky kovu a Wolfi se zděšeným zakňučením uskočí někam do stínů.

"Stříbro. Zabíjí je to spolehlivě."

Pak pečlivě vrací do kartónové nábojnice nejprve prachovou náplň v hedvábném papíre a pak kousky stříbra. Lesklý povlak nádrže hraje všemi barvami duhy a viditelně se vzdouvá. Od vrat dolehlo hluboké zabručení, to se první paprsek vody přelil přes jejich horní hranu.

"Kdo jsou occianové?" osmělil se Tarbík. Occianové - to byli tvorové, kteří napadali Manfredovu kolonii. Dlouhý bojovník chvíli nechápavě mlčí a pak zašeptá: "Okcianové... Zdivočelí lidé! Malí a porostlí srsti..." Náhle si zaboří nehty obou rukou do tváří a táhne je dolů.

"Oh, Mein Gott! Karl je mrtvý. Tomáš je mrtvý. Opustili jsme kolonii, když nás nejvíc potřebovala!" Krvavé krůpěje mu tečou po lících. Pak vezme desky z kůže a odhodí je co nejdále. Papíry se rozlétnou jako noční motýli. Pes zavyl hrůzou, ale než pro ně mohl vyrazit, zaráží ho velitelský hlas.

"Warte, Wolfi! Zí kchomni!"

Pes, ubohá bytost, vytržená ze svého světa tápavými pokusy profesora Bornské Akademie, se třese strachy. Už také cítí,

že přicházejí ti, s nimiž se Jonte Ruber spojil a které už stálo za to přitáhnout na obojcích do bomské Auly a rozdrtit argumenty oponentů v prach. Jenže oni byli příliš silní.

Vyvolávali jsme přízraky.- a ony přivolaly nás.

Po fosforeskující hladině klouže člun, veliká ořechová skořápka z matného dřeva. A v něm - elfí bojovníci s červenyma očima ve tvářích bez nosů a úst. Oblečení v řasnaté obleky, v rukou svírají oštěpy a dlouhé luky. Stojí zpřímá a dívají se nad vibrující vrata, kde se začíná objevovat rozplizlá skvrna.

Bože! chce se křičet Tarbíkovi. Je to, jako by se otevírala brána do jiného světa.

"Gaistenšif," sykne Manfred. Loď duchů. Ducholoď.

Ducholoď stojí pět metrů od vibrujících vrat, vydávajících stále vyšší tón. Čeká na poslední vlnu, která ji nadnese ještě o půl druhého metru výš a vnese do té... astrální brány.

"Junge! Lež a nehýbej se! Wolfi! Tohle je tvoje šance! Utíkej!"

Vlkodlak předlouhými skoky uhání po perleťové krustě, která kryje vodní hladinu. Bytosti v člunu už si ho všimly a jedna z nich pozdvihla oštěp.

Prásk! To dvacet metrů stranou vybuchla Manfredova brokovnice. Přízrak změnil úhel nápruhu a mrštil oštěp. Do betonové nohy velínu práskl blesk. Opravdový, nefalšovaný blesk, klikatý a rozvětvený, doprovázený uši trhajícím zahřměním.

Vlkodlak nezaváhal. Pár vteřin mu stačilo, aby doběhl na úroveň lodi duchů. Dva šípy mu vylétly vstříc a on se jim vyhnul svým osvědčeným flopem. Byl už blízko. Zády se dotkl skvrny nad velkými vraty a ta ho pohltila. Wolfi konečně našel cestu domů.

Dvojice blesků udeřila do koruny hráze. Tarbík cítí mravenčení, jak se energie rozlévá do vodou nacucané zemi. V záři výbojů zahlédne mezi velínem a vraty postavu v dlouhém vlajícím plášti. Na tahu je Manfred.

Brokovnice vychrlila stříbrné úlomky s kadencí strojní pušky. Ducholoď nadskočila a přízraky v ní zakvílely - skutečně, ten zvuk, přiválý větrem, se nedal jiným slovem nazvat. Vlna, ta poslední, na kterou čekaly, zastihla Bytosti nepřipravené. Člun se převrhl.

Ještě pár vteřin měly přízraky k dobru, protože opalizující povlak je dosud unesl. Jeden stín se pokusil proskočit BRÁNOU, ale brokový náboj ho smetl do hlubiny pod hrázi. Další vrhl oštěp.

V zán blesku zahlédl Tarbík Manfreda, jak prchá zpátky k velínu a dlouhý kabát za ním vlaje. Rezavý tón vibrujících vrat rázem zmlkl. Plonk! - to se voda vyvalila strženými vraty a v jediném rozmachu rozmačkala překladiště: domy, sklady a hotel pana Jordána.

Rozplizlá skvrna, která se podobala bráně do souběžného světa, visela nad dírou do hráze ještě dlouhých třicet minut.

Poručík s přezdívkou Moucha byl v té chvíli o deset metrů výš a o padesát dál. Divadlo na hrázi sledoval vojenským kukátkem, nepřibližovalo moc, ale i tak toho viděl dost. Bojovník s poletovanou tváří zmizel někde mezi měsíčními stíny a snad i přežil, Moucha se to nepokoušel zjišťovat, zatím. Spokojil se s tím, že našel silně prochládlého chlapce, protože s poslední vlnou se vrátil i mráz. Během pár minut se ochladilo o dobrých dvacet stupňů. Jako by se zkázou ducholodi pominula i kouzla.

Tarbíka i s jeho matkou dopravil do Budowissu a zajistil jim ubytování. Město bylo vyděšené k smrti, mnoho z jeho obyvatel uvidělo ducholoď, proplouvající městem po rozvodněné Moldavě. A pak - vojenský velitel byl nalezen ve své pracovně s rozsápaným hrdlem a s vysátou krví, kolem jeho mrtvoly prý byly poházeny kousky ozdobného stříbrného kování. Velitel, místo aby uložil desky do sejfů, se zřejmě pustil do prohlížení zápisů a Pes ho našel.

Do rána se voda rozlila po loukách a lesích pod hrázi. Po celý další den prohledávali zbylí vojáci a gardisté zamrzající mokřiny. Moucha doufal, že objeví odhozený sešit, jenže ten byl nenávratně ztracen. Místo toho našli vojáci něco lepšího - samotnou ducholoď a v ní zaklíněná těla dvou mrtvých Bytostí. Moucha odsekal sekerou kus bortu a ten odvezl do Paragu, do laboratoří university, nesoucí jméno dávného císaře Karla. Materiál byl analyzován jako kov lehčí než voda a později byl výhodně vyměněn do Bomské Akademie za dekret s pečeti císaře, důležitý pro zemi Boiohiem.

Jak slíbil, odvezl Moucha do Paragu i Tarbíka a jeho matku, se kterou později nějakou dobu žil. Nezapomněl na tetovaného bojovníka jménem Manfred a ještě dlouhá léta se pak na něj vyptával poutníků a nájemných vojáků. Marně. Nikdo ho neznal, nebo nechtěl znát. Nicméně si na služební cestě v Hamelnu koupil od žebravého studenta spisek s názvem "Traktát o modifikovaných molekulách", sepsaný RNDr. Jontem Ruberem, tehdy ještě profesorem Akademie (brožura stála hříšné peníze, protože byla na seznamu zakázaných tiskovin). To nepřiliš rozsáhlé dílo se zabývalo "vesmírnou erozí", působenou slunečním větrem - celé kusy planetární slupky prý ztrácejí schopnost interakce s molekulami základní hmoty a stávají se pro ostatní svět nehmotnými. Přesto nezanikají a existují "někde vedle". Tímto způsobem, vysvětloval autor, zmizely například megaostrovy Lemurie, Mu, Atlantida. V souběžném světě modifikovaných molekul existuje život, a to "dokonce inteligentní život. Fenomény "promítnutí" a "vysrážení" byly rozpracovány obdobně jako v deníku ze stříbrem zdobených desek, jen ve větším záběru. Projevy modifikovaného světa byly prý stále registrovány, ovšem vždy chybně interpretovány, jak autor vysvětloval na mytologiích starověku, křesťanství, okultismu devatenáctého a ufologii dvacátého století, i na návratu k naivnímu křesťanství století následujících. Uvedl hypotézu, že tvorové, schopní konat v našem světě tzv. zázraky (například Buddha, Kristus, hrabě Cagliostro, hrabě Dracula nebo Albert Einstein), přišli (byli vysráženi) právě ze souběžného světa modifikovaných molekul.

Jonteho spisek byl nanejvýš pochybný a nedůvěryhodný. Moucha se pokusil konzultovat ho s někým znalým věci, ale oklikou se mu dostalo varování, aby do těchhle záležitostí nestrkal nos. Bývalý profesor Akademie zřejmě narazil na něco skutečného a (jak se Moucha tehdy na hrázi u Budowissu sám přesvědčil) vrcholně nebezpečného. Nechal to být.

Ostatně zapomnění potkalo i dvě mrtvá těla Bytostí, uložená v nejhlubším sklepem' lednice Budowisského pivovaru. Přesto, že na ně Moucha několikrát upozorňoval, zůstala nevyzvednuta.

Možná tam budou ležet navěky.

ilustroval Karel Zeman